

TYT

35 x 30

PARAGRAF

ANLAM BİLGİSİ

DENEMELERİ

VIDEO ÇÖZÜM

MOBİL KÜTÜPHANE

AKILLI TAHTA UYGULAMASI

EN
YAYINLARI

9. (I) Çağdaş şair ve filozof David Whyte'in sözleriyle kalp kırıklığı, bizden vazgeçmemiz istendiğinde ve biz bunu başaramadığımızda başlıyor. (II) Nöropsikoloji araştırmalarına göre bu, uyuşturucu yoksunluğuyla aynı etkileri gösteriyor. (III) Kalp kırıklığını en iyi anlatan şairlerden biri Sappho'dur. (IV) Sappho, en şaşırtıcı şiirlerinden birinde en evrensel insan deneyimlerinden birini ele alıyor: aşkın sonunda karşılaşılacak kalp kırıklığı. (V) Yüzyıllar öncesinden bugünlere gelen bu şiir, birçok şarkıya söz olmuş. (VI) Hatta şiir, New York City'nin çok sesli kültürel topluluğu Constellation Chor'un unutulmaz koro çalışmasıyla da seslendirildi.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

10. I. Belki de bu hissiyat, edebiyatın bir iletişim yolu olması fikrinden kaynaklanıyor; eğer bir kitap "başka birinin göğsünde atan bir kalp" ise iki kişiye ihtiyaç vardır: metni yazan ve okuyan.
- II. Yapay zekâ, Harry Potter'la yapılan denemelerin gösterdiği üzere henüz tutarlı bir roman yazma kapasitesine sahip değil, yine de bunun mümkün olacağı günlere uzak değiliz.
- III. ScriptBook şirketine göre beş yıl içinde insanların yazdığından daha iyi olduğunu düşünebileceğiniz senaryolar ortaya çıkaran yapay zekâyâ sahip olacağız.
- IV. Eğer ScriptBook'un yapay zekâsı iyi bir senaryo ortaya çıkarırsa makine üretimi bir romanın yazılması da pek yakında mümkün olacaktır.
- V. Ancak, bu tür romanlar sonunda insan elinden çıkma eserlerden daha iyi hale gelse bile, bir şeyin kaybedileceği hissiyatına kapılmamak elde değil.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerle bir paragraf oluşturulmak istense cümleler aşağıdakilerin hangisine göre sıralanmalıdır?

- A) I, V, II, III, IV B) III, V, II, IV, I
C) III, II, I, V, IV D) III, IV, II, V, I
E) IV, II, III, V, I

11. **Muhabir:**

I. ----

Yazar:

— Elbette. Zaten bu bağı vurgulamak adına yakın bir dostumun sıklıkla kullandığı bir tabiri kitabımın alt başlığına taşıdım: Bir pasta yaptım, yanağını dayar uyursun. Yanağını dayar uyursun tabiri, blogumda sadece çok özel tarifleri paylaştığım zaman kullandığım bir tabirdi. İnsanın gün sonunda mutlu ve huzur dolu bir şekilde yastığa yanağını dayayıp yüzünde bir gülümsemeyle uykuya dalmasını çağrıştıran bir tabir. Tariflerimin, hikayeleri ve o hikayelerin birer parçası olan fotoğraflarıyla birleştiğinde, okurlarıma böyle bir huzur ve mutluluk verdiğini bilmek, benim için büyük mutluluk.

Muhabir:

II. ----

Yazar:

— Televizyon elbette çok etkili bir alan ama yaptığım işlerde her ayrıntıyla kendim ilgilenmeyi tercih ediyorum. Programı tek başıma çekemeyeceğim için şimdilik bana uzak bir yerde duruyor. İleride kafa dengim olan bir yapım ekibiyle karşılaşsam elbette fikrim değişebilir ama ilgilendiğim ve yapmak istediğim başka birçok proje olduğu için en azından yakın bir gelecekte bu konuya vakit ayırmam mümkün gözüküyor.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) I. Bu kitabı okurlarınızın önerileri üzerine mi yazdınız?
II. Bu kadar işinizin arasında televizyon programlarına zaman ayırabiliyor musunuz?
- B) I. Okurlar kitabınıza beklediğiniz ilgiyi gösterdi mi?
II. İşlerinize kimseyi ortak etmemeniz yaşamınızı zorlaştırıyor mu?
- C) I. Okurlarınızın size ulaştırdığı pasta tariflerine kitabınızda yer verdiniz mi?
II. İnsanların kitap okumak yerine televizyon izlemeyi tercih etmesi kitabınıza ilgiyi azaltmadı mı?
- D) I. Kitabınızın okurla çok yakın bir bağ kurduğunu düşünüyor musunuz?
II. Kitabınızdaki yemek tariflerini bir televizyon programında izleyiciyle paylaşmayı düşünür müsünüz?
- E) I. Bu kitap blogunuzda verdiğiniz tarifleri de içeriyor mu?
II. Televizyon için program çalışması yaptığınız doğru mu?

24. 19. yüzyılda Avrupa ile siyasi, sosyal ve ekonomik ilişkilerin artması, Osmanlıları, hukuk mevzuatını Avrupalıların da rahatça bilebileceği bir hâle getirmeye sevk etti. Bu, aynı zamanda hâkimlerin de işini kolaylaştıracaktı. Tanzimat bürokratları bu işi kolayca halletmek adına Fransız Medeni Kanunu'nun kabulüne girişince zamanın ileri gelen devlet ricalinden hukukçu Ahmet Cevdet Paşa, zamanın ulemasından bir heyet kurarak şeri hukukun hükümlerini Avrupalı bir tarzda kanunlaştırmaya muvaffak oldu. 1851 maddeden oluşan Mecelle'nin ilk 100 maddesi hukukun genel prensipleri mahiyetindedir. Geri kalan maddeler borçlar hukuku, eşya hukuku ve muhakeme usulüne dairdir. Üslubu basit, ifadesi açıktır. Bu sebeple çok beğenilmiştir.

Bu parçadan "Mecelle" ile ilgili olarak

- I. Hem uluslararası hem de iç kaynaklı nedenlerle hazırlanmasına ihtiyaç duyulduğu
- II. Dinî kuralların terk edilerek Batı hukukunun benimsenmesi yolunda bir milat kabul edildiği
- III. Takdir edilen bir çalışma olmasında, kolay anlaşılabilirliğinin etkisi olduğu

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) Yalnız III E) II ve III

25. Mart bitiyor! İlkyaz kapıda da değil, aramızda. Bu kış, kışlığı-nı yapmadı! İyi mi etti bilmem. Nezle, grip, öksürük, soğuk algınlığı... Düzen değişikliği işte böyle yapar. Altüst eder her şeyi. Oysa çocukluğumda ne güzel alışmıştık: Kış gelir, kalın giyersiniz; ilkyaz gelir, paltoları atarsınız; sonra yaz, açıldıkça açılın artık! Ama ağaçlar gibi yapmayın. Bir bakarsınız bir soğuk, bir kar... Eskiden düzenli bir dünyada yaşıyorduk. Kış, kışlığını; yaz, yazlığını bildirdi.

Bu paragrafın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mevsimlerin düzensiz hâle gelmesi
- B) Geçmişin daima iyi hatıralarla anılması
- C) İnsanların doğanın işleyişini bozması
- D) Yaşlılıkla birlikte hayata daha karamsar bakılması
- E) Umutla her zorluğun üstesinden gelinebilmesi

26. - 27. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir dönem yalnızca imparatorun ailesine ve yüksek rahiplere ait olan Angkor Vat'ın görkemli kuleleri artık Babil Kulesi gibi onlarca farklı dil konuşan turistleri ağırlıyor. XV. yüzyılda Khmer İmparatorluğu çökünce kaderine terk edilen tapınak kompleksi yüzyıllar boyunca sadece din adamları tarafından ziyaret edilmiş. Duvarları ağaçlarla sarılmış metruk hâldeki yapı XIX. yüzyılda Fransız kâşif Henri Mouhot tarafından Batı'ya tanıtılmış ve geçirdiği restorasyondan sonra bugünkü popülaritesini kazanmış. Dik, yüksek ve dar aralıklı basamakları neredeyse sürünerek çıkıyorum. Tapınak merdivenlerinin bu kadar dik ve yüksek olması inanç-çile ilişkisini düşündürüyor bana. Meru'yu temsil eden kulenin tepesine varıyorum sonunda. Kabartmalarla süslü pencereden karanlıkta yürüdüğüm uzun yolu, geniş bahçeyi ve duvarların arkasındaki uçsuz bucaksız tropik ormanı izlerken yorgunluğum uçup gidiyor. Angkor Vat'ı gördüğünde Henri Mouhot'nun defterine düştüğü not geliyor aklıma: "Bulduğumuz tapınaklardan biri, Süleyman Mabedi'ne rakip olabilecek görkemi ve antik bir Michelangelo'nun elinden çıkmış güzelliği ile bizim en güzel yapılarımızla boy ölçüşebilir durumda. Antik Yunan'dan veya Roma'dan bize kalan çoğu şeyden daha güzel."

26. Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Karşılaştırma içeren cümleler kullanılmıştır.
- B) Devrik cümlelere yer verilmiştir.
- C) Öyküleyici ve betimleyici öğeler birlikte kullanılmıştır.
- D) Düşünceyi inandırıcı kılmak için tanık göstermeye başvurulmuştur.
- E) Bir yapının geçirdiği görsel değişim dile getirilmiştir.

27. Bu parçadan sözü edilen tapınakla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Khmer imparatorluğu sona erince kullanımına son verildiği
- B) Uzun süre din adamları dışında kimse tarafından ziyaret edilmediği
- C) Tropik bir orman manzarasına sahip olduğu
- D) Batılı bir kâşif tarafından Avrupalılara tanıtıldığı
- E) Müze yapılmadan önce dinsel törenlere ev sahipliği yaptığı

9. (I) Anket bilimsel bir uğraştır ve bilimde her şey nicel, ölçülebilir olmalı ya da ölçülebilir bir hâle getirilmelidir. (II) Sanat ise bilime özgü prensiplerden yola çıkmaz; onun aradığı kişiselliktir, farklı bakış açılarıdır. (III) Soyut kavramların tanımlanmasından hipotezlerin ve değişkenlerin formüle edilmesine, bulguların derlenmesinden değerlendirilmesine kadar her aşamada her şey açık seçik, tanımlanmış ve kesin olmalıdır. (IV) Hiçbir şey varsayımsal bırakılmamalı ve sorduğumuz her anket sorusundan herkesin aynı şeyi anlayacağı beklenmemelidir. (V) Bu nedenle sorular bir ön araştırma ile test edilmeli ve gerekirse yeniden düzenleme yapılmalıdır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Sorunlarımızı insanlığın ortak kalıtına katılmakla anlayabilir ve çözebiliriz. Bu da kişilerin yoğun çabasını, bilinç yetkinliğine ulaşma çabasını gerektirir. --- Bir ölçüde doğrudur. Toplumların gelişimi bireylerin kendileriyle ilgili özenini gerektirir. Her yerde her zaman kendini iyi yetiştiren insan örnekleriyle karşılaşabiliyoruz. Ancak sorunun özellikle toplumsal düzeyde ve kurumsal çerçevede ele alınması gerekir. Bu da eğitim kurumlarının yetkinliğini, basın sorumluluğunu, siyaset dünyasının ahlak değerlerine bağlılığını zorunlu kılar. Bu iyilikler kendiliklerinden gelmez ve öncelikle bir toplumun yaşama sağlıklı bakışını gerektirir. Toplum, öncü kişiliklerinin ortak çabasıyla kendini gözden geçirmek, gerçek aydınlarının yol göstericiliğinde kendi yazgısıyla ilgili kararlar almak zorundadır.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Sorunun tek tek kişiler düzeyinde çözülebileceğini düşünmek doğru mudur?
B) Yüzyıllardır süregelen sorunların kısa bir zamanda çözüme ulaştırılabileceği savı doğru mudur?
C) Bireyi ilgilendiren sorunlar varken toplumun sorunlarına odaklanmak doğru mudur?
D) Eğitim kurumlarının sayısını artırmak varken sorumluluğu sadece basın organlarına yüklemek doğru mudur?
E) Bireyin görevlerini hesaba katmadan sorunların çözümünü toplumun öncülerinden beklemek doğru mudur?

11. (I) Zamanın basitliklerine, bayağılıklarına katlanmak kolay değil; yakınıma kadar geliyor, birileri getiriyor onları. (II) Bize düşen basitliklerle ve bayağılıklarla savaşımdır, her olumsuzlukla savaşırken onlarla da savaşmalıyız. (III) Belli bir düzeyin üstünde olanla bildiğiniz gibi savaşsınız. (IV) O sizi aşağılara çekmek ister ama siz o aşağılara inemeyeceğiniz için yapacağınız şey katlanmaktır. (V) Bir çeşit yenilgidir bu da, olağan koşullarda kolay yenilmezsiniz ama basitlikler, bayağılıklar karşısında yapabileceğiniz çok şey yoktur.

Bu parçada düşüncenin akışına göre numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Belli bir düzeyin altına düşene ise gücünüz kolay kolay yetmez." sözü getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Yaşam bizi içine alıp minik darbelerle yoğururken fark etmediğimiz hırpalanmalar, sevinçler, kayıplar yaşıyoruz. Mutlu olduğumuz olaylar tersine döndüğünde, aslında o kadar da iyi bir şey olmadığını fark ettiğimizde ya da çok üzüldüğümüz olayların nihayetinde iyi sonuca bağlandığını gördüğümüzde değişiyor her şey. "An"ı yaşarken kapanan algılarımız hiç ummadığımız bir anda açılıyor. Anlıyoruz ki bir ömür boyu suçladığımız kişiler, istediğimiz gibi gelişmeyen olaylar, anlamlandıramadığımız davranışlar düşündüğümüzden çok farklı olabilir. Bunu anladığımızda ---.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) ya çok geç olmuştur ya da artık hesap soracağımız, itirafta bulunacağımız kimse kalmamıştır
B) yaşamın bize vurduğu her darbeye daha da büyüüp olgunlaştığımızı hissediyoruz
C) hiçbir olayın görüldüğü gibi olmadığını, farklı bakış açılarından farklı görülebileceğini fark ediyoruz
D) küçük mutlulukların hayatımızda ne kadar önemli olduğunu daha rahat kavriyoruz
E) hem kimsenin kalbini kırmamamız gerektiğini hem dünyanın çok da matah bir yer olmadığını seziyoruz

25. - 26. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Lukacs'a göre avangart bir sanat akımı olan dışavurumculuk, kullandığı tekniklerle her ne kadar ayrıntılarda çeşitliliği "şaşırtıcı ölçüde renklendirse de", bütünlüğe dair gerçekçi bir değerlendirmeyi kasti olarak ıskalar. Evet, dışavurumcuların bir protestosu vardır ama bu protesto, ezilip horlanan, itilip kakılan küçük insanların iktidarsızlaştırılmış isyanıdır. Bununla paralel olarak, incelemeye değer bulduğu avangart edebiyatın diğer örnekleri ise biçime verdiği önem ve anlaşılması zor dil oyunlarını kullanmasıyla geniş kitlelerden kendini soyutlar. Böyle bir soyutlama gerçeğin açığa çıkarılması ve geniş kitleleri örgütlemesi açısından işlevsizdir. Zaten dışavurumcular da gerçeğin köklerine inmek yerine yüzeyde kalan gerçeklerin kırılmalarını ve çatlaklarını incelemektedirler. Dışavurumcuların, derinliği, her yerde olduğu gibi burada da, 'yüzeydeki toz dumanı görüp bütün bu toz dumanın gerçekten çok önemli ve akıl almaz bir şey olduğunu' söylemelerinden ibarettir.

25. Bu parçadaki altı çizili sözle dışavurumcularla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Anlatılması gereken önemli konular varken daha önemsiz konularla oyalandıkları
- B) Gerçeklerin temeline inmek yerine yüzeyde görünenleri anlatmakla yetindikleri
- C) Gerçeği tüm yönleriyle değil, kendi zevk ve tercihlerine göre ele aldıkları
- D) Önemsiz konuları bile çok önemli bir konuyu ele alır gibi anlattıkları
- E) Yaşananların tozu dumanı içinde neyin anlatılmaya değer olduğunu bilmedikleri

26. Bu parçada avangart edebiyatla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Biçime önem verdiklerine
- B) Kolay anlaşılmayan dil oyunlarına yer verdiklerine
- C) Geniş kitlelerden uzak olmayı tercih ettiklerine
- D) Gerçeğin ortaya çıkarılması konusunda işlevsiz olduklarına
- E) Somut gerçekler yerine soyut olana yöneldiklerine

27. - 28. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir yaşam diliminde bireylerin ortaya koyduğu düşünceler ve davranışlar o toplumun kültür yapısını belirler. Bir toplumu toplum yapan, değerleridir. Bir toplumda en alt kültür düzeyiyle en üst kültür düzeyi arasında basamaklar ya da dereceler vardır. Bir toplumun özellikleri genelde orta kültür düzeyindeki insanların değerleriyle biçimlenir. Toplumlarda orta kesimler bırıyapılı olmayan kalın bir tabaka oluşturur. En alt kesimle en üst kesimin toplumsal yaşama ağırlığını koyduğu pek görülmemiştir. (I) Yukarılardan önerilen değerler yürürlükteki anlayışların kabuğunu kıramaz ve en çok birtakım küçük biçimsel değişimlere yol açabilir. (II) Bu yüzden bu kalın tabakanın dinamikleri toplum yaşamında neredeyse bir yazgı gibi belirleyicidir. Bununla birlikte ileriye dönük dinamikler de daha çok bu orta kültür düzeyinde mayalanır ve filizlenir.

27. Bu parçaya göre

- I. Alt kültür düzeyinde olanların toplumsal değerlerin oluşmasında ağırlığı yoktur.
- II. Toplumlarda en ince tabakayı üst kültür düzeyi oluştursa da toplumun gelişmesini onlar sağlar.
- III. Toplumun özellikleri orta kültür düzeyindeki insanların değerleriyle biçimlenir.
- IV. Toplum çoğunluğu alt, orta ve üst kültür düzeylerinin hangisinde yoğunlaşırsa toplum o kesimin değerleriyle biçimlenir.
- V. Üst kültür düzeyinde olanlar toplumun genel anlayışında çok küçük biçimsel değişimler oluşturabilir.

yargılarından hangileri bu parçadan çıkarılamaz?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) II, III ve V

28. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. cümle II. cümlelerin koşuludur.
- B) I. cümle, II. cümledeki yargının gerçekleşebilmesi için söylenen bir öneridir.
- C) II. cümle birinci cümledeki ifadede yola çıkılarak ulaşılan bir sonucu ifade etmektedir.
- D) I. cümlede yargının gerçekleşmemesi durumunda II. cümledeki yargının kendiliğinden gerçekleşeceği belirtilmiştir.
- E) İki cümlede yargıları da birbiriyle anlam ilişkisi kurulamayacak uzaklıktadır.

9. Muhabir:

Yazar:

- Hayır, böyle bir kaygı duymadım. Çünkü elimizde benim bir öykümden yola çıkan yeni bir sanatsal ürün var. Öykümün resimlenmesi değil söz konusu olan. Bir öyküden yola çıkarak oluşturulan bir senaryo ve bu senaryo çerçevesinde yeniden yorumlayan bir çizir. Dünyada edebiyattan çizgi romana, çizgi romandan sinemaya uyarlanan, yeniden yorumlanan çok sayıda çalışma var. Sanat disiplinleri arasındaki bu ilişki, bu kesişme kümeleri bende her zaman heyecan ve merak uyandırmıştır. Bunu okurun olumlu karşılamayacağı gibi bir kaygı duyacak olsak örneğin sinema sanatından o kadar çok çalışmayı yok saymamız gerekir ki...

Bu diyalogda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Önceden yayınladığınız bir öyküyü çizgi roman olarak yeniden yayımlamanızın okur tarafından olumlu karşılanmayacağı kaygısı duyduunuz mu?
- B) Öykücü olarak tek başınıza ürün verirken çizgi romanda bir çizirle çalışacak olmanızdan kaygı duyduunuz mu?
- C) Türk okurunun çizgi roman kültürü konusunda çok da iyi bir yerde olmaması bu tür bir eser yazarken kaygı duymanıza neden oldu mu?
- D) Çizgi roman tarzında yazılmış bir yapının öyküye dönüştürülmesinde teknik sorunlar olabileceği kaygısı duyduunuz mu?
- E) Değişik türlerde eser vermenin üretkenliğinizi etkileyeceği konusunda kaygı duyduunuz mu?

10. I. Bugünkü teknoloji ile insanların Venüs'e gitmesi ve orada koloni kurması olasılığı çok düşük.
- II. Venüs'te keşfedilen fosfin gazının yaşamsal kaynaklı olması ihtimali, bu gezegenle ilgili araştırmalara yeni bir boyut kazandırdı.
- III. Bu kalın atmosfer, gezegenin yüzeyinde yaklaşık 93 kat fazla yüksek basınç oluşmasına yol açıyor.
- IV. Yani Dünya okyanuslarının yaklaşık 900 metre altındakine benzer bir basınç bu.
- V. Bunun en önemli nedeni, Venüs'ün Dünya'nındakinden 93 kat kalın olan zehirli atmosferi.

Yukarıdaki cümlelerle bir paragraf oluşturulmak istense numaralanmış cümlelerden hangisi bu paragrafta yer almaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. (I) 19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren pozitif bilimlerdeki büyük ilerleme ve gelişmeler yeni bir evren algısı ve yeni bir düşünce sistemine zemin hazırladı. (II) Pozitif bilimlerin gözlem ve deney yöntemleri, nesnellik/nedensellik gibi ilkeleri, süreç içinde düşün ve sanat akımlarına uyarlanmaya başlandı. (III) Pozitif bilimlerin şekillendirdiği yeni düşünce sistemi ve gerçeklik algısı, sanat ve edebiyat üzerinde önemli değişimler ve dönüşümler yarattı. (IV) Bu olgu, sanat ve edebiyat tarihinde kalıcı izler bıraktı. (V) Bunların etkisindeki sanatçılar, eserlerinde yaşamı yansıtmaya gayret ederlerken nesnel bir tutumla yazmaya, duygu ve yorumlarını metne dâhil etmemeye, toplumsal gözlem sonuçlarını olduğu gibi dile getirmeye özen gösterdiler.

Bu parçada düşüncenin akışına göre numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Sonuçta edebiyat ve sanatta realizm ve natüralizm akımları doğdu." sözü getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. (I) Denizlerdeki hayat, kirlilik nedeniyle risk altında; üstelik söz konusu kirlilik karadan ve insan eliyle giden atıklardan kaynaklanıyor büyük ölçüde. (II) Dünya genelinde denizlerimiz ve su varlıklarımız % 80 oranında karadan kirletiliyor. (III) Atık sular yalnızca kaynakları kirletmekle kalmıyor, denizlerdeki hayvan ve bitki çeşitliliğinin azalmasına da yol açıyor. (IV) Denizler altında yaşayan ve gezegene oksijen sağlayan bitki örtüsü de kirlilikten nasibini alıyor. (V) Risk altındaki deniz çayırıları ve planktonlar tıpkı yeryüzündeki ormanlar gibi havamızı solunabilir kılıyor, ihtiyaç duyduğumuz oksijenin yüzde 50 - 70'ini sağlıyor. (VI) Dünya'nın akciğerleri olarak nitelenen tropik ormanlar da insan müdahalesiyle, yangınlarla, tarım alanı açmak için kesilmelerle her geçen gün yok oluyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

25. İzak Babel öykülerinde acımasız savaş atmosferini şiirsel bir dil ve canlı doğa betimlemeleri ile iç içe verir. Kandan ay ışığına, coşkudan karamsar bir tabloya geçer. Tıpkı hayatın iki yüzü gibi can alıcı geçişler yapar. Diğer yandan öykülerinde iç yakıcı bir ironi de kendini hissettirir. Savaşı estetize etmeden insani dramları öne çıkarır. Öykülerinde iyi bir öykünün unsurlarını mesele eder, tartışır. Babel'in modern öykünün pek çok unsurunu o sarsıntılı yaşamında kavraması ve yansıtmaları ilginçtir. Sonuçta İzak Babel, diktatörlerce görülmeyen bir yazar kılınmaya çalışılmasına rağmen yıllar sonra yeniden doğmuş, modern öykünün iyi örneklerini veren biri olarak var olmuştur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi adı geçen yazarın öyküleri için söylenemez?

- A) Ele aldığı konu ile konuyu işleme biçimi arasında karşılık bulunduğu
- B) Anlatımda mizah dilinden dramatik tarzda yararlanmayı bildiği
- C) Dış koşulların zorluğuna rağmen modern öykünün özünü iyi kavradığı
- D) Savaşı yüceltmeden insanların yaşadığı yıkımlara odaklandığı
- E) Olgular arasında hızlı geçişler yaparak yer yer bütünsellikten uzaklaştığı

26. Türk öykücülüğünde Sait Faik'in kendine özgü bir yeri vardır. Günlük konuşma diliyle yazdığı öykülerine sokağın sıradan insanlarını misafir etmiştir. Birçok yazar, kendine özgü bir öykü evreni kuran Sait Faik'e öykünmek istemiştir. Sonunda Sait Faik'e öykünmenin olanaksızlığı görülmüştür elbette ama bu etkinin bazı izleri de kalmıştır onlarda.

Bu parçada Sait Faik ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Öykülerini sokağın diliyle yazdığına
- B) Taklit edilmesi zor öyküler kaleme aldığına
- C) Öykücülüğümüzde ayrı bir yerinin olduğuna
- D) Toplumun içindeki insanları anlattığına
- E) Cumhuriyet Dönemi öykücülerimizden olduğuna

27. - 28. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) 1950'li yıllarda "kolesterol-kalp hastalığı" hipotezinin ortaya atılmasıyla dünyayı "az yağlı, bol tahıllı" beslenme furası sardı. Bugün bile bu hipotezin amansız savunucularının sayısı az değil. Fakat bu çevrelerin "az yağlı, bol tahıllı" beslenme önerilerinin obezite, diyabet ve diğer kronik hastalıklara karşı bir çözüm olmasını bırakın, bu hastalıkların küresel bir yaygınlaşma seviyesine yükselmesinde katkılarının büyük olduğunu düşünüyorum. (II) Evet, son 70 yıldır dünyanın önde gelen bilim çevreleri hep az yağlı beslenme ve tahılların ne kadar yararlı olduğu üzerinde durdu. Medyanın da etkisiyle kolesterol-kalp hastalığı hipotezi artık bir dogmaya dönüştü ve hep sıcak tutuldu. Oysa karbonhidratların zararları üzerinde kimse durmadı. (III) Karbonhidratların zararlarını anlatmaya çalışan bilim insanları meslektaşları tarafından kabul görmedi ya da hor görüldü. Son 10 yıldır dünyada giderek daha da çok taraftarı olan yeni bir beslenme görüşü oluştu. Bu beslenmenin temel özelliği çok düşük karbonhidrat ve görece yüksek yağlı beslenmedir. (IV) Bu görüşün sahipleri yağların aslında iddia edildiği gibi zararlı olmadığını, hele de kolesterolün kalp hastalığı yapıp yapmadığının belirsiz olduğunu; asıl sorunun aşırı karbonhidrat tüketiminde olduğunu savunmaktalar. 2020'de Amerikan Diyabet Derneği beslenme kılavuzlarında düşük karbonhidratlı diyetleri önermeye başladı. (V) Bunu diğer saygın kardioloji derneklerinin de kısa bir süre sonra izleyeceğini düşünüyorum.

27. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yazar bir tahminde bulunmuştur?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

28. Bu parçaya göre diyet uzmanları aşağıdakilerin hangisini tartışmaktadır?

- A) Yağlı besinlerin insanlara kilo aldırıp aldırmadığını
- B) Kolesterol yüksekliğinin insan için yaşamsal bir tehlike oluşturup oluşturmadığını
- C) Düşük karbonhidrat tüketiminin insan sağlığına yararlı olup olmadığını
- D) Az yağlı bol tahıllı beslenmenin kalp rahatsızlıklarına neden olup olmadığını
- E) Obezite ve diyabet hastalıklarının alınan besinlerle ilgili olup olmadığını

9. Muhabir:

I. ----

Sporcu:

– Böyle bir durum söz konusu değil. Öncelikle, kanyon sporu eğitimi almış olmanız gereklidir. Daha önce başka sporları yapmış olmak gerekmez de bu sporu yapmak ve devamlılığını sağlamak açısından kanyonlar dışında da spor yapmanız önemlidir. Esneklik, dayanıklılık ve dikkat isteyen bir spor dalıdır.

Muhabir:

II. ----

Sporcu:

- İlk başlangıç eğitimi olarak temel kanyon eğitimi düzeyinde planlanan eğitimlerle başlıyorlar. Bu eğitimin içeriğinde öncelikle teorik eğitimler, şartların uygun olması halinde yüz yüze veya online olarak verilmektedir. Teorik eğitimlerin akabinde saha eğitimleri yapılmaktadır. Bu saha eğitimlerinde kask, emniyet kemeri, teknik malzeme gibi zorunlu iniş malzemeleri derneğimiz tarafından imkânlar ölçüsünde karşılanmaktadır.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) I. Kanyon sporu yapmak için daha önce başka sporları yapmış olmak gerekir mi?
II. Kanyon sporunu öğrenmek isteyenler nasıl eğitimden geçiyor?
- B) I. Kanyon sporu eğitimi alabilmek için bir yaş sınırı var mıdır?
II. Teorik eğitimler kanyon sporu yapabilmek için gerekli düzeyi sağlamaya yetiyor mu?
- C) I. Dağcılık eğitimi almanın kanyon sporunu yapabilmekte yeterli olduğu söylenebilir mi?
II. Kanyon sporunu öğrenmek isteyenler öncelikle hangi eğitim kurumuna başvurmalıdır?
- D) I. Daha önce başka spor dallarında eğitim görenlerin kanyon sporunda daha başarılı olduğu söylenebilir mi?
II. Teorik eğitim almadan doğrudan saha eğitimine başlamak kanyon sporu eğitimi için yanlış bir yol mudur?
- E) I. Kanyon sporu eğitimi alanların başka spor dallarında da başarılı olduğu söylenebilir mi?
II. Kanyon sporu eğitimi almak isteyen gençlere öncelikle neyi tavsiye edersiniz?

10. İnsanoğlunun açıklarını, boşluklarını, eksiklerini, yanlışlarını, küçüklüklerini gizlemek gibi bir alışkanlığı vardır; dünya yıkıl-sa bu alışkanlığını bırakmak istemez. Dünya güçlü insanların bol bol bulunduğu bir dünya değildir ama onda herkes güçlü görünmek için elinden geleni yapar hatta bu yolda canını dişine takar. Güçlü olmaya çalışmaz da insan -çünkü bu külfetli bir iştir- güçlü görünmeye çalışır. Gerçekten güçlü olan insanın şöyle ya da böyle görünmek gibi bir amacı yoktur. ----.

- I. Şiire yıllarını vermiş bir kişi şairliğini allayıp pullayıp insanlara sunmayı düşünmez. O berbat şiirlerini bir tiyatro oyuncusu edasıyla insanlara sunmaya çalışan sözde şaire gelince onun gösteri yapmaktan başka dayanağı yoktur.
- II. Sonunda içimizdeki cevherin de işlenmeye ihtiyacı vardır. Toprak altındaki elmasın güzelliğini kim bilir ki? Onu işleyip parlatmak gerekir ki herkes o güzelliğin farkına varsın.
- III. Kendi gücünün farkında olan çoğu sanatçı, günün modasına uymayı reddetmiş ve zamanı geldiğinde gücü herkesçe kabul edilmiştir. Kendini güçlü göstermeye çalışan gününbirlik kişilerse unutulup gitmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre numaralanmış bölümlerden hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve III
C) II ve III
D) Yalnız III
E) I, II ve III

11. (I) Cumhuriyet'in ilk yıllarındaki yazarlar, genellikle topluma eğilmişler, birtakım gerçekleri aktarmak istemişlerdir. (II) Aralarında, sorunlara çözüm getirmeye çalışanlar olmakla birlikte, gerçekçilik, daha çok gözlemlediklerini yansıtmak çizgisinde kalmıştır. (III) Halide Edip Adıvar, Yakup Kadri Karaosmanoğlu ve Reşat Nuri Güntekin bu çizginin en önemli üç yazarıdır. (IV) Anadolu'yu çocukluk yıllarında tanıyan Reşat Nuri ise en çok Anadolu'nun bilinmezlik içinde oluşundan etkilenmiştir. (V) Tanzimat Dönemi'nde başlayan Anadolu'ya açılmayı bilinçli olarak geliştirmiştir bu üç yazar.

Bu parçadaki cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturmak için numaralanmış cümlelerden hangileri yer değiştirmelidir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) IV ve V

24. Sayga antilobu, havayı ısıtmaya ve nemlendirmeye yaradığı düşünülen ilginç bir burna sahip olan ve yalnızca erkeklerinde boynuz bulunan bir tür. İnsanlardan ve yerleşim yerlerinden uzakta yaşarlar. Buna rağmen aşırı avcılık, yaşam alanlarının tahrip edilmesi, tarımsal faaliyetler ve yeni açılan yollar gibi insan kaynaklı etkenler soylarını tehdit ediyor. Buna ek olarak bakteri nedenli hastalıklar da popülasyonlarını büyük ölçüde azaltıyor. Pasteurella adı verilen bu bakteri normalde Sayga antilobunun vücudunda ona zarar vermeden yaşar. Ancak hava sıcaklığının ve nemin artmışlığının dışında yükseldiği durumlarda bu bakteriler de istilacı duruma dönüşüyor ve salgın, antiloplar arasında hızla yayılıyor. Şimdilik Sayga antiloplarının popülasyonlarının farklı bölgelerde tutulması, soylarının tükenmemesi için alınabilecek tek önlem gibi görünüyor.

Bu parçada Sayga antilobu ile ilgili aşağıdakilerin hangisinden söz edilmemiştir?

- A) Sadece bu türe özgü bazı niteliklere sahip oldukları
- B) İnsanlara uzak bir alanda yaşamalarına rağmen insanlardan zarar görmekte oldukları
- C) Hava sıcaklığı ve nemin aşırı yükseldiği koşullarda Pasteurella adlı bakterilerin istilasına uğradıkları
- D) Soylarının tükenme tehlikesi altında olduğu
- E) Farklı farklı bölgelerde yaşamaları sağlanarak salgın kaynaklı soy tükenişinden korunabilecekleri

25. Türk edebiyatında “sürgün” kavramını anlamının ötesine taşıyan ve ruhsal bir olgu hâline getiren yegâne isim Refik Halit Karay olmuştur. O, uslanmaz bir muhalif ve yola gelmez bir sürgündür. Türkiye sınırlarından başlayıp daha geniş coğrafyalara uzanan sürgünlük maceralarının ona en büyük kazancı, yazarlığı yolundaki en değerli yapı taşı olan eserleri vücuda getirmiş olmasıdır. Zahmeti rahmete çevirmiş bir isimdir Karay.

Bu parçada Refik Halit Karay’ın hangi özelliği üzerinde durulmamıştır?

- A) Sürgün temasını işleyen ender yazarlardan biri olduğu
- B) Farklı coğrafyalara sürgüne gönderildiği
- C) Aykırı düşüncelerinde ısrarcılığını sürdürdüğü
- D) Sürgün kavramını bir kişilik özelliği olarak da yaşadığı
- E) Yaşadığı deneyimlerden fayda sağlamayı bildiği

26. - 27. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Burada ne zorlama bir imge ne de taklitçi bir damar vardır, Ece Ayhan şiiri gibi karmaşık değildir, Garip şiiri kadar da yalın değildir fakat sezdirme gücü yüksektir. Öte yandan pek çok şiirinde kısa öyküleştirilmelere yer vermeyi tercih etmiştir şair, bazen de monolog tekniğine veya mektup türüne göz kırpan bir üslup görülür. Olgun, oturmuş bir üslup vardır, zaten her sene kitap yayımlayan bir şair değildir, metinlerini demlendirmekten yanadır. Şiirlerindeki tabiat unsurları metinlere lirik ve pastoral bir damar katar: ağaç, çiçek, orman, ova, yağmur, deniz, çöl... “Ağaç” kelimesinin kitapta 33 defa geçtiğini de belirtelim. Bu sayı bir tesadüf müdür bilmem fakat bilimde, dinde ve felsefede çokça bahsi geçen bir sayı olması aynı zamanda felsefi bir damarı da olan kitapta manidar gözükmetedir.

26. Bu parçadaki altı çizili sözün anlamı aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Şiirini ilmek ilmek örerken kendinden önceki şairlerin buluşlarından yararlanmayı da ihmal etmezdi.
- B) Şiirlerindeki doğallık konu seçiminden değil sözcük seçimindeki ustalığından kaynaklanmaktadır.
- C) Öyküleştirilmelerden sıkça yararlanması metinlerindeki mesajın okura daha rahat ulaşmasını sağlıyor.
- D) Şiirlerini yazdıktan sonra, olgunlaşması için bir kenara bırakır, okura apar topar ulaştırmazdı.
- E) Hayatta ne varsa şiirde de o olmalıdır, şiir hayatın bir aynası olarak görülmelidir.

27. Bu parçadan sözü edilen şairle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Farklı şiir türlerine özgü çağrışımlar taşıdığı
- B) Şiirlerinde felsefik bir bakış açısından izler bulunduğu
- C) Yüksek bir sezdirme gücüne sahip olduğu
- D) Üslubunda değişik anlatım türlerinin özelliklerinin görülebildiği
- E) Şiirlerinin ilk bakışta sezilmeyen çetrefilli bir yapısının olduğu

9. Sorunun bir yanı, elbette yayıncılığımızın, bu uzmanlık gerektiren alandaki gelişimiyle ilgilidir. Bilim dilimizin ve bilimsel anlatı tekniklerimizin oluşması, resimlemelerde ve grafik sunumlarda türe özel ustalığın gelişimi ancak yereldeki üretimin artışı ile mümkün olacaktır. Sorunun bir diğer yanı da yerelden beslenen bilimsel eserlere duyulan ihtiyaçtır. Örneğin, çocukların yaşadıkları coğrafya ve iklimle has bitki örtüsü ve hayvan çeşitliliğine dair yazılmış popüler bilim kitaplarıyla buluşması yakıcı bir ihtiyaç olarak önümüzde duruyor. Yaşadığımız coğrafyanın ve ait olduğumuz toplumsal yapının ihtiyaçlarına yanıt arayan, kültürel kodlarımızın zenginliklerinden beslenen ama yanlışlarına da yanlış deme cesareti gösteren bir bilimsel gelenek, belki de ilk adımlarını bu şekilde atacak.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine cevap olarak söylenmiş olabilir?

- A) Çocuklar için hazırlanan bilim kitaplarının yeterince satmamasını neye bağlıyorsunuz?
- B) Ders kitaplarının yerel yazarlar tarafından yazılması gerektiği düşüncesine katılıyor musunuz?
- C) Yazar ve çizimlerimizin, çocuklar için daha çok bilim kitabı üretmesi neden önemli?
- D) Çocuklarımızın yaşadığı coğrafyayı yeterince bilmemelerinin nedeni, o alanda yazılmış kitapların az olması mı?
- E) Yayınevlerinin bilim kitaplarını basmaya yanaşmamalarını neye bağlıyorsunuz?

10. (I) Kamboçya yemyeşil doğası, küçük şirin kasabaları, inanılmaz gün batımları ile hayatın ağır aktığı bir ülke. (II) Burası ne egzotik adalar vadediyor ne kıpır kıpır süper lüks oteller. (III) Ülke, ilk görenleri heyecanlandırmayı başaramıyor bile ancak bu ülkede insanı derinden sarıp sarmalayan bir huzur var. (IV) Güneydoğu Asya'nın en büyük gölü olan Tonle Sap, dünyanın benzersiz ekolojik su rezervlerinden birisi ve Kamboçyalıları âdeta hayata bağlıyor. (V) Yüzen evlerinde asırlık göl hayatı geleneklerini sürdüren Kamboçyalılar, su üstüne yaptıkları tekne evleri ile balıkçılık ve karides yakalayarak ve timsah çiftliği ile geçimlerini sağlıyorlar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yalnız bir anlatım söz konusudur?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

11. Kendinden önceki metinlerden ayrı bir yerde duran, farklı yollar arayan ve bunu yaparken de biçimselliği deneyen kitaplar çoğu zaman yadırganır; biçimin içeriğin önüne geçtiği ya da amaçsız kullanıldığı iddia edilir ve bu kitaplar başarısız olmakla nitelendirilir. Başarılı kabul edilenlerse genel beğeniye yakalamakta zorlanır. Fakat kabul etmek gerekir ki bu tarz deneysel metinler, önündeki engelleri aşıp okura ulaştığında ve hatta okuru da aşip onun dünyasına eriştiğinde yenilikçiliği, özgürlüğü ve özgünlüğü sayesinde kendi yeni dünyasını yaratır, üstelik kendi sınırlarına rağmen... Yapraklar Evi'nin bu özel kitaplardan olduğunu düşünüyorum. Yine Yapraklar Evi özelinde ama genel olarak görselliğin ve farklı anlatım, tasarım tekniklerinin denendiği kitapları baz alarak tartışacağımız başka bir konu ise çağın getirdiği dijital devrim ve bu devrimin içinde edebiyatın yeri olacaktır. Matbu eserler ortadan kalktığında her kitabı dijital ortama aktarmak mümkün olabilir mi? Böylesi durumlarda mesela Yapraklar Evi'ni sesli kitaba ya da e-kitaba dönüştürmek çok ama çok zor olacaktır çünkü kitap, farklı duylara hitap ediyor. Bazı sayfalar "görölmek" için yazılmıştır; bazı yerlerde okur kitapla ilişki kurmak, onu farklı açılardan tutmak ve okumak zorundadır.

I. Olumlu Yönü: ----

II. Olumsuz Yönü: ----

Bu parçaya göre Yapraklar Evi kitabının olumlu ve olumsuz yönleri belirlenmek istenirse numaralanmış yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) I. Biçimsel açıdan kendinden önceki metinlerden farklı olarak kendi yeni dünyasını yaratması
II. Geleceğin teknoloji olan sesli kitaba ya da e-kitaba dönüştürülemeyecek olması
- B) I. Farklı anlatım ve tasarım tekniklerinin başarıyla uygulanmış olması
II. Biçimin içeriğin önüne geçmesi
- C) I. Farklı duylara aynı anda hitap edebilmesi
II. Görselliğinin içeriğiyle uyumlu olmaması
- D) I. Okura farklı okuma biçimlerini deneterek okumayı eğlenceli hale getirmesi
II. Biçimin amaçsız kullanılmasından dolayı içeriğin tam anlaşılabilmesi
- E) I. Her yaşta ve sınıftan okura ulaşabilmiş olması
II. Okuru biçimsel yeniliklerle oyalarken içeriği oldukça basitleştirmesi

24. Heidegger sanatla ilgili yazdığı hiçbir metinde sinema ve fotoğraftan söz etmemiştir. Sanat eseri olarak odak noktası şiir olan filozof, her ne kadar 1930'da Van Gogh'un bir eserine değinmiş olsa da görsel sanatlarda şiirsellik ve düşünce olasılığını çok geç bir dönemde, 1946'dan sonra modern sanatın düşünsel bağlamda ulaştığı noktaları gördükten sonra daha fazla ciddiye almaya başlamıştır. Ama bu bile modern sanat üzerine yazması için yeterli bir sebep olmamıştır. Bu durum yine de görsel sanatlar veya günümüz sanatını okumak için onun sanatla ilgili kayda değer düşüncelerinden faydalanılamayacağı anlamına gelmez. Nitekim, Heidegger'den etkilenen Merleau-Ponty, Foucault, Gadamer, Deleuze ve daha birçok düşünür modern sanat hakkında önemli tezler ortaya koymuşlardır.

Bu parçadan Heidegger ile ilgili

- I. Sanatla ilgili yazılar yazmaktan kaçındığı
- II. Özellikle 1946'dan sonra sanat hakkında görüşlerinde değişim olduğu
- III. Ondan etkilenen kimi düşünürlerin de görsel sanatlara karşı mesafeli davrandıkları
- IV. Şiiri, sanatın merkezinde düşünen bir filozof olduğu

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III D) III ve IV

25. Popper, nesnel doğrunun varlığına ciddi olarak inanan biridir. Öğütlediği, tahminde bulunmalar ve çürütmeler yöntemini kullandığımızda hakikate doğru ilerlediğimize de inanmaktadır. Ancak Popper'a göre, bilim adamlarının öne sürdükleri varsayımlar kesin olarak doğrulanamazlar. Onlar, ya yanlışlanabilirler veya kendilerini yanlışlama yönündeki bütün çabalara karşı hakkıyla direnmeleri durumunda dolaylı olarak desteklenebilirler. Fakat bundan, bizim hiçbir zaman doğruya sahip olduğumuzdan emin olamayacağımız sonucu çıkar. Emin olabileceğimiz tek şey, araştırmalarımızı doğru bir biçimde yürüttüğümüz takdirde kuramlarımızın gittikçe "doğruya daha yakın" olacağıdır.

Bu parçadaki altı çizili sözle bilim adamlarının

- I. Tespitlerinin bir kesinlik içermediği
- II. Hataları belirtilerek yanlışlıklarının kanıtlanabileceği
- III. Yanlışlarında ısrarcı olurlarsa kendi hâllerine bırakılmaları gerektiği

ifadelerinden hangilerine gönderme yapılmamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) Yalnız III E) II ve III

26. - 27. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Cioran'ın en mühim niteliklerinden biri, üslubunun büyüğü. Şairâne bir anlatım yeteneğine sahip olan Cioran'ı, benzer-
I
lerinden ayıran (özgün) yönü belki de bu. Ona özel bir okur kitlesi kazandıran da bu özelliği olsa gerek. Ağır felsefe metinleri karşısında debelenen (kivranmak) okuru onun denem-
II
eleri karşısında farklı bir konumda buluyoruz. Onun okuru; dikkat kesilen, her bir cümleyi idrak etmeye (anlamak) ça-
III
balayan, yazarla aynı sıkıntıyı hisseden bir okur. Onun eserlerinde, insan olmanın sıkıntısı ve çetrefilli (heyecan veri-
IV
ci) serüveni üzerine fikirlerini görüyoruz. Bu eserler, insanın yüzünü hiçliğe dönmesi, zamanda asılı kalması, bir tür "kayboluş"a sürüklenmesi (kendini kaptırmak) gibi temalarla
V
örülü.

26. Bu parçadan Cioran'ın okuru ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Yazarın üslubunu çok sevdiği
B) Kendisini boşlukta hissettiği
C) Anlatılanları dikkatle izlediği
D) Yazarın sıkıntısını paylaştığı
E) Cümlelerin her birini anlamak için gayret ettiği

27. Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Sanatçı eserlerinde gerçeği anlatmanın her zaman pek çok yönü olduğunu çeşitli biçimler deneyerek örneklemiştir. Bunu yaparken de hem sembolik anlatımdan hem de olağanüstü unsurlardan yararlanır. Düşünce ağırlıklı bir öykü evreni kurmasına karşın estetik yapıyı görmezlikten gelmez, onun eserlerinde değişen içerik değil hep söyleyiştir. Önemli olan, okurda gerçek etkisi oluşturabilmektir onda. Özyalçın'ın özellikle ilk öyküleri modern öykünün parlak örneklerinin sürgün verdiği yerdir. Öykülerde bir dünya görüşünün bir duyusu, bir bilinç aktarma hedefi elbette vardır. Ne var ki pek çok öyküsünde amaç, temel bir insani durumun, duygunun, düşüncenin yalın bir şekilde aktarımıdır. Ve bu aktarımda öncelik sözcüklerin uyumundan doğan müzikalitedir.

Bu parçadaki altı çizili sözlerle anlatılmak istenenler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Süssüz ve özentisiz bir anlatıma yer verme
- B) Gerçekten ve gerçeküstü öğelerden eşit biçimde yararlanma
- C) Anlatım değişirken anlatılanların aynı kalması
- D) Ahenkli bir anlatıma önem verme
- E) Yeni bir anlatım tarzının habercisi olma

10. Heceyle yazan, heceyi manzumecilikten uzaklaştırmakta mahir, özgün bir sanatçı olan Necip Fazıl Kısakürek, ölçü ile uyağın şiirleştiriciliğine yenik düşmeden, şiirselliği içerikte aramış, halk şiirimizin incelikleriyle Fransız şiirinin yetkinliğini birleştiren söyleyişlere ulaşmıştır. Nazım Hikmet'in dışa dönük, maddeci, toplumsal şiirine karşın Necip Fazıl içe dönük, maneviyatçı, bireysel bir şiirin başarılı örneklerini vermiştir.

Bu parçada Necip Fazıl Kısakürek ile ilgili aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Şiirlerinde hece ölçüsünü kullandığı hâlde manzumecilikle arasına mesafe koyduğu
- B) Şiirindeki asıl etkiyi biçimden çok muhtevada aradığı
- C) İşlediği konularla yerli ve yabancı şiir gelenekleri arasında köprü kurduğu
- D) Başka şairlere benzemeyen bir tarza sahip olduğu
- E) Nazım Hikmet'in aksine halkçı bir çizgi yerine bireyin iç dünyasına odaklanmayı seçtiği

11. Hangi şairi ele alırsanız alın, onun ilk şiirleri şiir ise sonra yazdıkları da şiir oluyor. Ondan sonrası, şairin kendine çizdiği haritayla ilgilidir sadece. Kimi bahçesindeki kumestenden ileri gitmez, adı şairdir; kimi evrenleri kucaklar, o da şairdir. Çok ya da az yazma da ölçü değildir şiirde. Örneğin, beş bini aşkın şiiriyle Fazıl Hüsni Dağlarca nasıl şair ise kitaplarına geçmiş 162 şiiriyle Cahit Külebi de şairdir. Şiir alanı, o şairin yaratıcı gücüne, sözden söz üretmesine göre belirginleşir.

Şiir ve şairler hakkındaki düşüncelerini bu şekilde ifade eden birinin aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenemez?

- A) Tüm dünyanın nabzını elinde tutmalıdır şair, sadece bir nefes uzaklığındaki kimselerin değil.
- B) Edebiyatta ilk adım belirleyicidir, bir kez iyi başlarsanız devamı da iyi olacaktır.
- C) Kelimeleri kullanmayı bilmeyen kişi şiir bahçesinden bir çiçek bile derleyemez.
- D) Yazdıklarının hacmi seni iyi ya da kötü bir yazar yapmaz; nitelik, sayıdan bağımsızdır.
- E) Her şairin tuttuğu bir yol vardır, yazdıklarıyla o mecrada gezinir durur.

12. Yaz bitince insanların kente dönmelerinin, kenti özlemelerinin, canlarının şehri çekmesinin çok önemli bir nedeni var: Kentte yaşayan insanlar kent gezginidir. Gerçekten de öyledir, yıllardır yazarım, kent ile kırsal alan yerleşmesinin farkı budur: Kırsaldaki yerleşim biriminde yaşayan insan evinden çıktığında ne yapacağını bilir. Kent insanıysa evden çıktığında ne yapacağına kentin karar verdiği insandır. Kendinizi tutup korusanız bile kent damarlarınıza girer, kanınıza işler ve ne yapar eder sizi yoldan çıkarır; bir pastaneye, bir mağazaya, kitapçıya davet eder. Direnseniz de yenilirsiniz. Kent baş döndürücü bir yerdir, bir aldatma zemindir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Saptamalarda bulunulmuştur.
- B) Tanımlamaya yer verilmiştir.
- C) Kişileştirmeden yararlanılmıştır.
- D) Durumlarla ilgili kesin kanılara varılmıştır.
- E) Varsayımlarla düşünceler somutlanmıştır.

25. İlk gençlik yıllarında herkes gibi kısa eserler yazdı. Bu eserlerde de kendini, yakın çevresindeki insanları, olayları anlatıyordu. Ama onun yazarlığı, kendini, yaşadıklarını açıkça ortaya koyduğu *Çocukluğun Soğuk Geceleri* ile *Yaşamın Ucuna Yolculuk* adlı öykü, roman, anlatı diye adlandırılmayacak iki kitapta kendini ortaya koyar. Genç okurlar, bu iki kitapta, bastırılmış duygularını, özgürlük tutkularını, yalansız bir dünya özelemlerini buldular. Yazmanın yalnız estetik bir sorun değil, aynı zamanda etik bir sorun olduğunu gördüler. Tezer'in yazdıklarına olan bağlılıklarının bir nedeni de bu olmalı.

Bu cümledeki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Sanatçının hep içine atıp hep gizlediği, çıkmasına izin vermediği düşüncelerini içeren bu günlükler okurlar tarafından ilgiyle karşılandı.
- B) Ünlü şair, her mecrada öne çıkmayı, röportajlar vermedi, yazdıklarıyla böbürlenmeyi sevmediği için gözlerden uzak, kendi açtığı yolda ilerleyerek ağır ağır yazıyor şiirlerini.
- C) Eserlerimde yaşamdaki olumsuzlukları göstermekten özenle kaçındım bunları görmek yerine bunların oluşmasını önlemek için ne yapabileceğime kafa yordum.
- D) Eserleriyle kalıcılığı yakalamak isteyen, benzersiz ürünler ortaya koymak isteyen bir sanatçı anlattıklarını kendi doğal gerçekliği içinde ele alırsa amacına ulaşabilir.
- E) Eserlerimin bir çırpıda okunup unutulup gitmesi beni üzer, şiirselliğin lirizm içinde eritildiği yapıtlarımın yıllar sonra da anımsanmasını, sesimin yüzyıllarca yankılanmasını isterim ben.

26. Genellikle bu tür sorulara her şeyin zor olduğu gerçeği ile başlayan karamsar bir tablo çizilir. Evet mimarlık mesleği açısından çok pembe bir tablo çizmek kolay olmayabilir fakat her coğrafyanın ve her mesleğin farklı zorlukları, aşılması gereken engelleri var. İlk tavsiyem zorluklardan yılmamak, tökezleyince daha da güçlenerek devam etmek. Sonrasında güven inşa edebilmek, sabırlı olmak, mesleği sevmek, ayrıntılardaki güzelliklerden keyif almayı öğrenmek, mesleğimizi yapma sürecini daha keyifli hale getiriyor.

Bu parçada anlatılanlar aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiştir?

- A) Projenizde en özel tasarımınızı anlatır mısınız?
- B) Mimarlık dünyasında bugüne kadar nasıl bir yolculuk yaptığınızı anlatır mısınız?
- C) Mimarlık eğitiminde gördüğünüz eksikler nelerdir?
- D) Mimar adaylarına neler söylemek istersiniz?
- E) Mekân tasarımlarında zorluklar yaşıyor musunuz?

9. (I) 20'li yaşlarının ortalarında hukuk eğitimini tamamlayan Franz Kafka bir sigorta şirketinde çalışmaya başlar. (II) On iki yıl boyunca aynı yerde çalışan Kafka'ya yazmak için sadece geceleri ve hafta sonları kalmıştır. (III) Hangi şartlar altında Dönüşüm kitabının ortaya çıktığı da gece ve gündüz olarak ikiye bölünmüş hayatıyla daha net anlaşılabilir. (IV) Ölümünden dört sene önce Kafka Çekyalı Gustav Janouch ile tanışır. (V) Çalıştığı sigorta şirketinden bir iş arkadaşının oğlu olan 17 yaşındaki genç Gustav, Kafka ile ömrünün sonlarına doğru yürüyüş arkadaşı olur. (VI) Uzun yürüyüşlerinde edebiyattan müziğe, kederli meselelerden gündelik hayata pek çok konuda fikir paylaşır ikili. (VII) Kafka'nın ölümünden on yıllar sonra yürüyüşlerinden aklında kalanları Gustav, Kafka'yla Sohbetler isimli kitabına kaydeder.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) III B) IV C) V D) VI E) VII

10. ---- Öyleyse kanının sağlam dayanakları yoktur. Akıl bir kaniya varırken kendi olanaklarıyla bir bilgi üretmiş olur. Salt aklın kendi olanaklarıyla ürettiği bilgiler doğrulanmamış bilgilerdir, doğruya açık oldukları kadar yanlış da açıktırlar. Kanı dediğimiz şey bilgi değeri açısından sanıdır, başka bir şey değildir. Akıl bir konuda bir kaniya varırken kendi dışına çıkmaya pek de eğilimi olmaz. Bu yüzden kanı üretmek dünyanın en kolay işlerinden biridir.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Kaniya sağlam verilerden çok aklın kendi kendine yaptığı çıkarımlarla ulaşılır.
B) Temel bir bilgi üzerinden ulaşılan kanılar bizi her zaman doğruya ulaştırır.
C) Kanılarımız sağlam verilere dayanıyorsa gerçeğe ulaşmamız oldukça kolay olacaktır.
D) Kanılarınıza güvenin, aklınızın ürettiği hiçbir kanı sizi yarı yolda bırakmaz.
E) Kanılarımızla oluşturduğumuz düşünceler çoğu zaman sağlam bir dayanaktan yoksundur.

11. (I) Bir topluluğu millet yapan temel kültür unsurlarından biri, tarihtir. (II) Tarih sayesinde milletler, geçmişlerindeki olay ve şahsiyetleri bilir, tanır ve gelecek nesillere aktarırlar. (III) Böylece oluşturulan kolektif bellekte bireyler arasındaki millî birlik ve beraberlik tesis edilmiş olur. (IV) Kolektif belleğin canlı kalabilmesi ise millî bilincin uyanık tutulmasına yani geçmişte kalanların tekrar tekrar hatırlanmasına bağlıdır. (V) Diğer bir ifadeyle, millî bilinç ve belleklerini korumak için edebiyatı kullanmışlardır.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Bu sebeple insanlar en eski zamanlardan beri, değişik anlatı türleri geliştirerek duydukları hikâyeleri, öğrendikleri bilgileri veya edindikleri tecrübeleri birbirlerine anlatagelmışlerdir." cümlesi getirildiğinde parçanın düşünce akışı sağlanır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Daha önceden yaşamadığım, bilmediğim bir coşku... İnsanın kalbi yere göğe sığmıyor. Çok severek, eğlenerek yazdığım bir öykünün, işinin ustaları tarafından takdir edilmesi, çocuklarla buluşuyor olması müthiş bir mutluluk. Rüya gibi ama rüya değil! Uyuyorsun, uyanıyorsun, devam ediyor. Kitabı elime aldığım ilk an bayağı ağladım. Mutluluk gözyaşları insanı sık sık ziyaret etmez. Ben de bıraktım, dökülün döküldüğünüz kadar, dedim.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine cevap olarak verilmiş olabilir?

- A) Okurun kitabınıza bu kadar ilgi göstermesi karşısında neler hissettiniz?
B) İlk kitabınız yayımlandığında neler hissettiniz?
C) İlk imza gününüzde size hakim olan duygu neydi?
D) Eleştirmenlerin kitabınızla ilgili değerlendirmeleri size neler hissettirdi?
E) Sizi yazmaya iten ve yazma gücünüzü devam ettiren duygu nedir?

24. Sinema yapanlar “senaryo” denilen olguyu keşfetmeden önce hikâye anlatabilmek için ellerinin altındaki en güvenilir kaynağa yönelmişlerdi: edebiyat. Georges Melies’nin, Jules Verne’in “Ay’a Seyahat” ile H. G. Welles’in “Ay’daki İlk İnsanlar” romanlarından uyarladığı 1902 tarihli “Ay’a Seyahat” ise bunun ilk örneği olarak kabul ediliyor. Gel zaman git zaman, sinema hikâye uydurmayı, bu hikâyeleri sinemanın olanaklarına göre biçimlendirmeyi, romanın kurallarından farklı olarak kendi içinde bir disiplin geliştirmeyi öğrendi ve adına senaryo dedi. Ama edebiyat ile sinema arasındaki ilişki bundan sonra da güçlenerek devam etti.

Bu parçadan yola çıkılarak aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılamaz?

- A) Edebiyat bir dönem, sinema için senaryo kaynağı olarak görülmüştür.
- B) Edebiyatın sinemayla ilişkisi uzun süre tek yönlü olarak devam etmiştir.
- C) Senaryonun kendine özgü, romandan farklı bir yapısı vardır.
- D) Romandan sinemaya yapılan ilk uyarılama Georges Melies’nin “Ay’a Seyahat”ıdır.
- E) Melies, filminde birden fazla romandan yararlanmıştı.

25. Bilim ve sanat birbirine çok yakışıyor. Görsellerin en az söz kadar önem taşıdığı bilimsel çocuk kitaplarında bu daha da öne çıkıyor. Dolayısıyla yayımladığımız kitaplardaki resimlerin açıklayıcı olması bize yeterli gelmiyor. --- Aynı şey elbette kullanılan dil için de geçerli. İlla hikâyeleştirmeye, basitleştirmeye gerek yok ama bilimi tüm karmaşıklığıyla ele alırken anlaşılır olmayı başarmak, konunun uzmanı olmanın yanı sıra belli bir dil ustalığı da gerektiriyor. Bilimsel konuları, genç okurun hevesini kırmadan zevkli bir şekilde ele alan kitapları tercih ediyoruz.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Görsel yönden öğretici olmasını da istiyoruz.
- B) Baskı kalitesinin de yüksek olması için uğraşıyoruz.
- C) Ele aldığı konuyla uyumlu olması da gerekiyor.
- D) Bilimsel açıdan tartışılmamasını da istiyoruz.
- E) Sanatsal bir tat ve üslup da arıyoruz mutlaka.

26. Bağımsız bir araştırma şirketi, günümüzde bireylerin sinema alışkanlıklarına ve teknolojik dönüşüm sonucunda bu alışkanlıkların gelecekte nasıl şekilleneceğine dair bir anket düzenledi. Aralarında İstanbul’un da bulunduğu Berlin, Londra, Madrid, Moskova, Paris ve Roma gibi yedi farklı şehirde 2 bin 125 kişi ile gerçekleştirilen anket, çarpıcı veriler ortaya koyuyor. Araştırmaya göre katılımcıların yüzde 70’i filmi sinemada izlemeyi tercih ediyor. Yüzde 64’ü gelecekte de film izlemek için sinemaya gitmeyi tercih edeceğini söylüyor. İstanbullu sinemaseverler sinemada öncelikle gülmek isterken hayal etmek, şaşırmak ve düşünmek diğer beklentileri. Tür sıralamasında İstanbulluların en fazla rağbet ettiği filmler bilim kurgu ve aksiyon olurken bu tercihleri sırasıyla komedi, romantik komedi, dram ve korku türleri izliyor.

Bu parçada sözü edilen araştırmayla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Bireylerin sinema alışkanlıkları ve bu alışkanlığın ileride teknoloji etkisiyle nasıl bir hâl alacağı hakkında yapılmıştır.
- B) İstanbul dahil 7 şehirde 2 binden fazla kişiyle anket yapılmıştır.
- C) Katılımcıların çoğu filmleri sinemada izlemeyi tercih ettiğini belirtmiştir.
- D) İstanbullular bilim kurgu türündeki filmleri aksiyon, komedi ve korku filmlerine göre daha fazla izlemektedir.
- E) Ankete İstanbul’dan katılanlar, sinemada düşünmek ve hayal etmekten çok gülmek beklentisi içinde olduklarını söylemiştir.

8. Romanı okurken dikkat etmişsinizdir bazı anahtar cümlelere.
I
Bunlar Selim İleri'nin dünyasının kutsal kelimeleridir âdetâ.
Romanının bir yerinde "Yaşama acemisiyiz." der, bir yerin-
II
de bir masaldan esinlenerek, "tasa kuşu konmuş bir de-
III
fa pencerelerine" der. Bu romanı yazarken nelerin kendini
etkilediğini açıklar Selim ileri. Bunlar arasında Reşat Nuri
IV
Güntekin, Kerime Nadir ve Balzac vardır. Bir de "Kara Yılan"
masalı. Yazarın düşüncesini simgeleyen bir masaldır o, veli-
V
aht bir kara yılanıdır. Ancak büyüünü bozan ona sahip olur.
- Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisi mecaz anlamda kullanılmıştır?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. İnsanın anlık bir duygusunu soğuran ve onu aslı gibi başkalarına yansıtan bir obje yaratıldığında, ona "sanat eseri" diyoruz. ---- çünkü, ağlayan insanın iletmiş olduğu duygu anlıktır. İnsan o duyguyu sürekli taşıyamaz, dolayısıyla devamlı iletemez. Ama o anın resmi aynı duyguyu sürekli taşır ve resme her bakana transfer eder. Şiir her okunuştaki şairin o anlık duygularını yeniden sergiler, ama şair o duyguları bir daha yaşayamaz.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Sanat eseri duyguları estetik bir bakış açısıyla dile getirir
B) Burada sanat eserinin işlevi duyguya süreklilik kazandırmaktır
C) Sanırım sanat eserinin gücü, dile getirdiği duygunun alıcıya doğrudan geçmesinden gelir
D) Her sanat eserinin duygusal bir yoğunluk taşıması gerekmez
E) Sanatçı, duygusunu alıcıya tam olarak geçirebilmek için dilin olanaklarından yararlanır

10. Şiir yazmak da yazılan şiiri incelemek de zordur zira şiir, edebi türler arasında en çetrefilli olanıdır. Düzyazıda belli bir iskelet varken, bu iskelet eğilip bükülüp yeni biçimler doğururken şiir için bu durum farklıdır. Şiirin tanımı dahi zordur, sözcük Arapça "kıl" kelimesinden gelip anlamın kıl kadar ince olmasını, bir kelime ekonomisini kastederken, "nazım" sözcüğü "ipe inci dizmek" anlamına gelerek doğru kelimelerin yan yana gelmesini vurgular; Ahmet Haşim'e göreyse söz ve musiki arasında sözden ziyade musikiye yakın muhavassat bir lisandır. Hem Batı dillerinde hem Doğu dillerinde eski tanımı en kaba haliyle vezinli ve kafiyeli sözlerdir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tanımlamadan yararlanılmıştır.
B) Kimi sözlerin kökenleri ve anlamları üzerinde durulmuştur.
C) Gerekçeli cümlelere yer verilmiştir.
D) Tanık göstermeye başvurulmuştur.
E) Okuru duygusal açıdan etkileyen sözcüklere ağırlık verilmiştir.

11. (I) Kent insanı kendini kandırır, inandıran insandır; kırları da bu nedenle sever. (II) Kırlara çıkacak, kentten uzaklaşacak, doğayla iç içe geçecek, özleyip yeniden kentine dönecektir. (III) Kırsal insanın, elbette zevki vardır, elbette lezzet alır ama bu duyguları yoktur. (IV) Doğayı sever sevmesine fakat kır insanı işlev insandır: İneğini sever, ona katkı sağlıyordur; ağacı sever, ona meyve veriyordur. (V) Fakat kır insanı manzara seyretmez.

Bu parçada düşüncenin akışına göre numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Bir yerden bir yere giderken en kısa yoldan yürür, şu görüntüyü yakalayayım, diye yolunu uzatmaz." sözü getirilmelidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

24. Hint sinemasının (Bollywood) en sevdiği aşk romanlarından biri olan, Hindistan'ın "Selvi Boylum Al Yazmalım"ı olarak tarif edebileceğimiz "Devdas"ın kökü 1900'lerin başına dayanıyor. Hint mitolojisinin önemli figürlerinden biri olan Krishna'nın çocukluk aşkı Radha ile yaşadığı aşktan yola çıkılarak oluşturulmuş bu aşk hikâyesi, Hint sinemasının sessiz film döneminden başlayarak sürekli uyarlanan ve her versiyonuyla da ilgi gören bir hikâye olmuş. 1920'lerde geçen ve Hindistan'daki kast sisteminin âşıklar arasına girdiği bu aşk hikâyesi, sonradan pek çok benzerini gördüğümüz zengin oğlan-fakir kız temasının öncüllerinden biri aslında.

Bu parçada "Devdas" filmiyle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinden söz edilmemiştir?

- A) Hint sinemasının çok bilinen yapımlarından biri olduğu
- B) İlhamını mitolojideki bir aşk hikâyesinden aldığı
- C) Farklı ekonomik sınıflara mensup olmanın getirdiği bir çatışmaya yer verildiği
- D) Sessiz film döneminden beri tekrar edilen farklı versiyonları bulunduğ
- E) Konuyu işleyişteki ustalığıyla benzer konuyu işleyen filmlerden daha çok seilmeyi başardığı

25. Yapılan bir araştırma, günde bir salkım üzümü çekirdeğiyle birlikte yemenin yüksek tansiyona karşı iyi geldiğini ortaya koydu. Araştırmada kalp hastalıklarına yol açabilen metobolik bir sendroma sahip olan kişiler bir ay boyunca günde iki fincan üzüm çekirdeği tozu yedi. Araştırma sonunda hastaların tansiyonlarının 6 puan birden gerilediği belirlendi. Bu sonuç, söz konusu hastalar için olumluydu ve üzümün çekirdeğinin önemini ortaya koydu. Bilim insanları, üzüm ve çekirdeğindeki "polifenoller"in kan damarlarını gevşetip yıpranmasını önlediğini de belirtiyor.

Bu parçadan üzümle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Tansiyonu düşürdüğü
- B) Damarları koruduğu
- C) Kansızlığa iyi geldiği
- D) Kalp rahatsızlığı olan kişilere iyi geldiği
- E) Çekirdeğiyle birlikte tüketmek gerektiği

26. Kiarostami hayatı boyunca (1940 - 2016) yirmi beş kitap yayınladı. Bunların üçü kendi şiirleri ve beşi Fars dilinin en bilinen şairlerinden seçtiği mısra ve beyitlerden oluşmaktadır. Seçtiği şairlerin üçü klasik Fars edebiyatının ustaları Hafız-ı Şirazi, Sadi ve Mevlâna, diğer şair ise Farsçada yeni şiirin kurucusu Nima Yuşic idi. Ancak Kiarostami seçtiği şiirlerin kalıbını tamamen kırarak, kelimeler veya ibareleri birbirinden ayırıp onları kendi şiir tarzına yakın bir şekilde yeniden düzenlemiştir. Böylece onların okunuş tarzını değiştirerek, şiirlere yeni bir yorum eklemiştir. Bu serinin ilk kitabının yayımlanmasıyla birlikte, muhafazakâr klasik edebiyatseverler büyük bir yaygara kopardıkları için Kiarostami, Sadi'nin seçme şiirlerini, radyo haber bülteni sunuşu tarzıyla okunmasından oluşan CD projesinden vazgeçmiştir. Bu serinin son iki ciltlik kitabı, 2015'te yayımlanmıştır. Bu kitap, Farsça şiir yazar çeşitli şairlerin geceyi konu alan şiirlerinden seçmelerin aynı şekilde konstrüksiyonu değiştirilerek oluşturulmuştur.

Bu parçada Kiarostami hakkında aşağıdakilerin hangisinden söz edilmemiştir?

- A) Hem kendi yazdığı şiirlerden hem de başka şairlerden seçtiği şiirlerden oluşan kitapları vardır.
- B) Farklı dillerde yazan ve farklı dönemlerde yaşamış şairlerden seçkiler oluşturmuştur.
- C) Seçkilerinde doğrudan alıntılar yerine farklı bir metot ile metinleri dönüştürmeyi tercih etmiştir.
- D) Çalışması belli çevrelerden olumsuz eleştiriler aldığından bir projesini rafa kaldırmak zorunda kalmıştır.
- E) "Gece" konulu şiirlerden oluşan ve 2015'te yayımlanan seçkisi de bir tür "yeniden üretim"dır.

9. (I) Homeros'un İlyada destanı, bir Antik Çağ efsanesi olan Troya kuşatmasının onuncu yılında yaşananlara değinir. (II) Agamemnon ile tartışmaya giren, Briseis'i ona vermek zorunda kalınca savaşa önderlik etmeyi reddeden Akhilleus'un, dostu Patroklos'un ölümüyle savaş alanına dönmesi ve Troyalı Hektor'dan intikam almasını konu edinir. (III) İlyada'nın merkezinde ölümlü Peleus ile deniz tanrıçası Thetis'in oğlu Akhilleus vardır. (IV) Her şey onun etrafında gelişir, büyür, var olur; zamanla efsaneleşen bu hikâye, "Akhilleus'un hikâyesi"ne dönüşür ve dilden dile dolaştıkça, olağan dışı unsurlar barındırsa bile, insanlar tarafından koşulsuz bir şekilde "gerçek" kabul edilir. (V) Pat Barker, Kızların Sessizliği adlı kitabında, Briseis'i konuşturarak İlyada destanını yeniden yorumluyor ve Akhilleus'un gölgesinde kalmış Briseis vasıtasıyla büyük anlatılarda, mitolojik eserlerde, dillere destan olmuş efsanelerde, erkeklerin gölgesinde kalmış olan kadınların hikâyelerini ve onların tarihteki konumunu sorguluyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. (I) Bloch, yüzeyde görülen çatlak ve yarılmaların gerçekliğin görünen başka yüzleri olduğunu düşünmektedir. (II) Yeni olanın, çatlakların içindeki kıvrımlardan yola çıkılarak keşfedilmesi, eski olana karşı yıkıcı bir eylemi önüne koyar. (III) Bloch, böyle bir yıkıcı eylemden umudun yeşerebileceğini düşünür. (IV) Daha sonra Umut İlkesi'nde ortaya koyacağı gibi, bu tarz bir aydınlanma yaratıcı gündüz düşlerinin, devrimci bir içeriğe kavuşmasının da yolu olarak gözüktür. (V) Bloch'a göre Lukacs'in en temel hatası, dışavurumcuları biçimcilikle suçlarken kendisinin bir biçim önermesi, bunu yaparken de klasisizmin batağına saplanmasıdır. (VI) Bloch'a göre dışavurumculuğun temel eksikliği tam da bu biçim konusunda ortaya çıkar. (VII) Dışavurumcular, Lukacs'in iddia ettiğinin tersine belirli bir biçim bulamadıkları ve kaotik bir biçimselliği tercih ettikleri için güçsüzleşmişlerdir.

Bu parça iki paragrafa bölünmek istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) III B) IV C) V D) VI E) VII

11. Ülkemizde gerek ortaöğretim gerekse yükseköğretimde görev yapan yabancı dil öğretim elemanlarının standart öğretim yöntem ve teknikleri ile yeterince donatılmış olmamaları, ----. Öğretim elemanı değiştikçe ders işlenişindeki yöntem ve teknikler de değişmekte, öğretim amaçlarına ulaşmakta zorluklar yaşanmaktadır. Bu sorunun giderilebilmesi için öncelikle yabancı dil öğretmeni yetiştirme sisteminin yeniden yapılandırılması gerekmektedir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) yabancı dil öğrenmede ana dilini tüm incelikleriyle bilmenin önemini bir kez daha ortaya koymuştur
B) eğitim kurumlarında görev yapan öğretim elemanlarının yabancı ülkelerden seçilmesini zorunlu kılmaktadır
C) öğretmenlerden çok, öğrencilerin yabancı dil öğrenme konusundaki isteksizliğinde aranmalıdır
D) yabancı dille eğitim veren okullara olan ilginin hızla artmasını sağlayan etmenlerin başında gelmektedir
E) yabancı dil öğreniminde arzulanan hedeflerin gerçekleştirilememesinde en önemli etkenlerin başında gelmektedir

12. (I) Sanat ve tasarım arasındaki ilişki şu sıralar hiç olmadığı kadar muğlak. (II) Sanatın sermayeyle olan yakın ilişkisi ve dijital üretim koşulları tasarım ve sanat alanını gitgide birbirine yakınlştırıyor. (III) Kültür-sanat alanındaki tasarım projeleri doğası gereği ticari işlere göre çok daha özgür olabildiğim bir alan yaratıyor. (IV) Diğer taraftan ticari tasarım işlerinin getirdiği kısıtlama ve zorunlulukları ise kendimi geliştirmek için bir fırsat olarak görüyorum. (V) Kısacası ilk bakışta birbirleriyle farklılaşan bu disiplinler arasında kişisel bir köprü kurmayı deniyorum, sahip oldukları farklı koşullardan bir arada faydalaniyorum.

Bu parçada düşüncenin akışına göre numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Ben yaptığım işe bu iki kategorinin dışında yaklaşmayı seçiyorum böylece daha özgür kararlar alabiliyorum." sözü getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

25. Herhangi bir konuda ilk sanat eserini yaratan kişi, bir sanat eseri yapmak için işe koyulmadı; o sadece bir mesaj iletmek istiyordu. O mesajını, bugün adına sanat eseri dediğimiz resim, heykel, müzik, şiir, trajedy gibi bir iletişim aracıyla ifade etti. Ondan sonra, onu taklit ederek benzer işi yapanlar, ilk sanatçının amacından sapmıştır. Özellikle, Rönesans zamanında ortaya çıkan “güzel” ve/veya “estetik” nitelermelerine sahip eserlerden sonra sanat yapmak için sanat eserleri yapılmaya başlandı. Bir duygu ya da mesaj ileten ilk sanatçının, bir eser yaratıp ondan ekonomik çıkar sağlama düşüncesi yoktu. Ama bugün sanatçıların büyük çoğunluğu eser yaratarak geçimlerini sağlamaktadırlar veya öyle olmayı istemektedirler. Dolayısıyla, yarattıkları ya da yaratacakları sanatın varlık nedeni olan bir “duygu veya mesaj iletmeye” amacı yok olmuştur.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İlk sanat eserinin verilme amacıyla günümüzdeki sanat eserlerinin verilme amacı birbirinden farklıdır.
- B) Sanat eserinin türlere ayrılmasındaki amaç ilk sanat eserlerinde görülen tekdüzeliği kırmaktır.
- C) Her sanatçının eser verme amacı farklıdır, kimisi sanatını göstermeyi, kimisi kazanç elde etmeyi amaçlar.
- D) Sanat eserinin varlık nedeni güzelliğe ulaşmaktır, bu amacı taşımayan ürün bir sanat eseri olamaz.
- E) Sanatta bir amaç aramak bizi ilkelliğe götürür, sanatın amacı her durumda güzele ulaşmak olmalıdır.

26. 1853-56 yılları arasında iki buçuk yıl süren Kırım Savaşı, harp fotoğrafçılığı gibi yeni bir meslek dalının ortaya çıkmasına sebep olurken diğer yandan pek çok Batılı fotoğrafçının yolunu İstanbul'a düşürmüştür. 1856 yılında İstanbul'a gelen Kimyager Rabach, profesyonel bir fotoğrafhaneye açmış, Abdullah (Frères) Biraderler'i yanına çırak alarak yerli fotoğrafçıların yetişmesinde öncülük etmiştir. İleride Rabach'tan fotoğrafhanesini devralan Abdullah Biraderler'in çalışmaları, "Saray"ca da takdir edilmiş ve fotoğrafçılık bu şekilde başta İstanbul olmak üzere Osmanlı dünyasında özellikle ticaret ve turizmin güçlü olduğu Bursa, İzmir, Selanik, Kudüs gibi merkezlerde yayılıp gelişmiştir. Fotoğrafçılık, önce Osmanlı'nın Ermeni ve Rum vatandaşları arasında gelişmiş, sonra devlet kurumları arasında yaygınlaşmış ve en son Müslümanlar tarafından icra edilmeye başlanmıştır.

Bu parçadan,

- I. Savaş fotoğrafçılığının bir meslek hâline gelmesinde Kırım Savaşı'nın rolü olmuştur.
- II. İstanbul'da profesyonel anlamda ilk fotoğrafhaneye Abdullah Biraderler'in girişiyle açılmıştır.
- III. Osmanlıda fotoğrafçılığın gelişip yayılmasında ticari ve turistik öneme sahip şehirler başı çekmiştir.
- IV. Ülkemizde fotoğrafçılığın yavaş gelişmesinde dinsel etkenler söz konusudur.

yargılarının hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

9. Çığır açıcı romancılığı, öykücülüğü yanında Virginia Woolf döneminin en büyük eleştirmenlerinden biriydi. Üstelik sanatçı hiçbir eleştiri yazısında yazınsallığın kulpunu elinden bırakmamıştı. Eleştirmenlerin ortak görüşü Woolf eğer hiç roman-öykü yazmamış olsaydı bile sadece bu eleştiri yazılarıyla edebiyat dünyasında var olacaktı. T.S. Eliot, Octavio Paz için de aynı şey söylenebilir. Öyle ki Eliot, şair ve düzyazı ilişkisi konusunda, “düzyazıyla test edilmeyen yazarlara” şiir yazdırmamak gerekir diyordu. Bizde ise hem ürün hem de eleştiri yazılarının en iyi örneklerini veren yazarlar olarak Ahmet Hamdi Tanpınar, Tahsin Yücel, Ahmet Oktay ve Tomris Uyar anılabilir.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eserini sorgulayıcı bir yaklaşımla meydana getirmek
- B) Eserin estetik niteliklerini göz ardı etmemek
- C) Konu belirlerken seçici bir tutum içinde olmak
- D) Anlatımını yoğunlaştırmak istemek
- E) Yazının türsel özelliklerini göz ardı etmemek

10. Çocuk, beşikte tanıştığı ninnilerle ilk şiirlerini dinlemeye başlar. Tekerlemelerle devam eder bu yolculuk. Okul öncesi dönemde uyaklı sözleri çok sever, tekrarlayan dizeler, şiirli masallar hoşuna gider. Bundan dolayı çocuklarımıza daha okuma yazma öğrenmeden önce kitap okumalıyız. Çünkü dinlenen kitaplar, çocuklara dili daha iyi kullanma, böylece duyu ve düşüncelerini daha iyi ifade edebilme olanağını erkenden sağlar.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Çocukların yeteneklerini geliştirebilmeleri için hangi ortamlar sağlanmalıdır?
- B) Çocuk kitaplarında görsele çokça yer verilmeli midir?
- C) Kitapların, çocukların hoşuna gitmesi için ne tür konuları işlemesi gerekir?
- D) Çocukların dünyasında kitabın önemi konusunda neler söylersiniz?
- E) Çocuklara şiir sevgisi aşılamak için neler yapılmalıdır?

11. Bir eleştirmen olarak Yaşar Kemal hakkında çok doğru ve derin analizler içeren kitapların henüz yazılmadığını düşünüyorum. Çok güzel çalışmalar yapıldı ama onun edebiyatı daha uzun zaman incelenecek. O zaman ortaya şöyle bir şey çıkacak: Yaşar Kemal, sadece bir ülkenin millî edebiyat zenginliği içinde değil, sadece bir dilin sınırları içinde de değil; tarihsel topraklardaki antik kültürleri, türküsüyle, efsanesiyle içerek kitaplarına aktarmakla yetinseydi bile büyük yazar olurdu. Ama o, bütün bunların üstüne, yaşadığı çağın insanlarını gözlemleyerek, doğadaki, teknolojideki değişimlerin bu insanları nasıl değiştirdiğini anlamaya çalışarak kurmuştur eserlerini.

Bu parçada eleştirmenin, Yaşar Kemal ile ilgili vurguladığı yön aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kimseye benzememeyi doğallıkla başarabilmesi
- B) Halkın diline uygun eserler üretmesi
- C) Tarihsel ve çağdaş zenginlikleri özümsemesi
- D) Teknolojik gelişmeleri yakından takip etmesi
- E) Yetiştirdiği kültürü yüceltmesi

12. Binbir Gece Masalları, Dede Korkut Hikâyeleri, Yunus Emre şiirleri... Bu yapıtlar, üzerinden yüzyıllar geçse de değer yitimine uğramadan, canlılığını koruyarak ayakta kalma gücünü nereden alıyor? Sanatın yaratıcı damarından beslenmesinden, insanı insanca değerleriyle kavrayıp yansıtmamasından, insanlığa güzelliğin yolunu açarken gerçeği kılavuz eylemesinden... Baştan sona tarayın dünya edebiyatını, sanatsallığı olmayan hiçbir eser günümüze ulaşmamıştır.

Buna göre, bir yapıtı kalıcı kılan öğeler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Sanatsal değere sahip olma
- B) Gerçekleri kendine rehber etme
- C) Belli bir sanat geleneğini takip etme
- D) İnsana özgü değerleri aktarma
- E) İnsanlığı güzelliğe çağırma

25. Sultan Reşad Dönemi'nde, 1909-1912 yılları arasında, sarayda başmabeyinci olan Lütfi Simavi konu hakkında görüşlerini *Osmanlı Sarayının Son Günleri* adlı hatıratında şöyle dile getiriyor: "Üç yıl üç ay devam eden başmabeyincilik görevim sırasında padişahın şiirle ilgilendiğini pek görmedim. Çanakkale Zaferi üzerine Sultan V. Mehmet Reşat Han tarafından yazılmış olarak gösterilen manzumeyi onun adına her kim yazmışsa -benim naçiz fikrime göre- padişaha hizmet etmiş sayılmaz. Osmanlı padişahları, olayları sadece yaparlar, bunları vakanüvisler yazarlardı. İstanbul'a gelen yabancı hükümdarların ve büyük kumandanların ilk iş olarak ziyaret ettikleri Çanakkale'ye -ki kahramanca savunulmuş Birinci Dünya Savaşı'mızın tek yüz akıdır- hünkâr götürmeyi akıl etmeyip de Türk askerinin o muazzam çarpışmada gösterdiği yiğitlik ve kahramanlık konusunda kendisini şiir yazmış gibi göstermek hiç de doğru bir davranış değildir." Bu ifadelerden de anlaşılacağı üzere Lütfi Simavi, ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Çanakkale Zaferi üzerine o zaman yayımlanan *Donanma* dergisindeki beş beyitlik bir gazelin şairi hakkında herhangi bir belge sunmamaktadır
- B) Sultan Reşat'ın el yazısıyla ve imzasıyla yayımlanan şiiri yanlış yorumlamaktadır
- C) mevzu bahis olan şiirin Sultan Reşad'a ait olmadığı kanısındadır
- D) askerleri ve Türk zaferini öven bu manzumeyi padişahın dikte ettiğini ileri sürmektedir
- E) şiirlerinde toplumsal olayları ele alan padişahların olduğu yönündeki tezleri gerçekçi bulmamaktadır

26. Bir antropolog olarak farklı disiplinlere ait bilimsel yöntemleri, fiziksel ve kültürel açıdan kendi coğrafyanın öteki coğrafyalarla ilişkisi içinde kullanmaya karar verdim. Çünkü insanın varoluşu ve faaliyetleri, tek bir alanla sınırlanamayacağı gibi bir bütünün farklı yansımalarından oluşmaktadır. İnsanlar ve davranışları konusunda, yararlı genellemeler üreten bilimsel yaklaşımla, insanların ortak olarak sahip olduklarının ve insanın değişim ve farklılığının mantıksal ve güvenilir bir şekilde anlaşılması gerekir. Ancak, bilgisinin ve teknolojinin sınırlı oluşu nedeniyle, tarihinin büyük bir bölümünde insan kendi davranışlarıyla ve özgeçmişi ile ilgili bilgiyi güvenilir bir biçimde toplamakta pek başarılı olamamıştır. İşte bu nedenle, yanıt bulmaya çalıştığı sorulara büyük ölçüde mitler ve halk öyküleri yoluyla açıklama getirmeye çalışmıştır. Son yüzyılda gelişen antropolojiyle ise, insanla ilgili; köken, gelişim, beden özellikleri ve sosyal yönler gibi merak edilen durumları, bilimsel yöntemlerle yanıtlamaya çalışmaktadır.

- I. İnsan kültürüyle ya da toplumlardaki yaşama tarzlarıyla ilgili bilimsel çalışmalar yapmak
- II. Canlının varoluşundan itibaren gelişimini izleyerek türler içindeki biyolojik farklılaşmalarını belirlemek
- III. Gerek işletme seviyesinde gerekse devlet faaliyetinde ekonomik büyümenin dayanaklarını ortaya koymak
- IV. İnsanoğlunun yeryüzünde var olmaya başladığı andan itibaren kim olduğu, nereden geldiği, niçin ve ne şekilde eylemde bulunduğu sorularına cevap aramak

Yukarıdakilerden hangileri bu sözleri söyleyen kişinin çalışma alanına girer?

- A) Yalnız I
- B) II ve III
- C) I, II ve III
- D) I, II ve IV
- E) I ve IV

9. Tarihsel ya da biyografik zemine sahip bir roman, ilgilendiği özel konuya dair bilgi dağıtıcısını biraz olsun geliştirir. Romanın ele aldığı o belirli döneme ya da kişiye duyduğumuz merak da pekâlâ bizi o romanı okumaya iten nedenlerden biri olabilir. Yine de bu tutum ancak romanda tarihin kendisini aramamıza yol açmadığı, romanın son sayfasını hâlâ bir edebiyat okuru olarak çevirebildiğimiz sürece amacından sapmamış olur. Doğrusu, bu biraz da romancıyla, romancının tarihsel gerçeklerin altında ezilmemesiyle ve okuduğumuzun eninde sonunda bir roman olduğunu bize her an hatırlatabilmesiyle ilgili.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşamaz?

- A) Tarihsel ya da biyografik içerikli romanlardan da “bilgi” edinilebilir.
- B) İlgi duyduğumuz bir dönem ya da kişi, bizi bunların işlendiği romanları okumaya götürebilir.
- C) Roman yazarının tarihî bilgisinin yeterliliğini yer yer okura hissettirmesi okura güven verir.
- D) Bir romanın asıl amacına ulaşmasında roman yazarına önemli görevler düşmektedir.
- E) Romanı, bir sanat eseri gibi değil tarih kitabı gibi okumak, onun hakkını vermemektir.

10. (I) Yenilenen web sitem için kendimi tanııtma yazısı hazırlamaya başladığımda aklıma ilk gelen şu soru oldu: “Ben kimim?” (II) Bugüne kadar hazırladığım özgeçmişler, kimlik bilgilerimi, eğitim durumumu, bilimsel özelliklerimi içeriyordu. (III) Ancak kim olduğum sorusunu kendime sorduğumda aldığım cevap, bu bilgilerden çok daha farklı, çeşitli ve renkliydi. (IV) Ben de kendimi tanııtma yazısını bu cevaba dayanarak yazmaya karar verdim çünkü belli bir genetik yapı ile doğan insan, ailesinden, içinde yaşadığı ortamdaki ilişki kurduğu kişilerden ve çeşitli çevresel faktörlerden etkilenerek şekilleniyor. (V) Beni şekillendiren unsurları ön plana çıkararak bir tanııtım yazısı yazmalıydım. (VI) Buna göre sıkıldığı, zorlandığı, bunaldığı her anda enerji kaynağı olarak doğaya sarılan, mesleki gelişimini yaşam boyu sürdürme çabasında olan biriydim ben.

Bu parçada I. cümlede belirtilen sorunun yanıtı hangi cümlede verilmiştir?

- A) II
- B) III
- C) IV
- D) V
- E) VI

11. 2014 yapımı “Karışık Kaset”ten tanıdığımız Tunç Şahin’in yazıp yönettiği “İnsanlar İkiye Ayrılır” sinemamızda daha önce izlemediğimiz türde bir film. Şahin, kişisel deneyimlerinden yola çıkarak yazdığı senaryoda bankaların kredi borçlarını tahsil eden aracı kuruluş ile mağdur edilen borçlunun öyküsünü anlatıyor. Bankanın yaptığı soruşturma ile başlayan ve geriye dönüşlerle süren film, ana akım sinemanın ritmine sahip akıcı kurgusuyla öne çıkıyor. Şahin, aracı kuruluşun aldatmalar ve tehditler üzerinden ilerleyen borç tahsilat sürecini, çalışanların eğitim sürecine kadar inen ayrıntılarla ele alırken sistemin birbirini sevebilecek, arkadaş olabilecek insanları nasıl karşı karşıya getirebildiğini gösteriyor. “İnsanlar İkiye Ayrılır” Şahin’in aksamayan anlatımı, oyuncuların, alt metinlerde işlenen dayanışma ruhu ve getirdiği sistem eleştirisiyle son yılların en nitelikli işlerinden biri.

Bu parçada sözü edilen yapının hangi özelliğine değinilmemiştir?

- A) Sınırlı bir izleyici kitlesine hitap etse de sürükleyici kurgusuyla dikkatleri çektiğine
- B) Yazarın kendi hayatından kimi esinlenmeler taşıdığına
- C) Sinema tarihimiz içinde örneğine daha önce rastlanmayan bir tarzı olduğuna
- D) Bir borç tahsilatı konusu üzerinden sistem eleştirisi yapıldığına
- E) Farklı katmanlarıyla da iletisini başarıyla aktarmayı bildiğine

12. Bu kitapta anlatılanlar bir olay etrafında kurgulanmamış. Entrika, heyecan verici olaylar ve bir kişi etrafında dönen bir macera yok. Kurgu, biçimsel yapı ve düşünce aktarımı olayların önüne geçmiştir. Anlatıcı çağdaşları gibi, her şeyi izlenimlere, olayların insanda bıraktığı etkilere yaslamaya çabalamış ancak ortaya koyduğu eser fabrikasyon bir tezgâh ürünü olmaktan öteye geçememiştir.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sıradan insanların yaşamlarını ele almak
- B) Eski tarzda eser yazmaya devam etmek
- C) Güncel sorunlara odaklanmak
- D) Toplumun bütün kesimlerine seslenmeyi amaçlamak
- E) Özgünlüğü olmayan ve sanat değeri taşımayan bir ürün ortaya koymak

25. - 26. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Yörük; yürü-, kelimesinden türetilmiştir. Bu haliyle, Yörük, "yürü-yen", "göçen", "göçebe" veya "yarı göçebe" olarak yaşayan insan demektir. Terimin ilk anlamı göçebe yaşayış tarzı ile ilgili olsa da zamanla "göçebe" yaşayıştan ayrılmış, toprağa bağlanmış, köylüleşmiş, hatta kentleşmiş insanların bir bölümü, atalarının yaşayış biçiminin adı olan "Yörük" sözünü kendilerine sıfat olarak kullanmaya devam etmişlerdir. Osmanlı devleti döneminde ortaya çıkan bu ad, göçebe yaşayışın sosyal hayattan çekilmesine paralel olarak yavaş yavaş unutulmaya başlamıştır. Yaşayış ve ekonomik üretim tarzının adı olan Yörüklük, günümüzde bir kültürel yapı özelliği taşımaktadır. Yörük, bir etnik yapının adı değildir. Yörüklüğü, farklı bir etnik grup şeklinde göstermek, Türkmen ve Türk adından ayrı düşünmek mümkün değildir. Yörükler, etnik olarak Türklerin Türkmen/Oğuz kolundandır. Pek çok kaynakta "Türklerin Anadolu'ya göçüyle yerleşik hayata geçen Oğuz Türkleri Türkmen adıyla kalmış, göçebe kalanlar ise Yörük adıyla anılmışlardır." denilmekte ise de bu tam da doğru bir tespit değildir. Yazılı kaynaklarda, Türkmen adına ilk defa, XI. yüzyıl eseri olan Kaşgarlı'nın Divanı Lügati't-Türk adlı eserinde rastlamaktayız.

25. Bu parçadan Yörüklerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Göçebe olanların yanında yerleşik hayata geçenlerin de olduğu
- B) Farklı bir etnik grup olarak tanımlamanın yanlış olduğu
- C) Soylarının Türk ve Türkmenlerden ayrı düşünülmemeyeceği
- D) Adına ilk olarak Orta Asya kaynaklarında rastlandığı
- E) Yaşayış ve ekonomik üretim tarzının adı olduğu

26. Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Son cümle parçadaki düşüncenin akışını bozmaktadır.
- B) Bir sözcüğün etimolojik kökenine açıklık getirilmiştir.
- C) Türklerin tarihiyle ilgili bilgiler verilmiştir.
- D) Varsayımlardan yola çıkılarak kimi tarihsel çıkarımlarda bulunulmuştur.
- E) Tam olarak doğru olmayan kimi bilgilere değinilmiştir.

- 27.** Eski Türklerde resim sanatının doğuşu, bozkır kültürünün başlangıcına kadar gider. Proto-Türk Devri ve Hun Devri'nde, Türkler için kendine özgülük yanı da olan resimden, daha doğrusu tasvir sanatından söz edebiliriz. En erken devirlerden itibaren görülen kaya resimleri (petroglif), kaya ve mağara yüzeyleri üzerine yapılmışlardır. Bunlardan bazıları boya ile yapılmış, bazıları da kazıma ve çizme yoluyla gerçekleştirilmiştir. Kaya resimleri, Orta ve İç Asya'da MÖ 1000'li yıllardan, MS 14 ve 15. yüzyıllara kadar çok çeşitli konuları kapsar. Özellikle, erken tarihli örneklerde, av kültürü ve sembolizmini yansıtan resimler egemendir. Bu resimlerin bazılarında sembolik anlamları ihtiva eden "hayvan mücadelesine sahneleri"nin prototiplerini ve sonraki bazı örneklerini meydana getiren birbirleriyle mücadele eden hayvan figürlerine rastlıyoruz. Zıt kavramların mücadelesini (iyi-kötü, aydınlık-karanlık vb.) sembolize eden bu mücadele sahneleri, insan-hayvan mücadele sahneleriyle beraber, tarih öncesi devirlerdeki "hayvan-ata" inancı ve "hayvan biçimine girme" teması ile ilgilidir.

Bu parçadan Eski Türklerin resim sanatı hakkında

- I. Diğer sanat dallarını nasıl etkilediği
- II. Hangi yüzeylerde ve yöntemlerle gerçekleştirildiği
- III. İşlenen konuların neler olduğu
- IV. Hangi kültürlerin etkisinde kalınarak oluşturulduğu

bilgilerinden hangilerine yer verilmiştir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız IV
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) II ve IV

9. Yakın zamanda yayımlanan bir araştırma raporuna göre, Akdeniz diyeti birden fazla kategoride, alternatif diyetleri geride bırakarak bayrağı göğüsledi. US News and World Report'un hazırladığı listeye göre, yeşilliğin zengin, zeytinyağının vazgeçilmez olduğu Akdeniz mutfağıyla hazırlanan sofralar en iyi ve en sağlıklı diyet sofrası. Diyabet ve kalp hastaları için tavsiye edilen Akdeniz diyeti, ayrıca uygulanması kolay diyet seçildi. En iyi diyet listesinde ikinci sırada ise hipertansiyon hastalarına önerilen DASH diyeti yer aldı. Açılımı, "hipertansiyon tedavisine diyetel yaklaşım" olan DASH diyeti Akdeniz mutfağına çok yabancı değil. Kolesterolü dengelemeyi amaçlayan diyetle ağırlıklı olarak sebze ve meyve tüketilmesi öneriliyor.

- I. Aynı zamanda bazı hastalıklara karşı da koruyucu özellik taşımaları
- II. Benzer coğrafyalara özgü bir beslenme alışkanlığını yansıtmaları
- III. Haklarındaki tespitlerin yeni sayılabilecek bir döneme ait bir araştırmaya dayandırılması
- IV. Hayvansal gıdalar yerine bitki ve meyve ağırlıklı bir beslenmeye sahip olmaları

Numaralanmış cümlelerden hangileri bu parçada sözü edilen iki diyet türünün ortak özellikleri arasında sayılamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) III ve IV

10. I. Artık özür dilesen de bir özür dilemesen de bir benim için.
II. Köylüler bu hoş kokulu çiçeklerin bir burada yetiştiğini söylediler.
III. Sorumlu bir vatandaş olarak aksaklıkları yetkililere bildiriyorum.
IV. Bugün akşama kadar bir güneş açtı bir yağmur yağdı.
V. Geçen hafta yapılan sınavdaki soruları sadece bir kişi doğru cevaplayabilmiş.

"Bir" sözcüğünün yukarıda verilen cümlelerdeki kullanımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, "aynı" anlamında kullanılmıştır.
B) II. cümlede, "sadece" anlamında kullanılmıştır.
C) III. cümlede, "sayı" anlamında kullanılmıştır.
D) IV. cümlede, "bazen" anlamında kullanılmıştır.
E) V. cümlede, "tek" anlamında kullanılmıştır.

11. Sanat yaşayan bir fenomendir. Dolayısıyla sanatın evrildiği yani iyiye veya kötüye doğru değiştiği gözlemlenmektedir. Bu anlamda Doğu'da İslâmiyet ve tasavvuf anlayışı, Avrupa'da Rönesans hareketleri sanat tarihi içindeki en büyük kırılma noktaları olarak düşünülebilir. Ancak tüm bu büyük hareketler içerisinde sanatın kendisi sürekli bir değişim hâlinde olmuştur. Bu değişme sanat dalları içerisinde ekollerle (usul) olurken ekollerin ilerlemesi ise sanatçılar arasındaki tavır (üslup) farklarıyla olmaktadır. Türk hat sanatı ekolünün ortaya çıkması 14. yüzyılda Amasyalı Hattat Şeyh Hamdullah sayesinde olmuştur. Hafız Osman ekolüne bağlı olmakla birlikte tavır (üslup) yönünden onu bir adım daha öteye taşıyan hattat ise Türk hat sanatı ekolünde celi (iri) yazıların mihenk taşı olarak kabul edilen Mustafa Râkım Efendi'dir.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşamaz?

- A) Sanat durağan olmayıp farklı yollarla gelişen, değişen bir yapıya sahiptir.
B) Hafız Osman, Mustafa Rakım Efendi'nin "celi" tarzını benimseyerek geliştirmiştir.
C) Şeyh Hamdullah, Türk hat sanatı ekolünün oluşumunda büyük rolü olan bir hattattır.
D) Bazı üslup farklılıkları ekolleri, ekoller de sanattaki değişimi tetiklemiştir.
E) Belli olaylar, medeniyetlerin sanat anlayışında da kalıcı değişimlere kapı aralamıştır.

12. (I) Ünlü sanatçı üzerine yapacağım araştırmada onun yazın anlayışıyla pek çok sanatçı arasında akrabalık kurabileceğimi daha baştan biliyordum. (II) Öteden beri geniş bir yazar coğrafyasından beslendiği herkesin bildiği bir gerçektir. (III) Ancak onun bu etkileşiminin onun yazılarında bir etkidenden çok, içselleştirilmiş, yedirilmiş ve bir başka orijinallığe dönüştürülmüş olabileceğine ihtimal vermiyordum. (IV) Üstelik sadece edebiyat adamlarıyla sınırlı bir etkileşim değildi bu, felsefe, tıp, astronomi gibi yazın dışı sahalardan ünlü kişilerden de ışık aldığını gördüm. (V) Onun sürekli yenilikçi arayışlar içerisinde olan, kelimenin tam anlamıyla bir atölye sanatçısı olduğu gerçeğini bir kez daha duyumsadım.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde "beklenmeyen bir durumla karşılaşma" anlamı vardır?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

25. I. Modernleşme sancılarının yaşandığı Japonya'da, geleneklerine sarılan bireylerin ikircikli hâllerinden öyküler yaratan Akutagava, iç sesler kadar tartışmaları da yerleştirmiş metinlere. Başka bir deyişle kişinin tek başınalığı ile insan kalabalığı arasında durarak gözlemci rolüne bürünmüş. Böylece olayı muğlaklaştırmış, durumu derinleştirip karakterlerin görüşleri ve fikirleri üzerinden yürümüş.
- II. Akutagava'nın Japonya tarihine hâkim bir yazar olduğu biliniyor; hanedanlar arası çekişmeler, savaş ve barış dönemleri, iz bırakmış komutanlar ve devlet yöneticileri, öykülere sızıyor. Kitaptaki buna dair birkaç örneği güç, şeref, zafer ve kahramanlık gibi ülke kültüründe önemli yer tutan kavramlarla beraber karşımıza çıkarıyor yazar.
- III. Akutagava'nın toplum-birey etkileşimine verdiği önemin yanı sıra bireyin özgürlüğüne ilişkin görüşlerini de kapsıyor Maymun ve Yengeç Savaşları. Yazar, kimseye modernizm ya da gelenek gömleği giydirmeye uğraşmazken kimin nerede durup nasıl davranacağını gözden uzak tutulmaması gerektiğini vurguluyor.

Yukarıdaki numaralanmış parçalarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Her parça ayrı bir paragraf olmalıdır.
- B) I. ve II. parçalar tek bir paragraf oluşturmamalıdır.
- C) I. ve III. parçalar tek bir paragraf oluşturmamalıdır.
- D) II. ve III. parçalar tek bir paragraf oluşturmamalıdır.
- E) Numaralanmış parçaların hepsi tek bir paragraf oluşturmamalıdır.

26. Tek başımıza poz verirken yüzümüzde beliren endişe ve hüznün, hep birlikte poz verirken huzur ve neşeye dönüşüyor. Kalabalık içinde fark edilmediğimiz, rahat ettiğimiz için elbette. ---- Yıllar sonra bir gün bu fotoğrafa bakacağız ve bu geçmiş anı hatırlayacağız: İş yerinden arkadaşlarla hep birlikte toplanmıştık, hep birlikte gemiye binip Büyüka'da'ya gitmiştik, izci kıyafetlerimizle Taksim Meydanı'nda yürümüştük...

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) İnsan, hüznü tek başına yaşarken mutluluğu tek başına değil, sevdikleriyle birlikte yaşamak ister sonuçta.
- B) Hep birlikte poz verdiğimizde fotoğraf makinesi, geleceğimizi izlediğimiz bir teleskoba dönüşür.
- C) Bize doğru çevrilen bir merceği gördüğümüzde dilimiz damağımız kurur; az önce yaşadığımız duygu neydi, unuturuz.
- D) Biz olabilecek mi gerçekten o makinedeki yansımız, bizi yansıtabilecek mi?
- E) Oysa makinenin o metalik ve soğuk görünümünün bize sunacağı büyük sürprizlerden habersizizdir.

9. Başarı, bireysel olarak da toplumsal olarak da az bildiğimiz bir olgu. Tanımını yapmakta bile güçlük çeker, kendimizin başarısı ya da başarısızlığından çok, başkalarının başarısı ya da başarısızlığıyla ilgileniriz. Kendi varoluşumuzu, hayatımızı, toplumdaki duruşumuzu başkalarının üzerinden tarif ederiz. Bu yüzden başkalarının başarısızlığı, kendi başarıımızdan bile değerlidir. Herkes aynı hizada olsun, kimse öne çıkmasın isteriz. Öne çıkanlar varsa yeniden aşağıya, arkaya çekmeye çalışırız. Başarısının nedenlerini başka gerekçelere bağlarız, bu uğurda gerçeklerden uzaklaşmayı göze alırsız.

Bu parçada başarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Bireysel ya da toplumsal ölçekte ayrı ayrı tanımlanması gerektiğine
- B) Kendimizden çok başkalarını değerlendirmek için kullandığımıza
- C) Çevremizdekilerde eksikliğini gördüğümüzde bunun bizi mutlu ettiğine
- D) Toplumun bu anlamda öne çıkmış kişilerden rahatsızlık duyduğuna
- E) Hazmedilemeyen kimi başarıların gerçek dışı gerekçelerle izah edilmeye çalışıldığına

10. I. İyi bir uyku düzenine sahipseniz, alkol, kafein ve nikotin kullanmıyorsanız ve geceleri yatmadan önce ağır yemekler yemiyorsanız, daha iyi uyursunuz.
- II. Düzenli egzersiz de uykuya faydalıdır fakat idmanlar en geç yatmadan iki saat önce bitmiş olmalıdır.

Yukarıda verilen II numaralı cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. cümlede ifade edilen durum koşula bağlı bir yargıyla desteklenmektedir.
- B) I. cümlede anlatılan durumun sebep olduğu bir olumsuzluktan bahsedilmektedir.
- C) I. cümlede ortaya konan durumun hem olumlu hem olumsuz yanları dile getiriliyor.
- D) I. cümlede belirtilen olgunun her yaş grubunda aynı sonucu veremeyebileceği söyleniyor.
- E) I. cümlede ortaya konan düşünce örneklendirmeye başvurulurken geçersiz kılınıyor.

11. Tuvalin yüzeyini terk edip kendini nesneler dünyasında bulan sanatçı, büyük kavramlarla iş görse de cılız nesnelere bitişik cılız bir figür olarak duruyor. Sanatçının, tuvalin yüzeyinde bir imgeyi klişeye, tekrara düşmeden boyası ve fırça darbeleriyle kendince görünür kılmak için giriştiği bedensel mücadelenin izleri sanatta yok olunca gerçek imgelerin ve nesnelerin evcimenliği kaldı geriye. Sanatçı üreten değil, başkalarının ürettiklerini kendi ürünümüş gibi sergileyen, kendi bedeninden kopmuş bir üst akıl gibi dolaşıyor aramızda ve bizden, bu bedeni olmayan sanatçıya saygı göstermemiz bekleniyor. Açıkça söyleyeyim benim bu sanatçılara saygım yok.

Bu parçada yazarın "saygım yok" dediği sanatçıların özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kendi el becerilerini kullanmadan nesneleri bir araya getirerek yapıt vermeleri
- B) Başka sanatçıların bulduğu imgeleri kendileri bulmuş gibi davranmaları
- C) Sergi açabilmek için özensiz birçok eseri piyasaya sürmeleri
- D) Kendi bedenlerini tuvale yansıtmaktan çekinmemeleri
- E) Sanatı renkleri farklı bakış açılarıyla bir araya getirmekten ibaret görmeleri

12. I. Sınırlı bir alanda az sayıda sözcükle yazılsa da öyküler de yoğun bir anlatım vardır.
- II. Eserinizin daha ön sözünde tiyatroyu küçümseyici bir yaklaşımı benimsediğiniz ortaya çıkıyor.
- III. Öfke kontrolü konusunda daha becerikli olsaydım insanları kırmaz, onlarla her zaman iyi geçinirdim.
- IV. Önümüzdeki yıl okulun bahçesini genişletip öğrencilerimize daha rahat bir dinlenme ortamı hazırlayabiliriz.
- V. Daha büyük yıkımlarla karşılaşmamak için doğal felaketleri başlangıç anında haber veren teknolojiler geliştirmemiz gerekiyor.

Yukarıda numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, üslupla ilgili bir özelliğe değiniliyor.
- B) II. cümlede, bir değerlendirmede bulunuluyor.
- C) III. cümlede, bir öz eleştiri yapılıyor.
- D) IV. cümlede, bir yakınmada bulunuluyor.
- E) V. cümlede, bir uyarı yapılıyor.

25. Türk ve İslam Eserleri Müzesi, Türk ve İslam sanatı eserlerini topluca kapsayan ilk Türk müzesidir. 19. yüzyılın sonunda başlayan kuruluş çalışmaları, 1913 yılında tamamlanmış ve müze, Mimar Sinan'ın en önemli yapılarından bir olan Süleymaniye Camii Külliyesi içinde yer alan imaret binasında 1914'de "Evkaf-ı İslamiye Müzesi" (İslam Vakıfları Müzesi) adı ile ziyarete açılmıştır. Cumhuriyet'in ilanından sonra ise "Türk ve İslam Eserleri Müzesi" adını almıştır. Müze, Süleymaniye imaret binasından 1983 yılında, bugün içinde bulunduğu İbrahim Paşa Sarayı'na taşınmıştır. 16. yüzyıl Osmanlı sivil mimari örneklerinin en önemlilerinden olan İbrahim Paşa Sarayı, Roma Dönemi'ne uzanan tarihî hipodromun kademeleri üzerinde yükselir. Kesin yapılış tarihi ve nedeni bilinmeyen bu bina, 1520'de Kanuni Sultan Süleyman tarafından kendisine 13 yıl sadrazamlık yapacak olan İbrahim Paşa'ya hediye edilmiştir.

Bu parçadan

- I. Türk ve İslam Eserleri Müzesinin ilk olarak şimdikinden farklı bir yerde ve farklı bir adla hizmete açıldığı
- II. İbrahim Paşa Sarayı'nın tarihî bir yapının kalıntıları üzerine inşa edildikten 13 yıl sonra Sadrazam İbrahim Paşa'ya armağan edildiği
- III. Mimar Sinan'ın yaptırdığı külliye içerisinde bir de imaret binası bulunduğu ve şu an müze olarak kullanıldığı

yargılarından hangileri çıkarılmaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

26. Modern anlatı yöntemlerinden en çok kullanılan ikisi üst kurmaca ve bilinç akışıdır.

Bu cümleden aşağıdakilerden hangisine kesin olarak ulaşılabilir?

- A) Üst kurmaca ve bilinç akışı modern anlatılarda en etkili yöntemlerden ikisidir.
- B) Üst kurmaca ve bilinç akışı bütün dünyada kullanılan modern anlatı tekniklerindendir.
- C) Üst kurmaca ve bilinç akışı anlatıyı kuvvetlendirme açısından aynı etkiye sahiptir.
- D) Geleneksel anlatı yöntemleri yerini modern anlatı yöntemlerine bırakmıştır.
- E) Modern anlatı yöntemleri üst kurmaca ve bilinç akışından ibaret değildir.

27. Sizi yakından izleyen okurlarımız bilirler. Önemli edebiyat ödülleri jürilerinde yer alıyorsunuz. Dolayısıyla çok sayıda genç yazar adayı ile tanışma olanağını buluyorsunuz. Bu açıdan baktığınızda Türk edebiyatının geleceğinden endişe mi edelim, yoksa gönlümüzü ferah mı tatalım?

Aşağıdakilerden hangisi, bu soruya verilen cevaplardan biri olamaz?

- A) Bir gün siz de gelin o yarışmalara. Gençlerin neler yazdıklarını bir görün. Öyle güzel hikâyeler, romanlar var ki... İnanın onları tanısanız bu soruyu sormazsınız bana. Ben çok rahatım. Edebiyatımız sağlam adımlarla yürüyor geleceğe.
- B) Orhan Kemal roman, Cevdet Kudret ve Ümit Kaftancıoğlu öykü yarışmalarına birbirinden güzel romanlar ve öyküler geliyor. Belki medya yeterince söz etmiyor onlardan ama ben umutluyum. Siz de koruyun iyimserliğinizi.
- C) Jürilerde yer almasam ben de sizin gibi düşünürdüm. Sanki hiç genç yetenek gelmiyor gibi bir hava var. Ama kazın ayağı öyle değil. Geleceğin "Reşat Nuri"leri, "Sait Faik"leri emin adımlarla geliyor.
- D) Çok yalın ve sade bir anlatımınız var. Anlatımınız insana derin bir edebî haz veriyor. Diliniz, ele aldığınız temayla ve kahramanlarınızla kol kola giriyor. Doğa ve insan arasındaki ilişkinin dile yansımalarını görüyoruz.
- E) Görsel ve yazılı medyaya bakarsak kaygılanmalıyız. Neredeyse yetenekli hiç genç yazar yokmuş gibi davranıyorlar. Oysa gerçek öyle değil. Her devirde olduğu gibi ışık saçan ama henüz ünlenmemiş yeteneklerimiz var. Hiç merak etmeyin, edebiyatımız emin ellerde.

9. Yazın hayatına adım attığımda hep öykü türünde ilerlemeyi düşünmüştüm. Yalın ve özgün öyküler kaleme alıyordum. Okurlarımdan da olumlu dönüşler geliyordu bu süreçte. Zamanla çevrem genişledi ve sanatçı dostlarımla tavsiye ve telkinlerine de uyarak roman türünde ilerlemeye karar verdim. Birkaç roman yazdım. Kendimi bu alanda yeterli görüyordum. Ama unuttuğum bir şey vardı. Yeterlilik kişinin kendisini değerlendirmesiyle değil, eleştirmenlerin ve okurların değerlendirmeleriyle belli olur. Okur tepkilerinden anladım ki öyküde oluşturduğum hava, ahenk, dil estetiğini -romanın uzun yapısından olsa gerek- romanda uygulayamamışım. Aslında romana hiç bulaşmamalıydım. Benim yolum öyküydü, öyle de kalmalıydı.

Bu sözleri söyleyen yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Pişmanlık duymaktadır.
- B) Yönlendirmelere açıktır.
- C) Öz eleştirel bir tutumu vardır.
- D) Anlaşılmamaktan yakınmaktadır.
- E) Öyküde kendine has bir anlatımı vardır.

10. (I) Günümüzde Beyoğlu olarak adlandırılan bölge, Konstantinopolis kadar eski ve bir zamanlar Bizans başkentinin bir semti olan, Haliç ve Boğaz'ın kesiştiği noktadaki İstanbul'un eski liman bölgesi Galata'yı da kapsamaktaydı. (II) Bizans Çağı'nın son iki yüzyılında Genevizlilerin kontrolünde kalan bölge, fetih sonrası dahi İstanbul'un Latin bölgesi olmaya devam etmişti. (III) Eskiden Pera denilen Galata'nın yukarıdaki tepelik bölgede Beyoğlu merkezinin ana caddesi Grand Rue de Pera'ya -bugünkü İstiklal Caddesi- ilk Avrupa büyükelçilikleri yapılmıştı ve bu bölge çok farklı inançtan ibadethanelere sahipti. (IV) Pera Avrupa'nın moda, sanat, müzik, teknoloji ve siyasi felsefesindeki son akımların yanı sıra İstanbul halkına Batı tarzı eğlencelerle karşılaşma imkânı sunmuştur. (V) İstanbul'un en geniş meydanlarından olan ve Beyoğlu'nun kalbi diyebileceğimiz Taksim, bugün birçokları için en önemli buluşma merkezidir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşünce- nin akışını bozmaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

11. Sanat eleştirisi, disipline dayalı sanat eğitimi (DBAE) oluşturan sanat tarihi, sanat üretimi (uygulama) ve estetik yanına yer alan dört temel disiplinden biridir. Sanat eleştirisi, sanat eseri hakkında yorum yapmayı ve eleştirel yargılamayı sağlar. Bu anlamda sanat eğitiminde eleştiri, bireyin sanat eserini farklı bir bakış açısıyla izlemesini, algılamasını, eser hakkında düşünmesini ve tüm bunları birleştirerek eserle ilgili görüşlerini ifade edebilmesini sağlamaktadır. Bu bağlamda eleştiri işini hakkıyla yapanlar yani usta eleştirmenler; her şeyden önce iyi niyetli ve tarafsızdırlar, sanatın gelişmesini amaç edinmişlerdir. Peşin fikirlerden uzaktırlar. Kılı kırk yarmadan, akıl süzgecinden geçirmeden bir işe karar vermezler. Sadece dil ve edebiyatı değil, sosyal bilimleri de avucunun içi gibi bilirler. Üslup sahibidirler. Kıvrak bir zekâ, hassas bir kalp ve sağlam anlayış sahibidirler.

Aşağıdakilerden hangisi usta eleştirmenlerin özellikleri arasında sayılmamıştır?

- A) Titiz oldukları
- B) Ön yargılı olmadıkları
- C) Yansız davrandıkları
- D) Uzak görüşlü oldukları
- E) Kendilerine özgü anlatımlarının oldukları

12. (I) Batı'daki toplum bilimcilerin toplumsal yapıları ayrıntılarıyla ve köktenci bir anlayışla kavramak konusunda çok istekli olduklarını söyleyebilir miyiz bilmem. (II) Böylesi bir tutum toplum bilimciyi dünyanın her yerinde kurulu düzenler karşısında sıkıntıya düşürebilir. (III) Fincancı katırlarını ürkütmek bugün birçok kolaylığı yaşayan bilim adamının elbette işine gelmeyecektir. (IV) Kitaplığımda yıllardır durup duran ve zaman zaman açıp orasını burasını kurcaladığım Fransızca iki toplum bilim kitabına bu sabah şöyle bir göz attım. (V) İkisinde de toplum biliciliğinin olmazsa olmazı olarak gördüğüm ve sokak araştırmasını gerektiren "alışkanlık, gelenek ve görenek" kavramlarından hiçbirini göremedim. (VI) Toplum bilimciler tarihçilik gibi, filozofluk gibi sokak istemeyen işlere merak saldııkça toplumsal yapıların araştırılmasıyla ilgili çalışmalar zorunlu olarak evden sürdürülecek gibi görünüyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II
- B) III
- C) IV
- D) V
- E) VI

25. İstatistik bir şeyleri içerirken bir şeyleri de zorunlu olarak dışta bırakır. Örneğin yirmi iki milyon kişilik bir toplumsal yapıyı araştırırken bin beş yüz ya da iki bin kişiden görüş almakta sınırlanmak hiçbirimize doyurucu görünmez. Yirmi iki milyon kişiden görüş almak da olacak iş değildir. Biraz da kendimizi ve başkalarını kandırma yöntemidir bu. İstatistik yöntemlerinden uzak duralım diyemeyiz elbette. İnsan bilimleri, doğa bilimlerinin ulaştığı nesnellığe biraz olsun ulaşabilmek için elbette istatistik yöntemlerini kullanacaktır. Ne var ki salt istatistik yöntemleriyle iş gören bir toplum bilim araştırmacısının da şu ya da bu ölçüde deneklerin kurbanı olması kaçınılmaz görünüyor. Üstelik bu deneklerin her koşulda son derece açık yürekli kimseler olduklarını ve araştırmacıyı içtenlikle yanıtladıklarını söyleyebilmek de güçtür. Denek bazen araştırmacının nesnel bilgiye ulaşma kaygısına aldırmayacak, onun sorularını işine geldiği gibi yanıtlayacaktır. ---- Gözlemin bize sağlayacağı bilgi istatistikçinin elde ettiği bilgiden hiç de aşağı olmayacaktır.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Bu durumda istatistiksel bilgilerin doğruluğuna güven duymamız mümkün değildir.
- B) İstatistikçinin denek seçiminde çok dikkatli olması gerekir.
- C) Demek ki bu durumda istatistikle yetinmemek, işe gözlemi de katmak gerekecektir.
- D) Bu yüzden toplum bilimciler istatistik bilgilerin doğruluğu konusunda hep şüpheli davranmışlardır.
- E) Aynı konuda farklı zamanlarda farklı deneyler yapılmasının nedeni denek güvenilirliğini artırmaktır.

26. I. çarşıların yerini, soğuk ve kaba
II. geçmişin ruhu, tarihin sesleri
III. artık duyulmuyor
IV. canlı, coşkulu, ele avuca sığmaz
V. sokakları dolaşan uğultu
VI. alışveriş merkezleri aldığı için

Yukarıda verilen sözler anlamlı ve kurallı bir cümle hâline getirildiğinde hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I B) II C) IV D) V E) VI

27. Biçimcilik, konuyu göz ardı etmemizi veya en azından konuya biçimsel niteliklerden daha az önem vermemiz gerektiğini savunur. Biçimci yaklaşımlar bir sanat eserinin, ister tam bir soyutlama olsun ister bir temsil, görsel niteliklerini vurgular. Örneğin bir tabloda konudan çok, kompozisyon ve fırça darbelerine önem verir. Bir tablonun biçimsel unsurlarını incelemek olası anlamlarını veya önemini görmemize kesinlikle yardımcı olabilir. Ancak özellikle figüratif imgelerde kompozisyonun biçimsel incelemesini asıl konudan ayırmak güçtür. Söz gelimi El Greco'nun "Christ Driving The Traders From The Temple" tablosundaki konu, oldukça dramatik ve El Greco, bunu farklı yollardan aktarır:

- Figürlerin birçoğunun duruşu ve jestleri hareketi anlatır.
- Güçlü aydınlatma ve bunun sonucunda oluşan gölgeler teatral bir etki yaratır.
- Canlı renkler daha koyu ve nötr renklerle bir tezat oluşturdıkları için daha da çok vurgu kazanır ve dramayı zenginleştirir.

Bu parçadan hareketle, El Greco ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Konunun şiddetini aktarmak için çeşitli biçimsel araçlar kullanmıştır.
- B) Eserinde biçimsel karakteristikler keyfi değildir, konuyla ilişkilidir ve resmin anlamını zenginleştirir.
- C) Bir resim karşısında durduğumuzda gördüğümüz çizgiler, şekiller ve renklerin düzeni olan kompozisyonun muhatapta duygusal etkilenme oluşturmalarının ötesinde bir işlevi olmadığını iddia eder.
- D) Düşüncelerin, hislerin, bilginin veya bir sanat eserinin aktarmak isteyebileceği herhangi bir şeyin görsel unsurlar aracılığıyla aktarıldığını savunur.
- E) Sanat eserine yalnızca biçimsel bir açıdan yaklaşmanın sınırlayıcı olabileceğini düşünmektedir.

9. (I) Filedelfo Simi, bugün ne yazık ki yalnızca 1800'lerin sanat dünyasında tekil kalmış bir kişilik olarak değil, Toskanalı sanatçılar arasında da az bilinen bir ressamdır. (II) Belki de bu nedenle günümüzde artık neredeyse unutulmuş; yurt dışına, Fransa, Almanya, İngiltere gibi ülkelere dağılmış eserleri, onlara özel ilgi duyan az sayıdaki kişinin çabalarıyla toplanabilmiş ve tekil, çağ dışı yapıtlar olarak görülmüştür. (III) 1923'te öldüğünde, İtalya'daki yerel pazarda ondan geriye hiçbir şey kalmamıştır; öldükten sonra ünlünen Ferroni, Pannerai, Tomaso, Giolo ve gerçek izler bırakan ötekiler gibi. (IV) Ancak sanat tüccarları da onun bu ciddi uğraşına gereken önemi vermemiş, sanat pazarında yer edinmesine fırsat tanımamışlardır. (V) Adı ansiklopedilerin, sanat sözlüklerinin sayfalarında unutulmuş, Floransa ve Roma'daki Modern Sanat Galerisi'nde bulunan az sayıda eseriye ancak birkaç eski dostu için özel anlam taşımıştır. (VI) Modern Sanat Galerisi'nde sergilenen Boticelli'den Yansına adlı eserinde, döneminin özelliklerini yansıtan kostümlerin işleniş ve kıra, doğaya duyulan idealist aşk göze çarpan öğelerdir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

10. Yarın yeni bir yıl başlıyor diye bir umut var mı içimde? Umut kurulacak, iyi mutlu günler beklenecek yaşı çoktan geçirdim. Kişi, bir beklediği, bir umudu olduğu için değil, alışır yaşamaya da salt o alışkanlıkla yaşar. Sayılı günlerini doldurmak için... Anıların, geçmişin anmanın tadı, güzelliği de bir umut beslememize bağlıdır. Umutsuz kişiye anılar da avunma getirmez, onlar da gözlerini ışıklandırmaz.

Bu sözleri söyleyen bir kimse için aşağıdaki nitelermelerden hangisi yapılamaz?

- A) Geleceğe dair hayaller kurmayı gereksiz bulur.
B) Umut ve beklentinin belli bir yaştan sonra anlamı olmadığına kanaat getirmiştir.
C) İnsanı yaşama bağlayan şeyin umut değil, alışkanlıklar olduğuna inanır.
D) Umutsuz insanın geçmişte de avuntu bulamayacağını düşünür.
E) Bazı güzellikleri hatırlamanın insandaki umudu canlı kılacığını savunur.

11. Dinî musikiden söz ederken sıkça karşılaşılan iki sorudan biri, "Dinde musikinin yeri nedir?" diğeri ise "Musikide dinin yeri nedir?" sorulardır. Hangi inançtan olursa olsun, her milletin musikisi dini ile, dini de musikisi ile iç içedir. Türklerde de dinî musikinin kaynağı, İslam'ın kabulünden önceki döneme dayanır. Dinî musiki kültürü, İslam'ın kabulünden sonra Türk sanatkarının yüksek dimağında yeniden inkişaf ederek İslamiyet'in hizmetine girmiş ve nihayetinde, dünyanın en zengin dinî musiki kültürlerinden biri haline gelmiştir.

Bu parçadan,

- I. Din-musiki ilişkisinin niteliğinin merak konusu olduğu
II. İslamiyet'in kabulü ile Türklerde dinî musikin de başladığı
III. Türklerin dinî musiki alanında dünyada seçkin bir konuma ulaştığı
IV. Dini ile musikisi birbirinden kopuk bir millet düşünülmeceği

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve IV E) Yalnız IV

12. Dilsel anlayışlarıyla Bilge Karasu, Sevim Burak; çıkışsızlık vurgusu ve düşsel anlatımıyla Ferit Edgü; ironik yaklaşımlarıyla Oğuz Atay; melankoli/nostalji yaklaşımıyla Abdülhak Şinasi Hisar bu dönemin öne çıkan sanatçılarıdır. Bu kişiler klasik anlatının aşınmış dişlilerini döndürmeye devam etmeyi düşünmeyen sanatçılar arasında sayılabilir.

Bu parçada geçen "klasik anlatının aşınmış dişlilerini döndürmeye devam etmeyi düşünmemek" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İşleyeceği konularda seçici davranarak çok yönlü olma çabasında olmak
B) Anlatımına sanatsal boyut kazandırmak
C) Çağdaşlarının ele aldığı sorunları tekrarlamaktan kaçınmak
D) Eserlerini ortaya koyarken kolaylıktan uzak durmak
E) Geleneksel anlatım yöntemlerinden uzak durarak eser vermek

25. “Mekanik”, esas olarak “Simya Savaşları” adlı üçlemenin ilk kitabı. “Özgürlük” meselesini tartışıyor; okurun kendine sorular sormasını, kendi zihninde özgürlük üzerine bir kez daha düşünmesini istiyor. Buna rağmen bu kitabın herkesin ilgisini çekeceğini söylemem fazla abartılı olur. Özellikle ilk bölümde okur âdeta bir elemeye tabi tutuluyor gibi. Kitabın evrenine girebilmek için o birkaç bölümü ustalıkla aşmayı bilmek gerekli, sonrası ise bilim kurgudan ne kadar hazzettiğinize göre değişecektir. Şayet benim gibi bilim kurgu meraklısı iseniz emin olun son sayfaya nasıl geldiğinizi anlamayacaksınız. Tabii aşılması gereken bir başka engel daha var ki o da kahramanların sayıca çok fazla oluşu. Dikkat edilmediği takdirde isimler birbirine karışabilir, şimdiden uyarayım.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi sözü edilen kitabın hitap ettiği okurun bir özelliği olamaz?

- A) Okuduğu kitapların, kendisini hayatın monotonluğundan uzaklaştırmasını bekleyen
- B) Hafızasına güvenen, metne hâkimiyetini kaybetmeyen
- C) Bir kitap hakkında daha birkaç sayfa okuyunca hüküm verebilen
- D) Okuduklarından yola çıkarak sorgulamalara girişmeyi seven
- E) Okudukları başta kendisine seslenmiyor gibi gelse de hemen sıkılıp pes etmeyen

26. **Gazeteci:**

(I) ----

Yazar:

— Ben, elbette kendim için yazarım, diyenlerden değilim. İtiraf edemese de her deneme yazarı gibi, okuru türlü düşünce yolculuklarına çıkarmaktır amacım. Onlara yeni düşünceler esinlemeyi, yeni yaklaşımlar kazandırmayı, kafalarının içinde bambaşka sorular oluşturacak kıvılcımlar yaratmayı severim.

Gazeteci:

(II) ----

Yazar:

— Süreli yayınlarda çıkan yazılarımı günün birinde bir araya getirme düşüncem hep vardı aslında. Daha önceki kitabımın ön sözünde belirttiğim hususların pek çoğu bu kitap için de geçerli. Yani kültürel ve sanatsal mevzulara güncel bir pencereden bakmaya çalıştım. Seçtiğim yazılarda “kültürel sosyolojik” denebilecek bir nitelik olmasına özellikle dikkat ettim.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) I. Deneme türünde karar kılmanızda ne etkili oldu?
II. Son kitabınızı öncekilerden farklı kılan yönleri neler?
- B) I. Bir deneme yazarının sahip olması gereken üslup özellikleri nelerdir?
II. Kitabınızda daha önceki yazılarınızın bir tür tekrarına düşmekten korkmadınız mı?
- C) I. Denemelerinizde verdiğiniz mesajların hedefine ulaştığını düşünüyor musunuz?
II. Günlük yazılarla mı yoksa kitaplarla mı kendinizi daha iyi yansıttığınıza inanırsınız?
- D) I. Bilgiğe varan bir özlülükle düşüncelerinizi kaleme almayı nasıl başarıyorsunuz?
II. Yazılarınızı bir araya getirirken olayların anlatımında belli bir kronolojiye sadık kaldınız mı?
- E) I. Denemelerinizi yazarken okurlardan ne tür beklentileriniz olur?
II. Yeni kitabınızı hazırlama sürecinizden söz edebilir misiniz?

9. ---- “Til arslan turur kör işikte yatur” dizesinde dilin eşikte yatan bir aslan olduğunu görmemizi isteyen Yusuf Has Hacı, ev sahibini uyarır ve sakınmazsa o aslanın, başını yiyeceğini söyler. İçinde dilin yattığı ağzın kapıya, eşığa benzetilmesi anlamlı ve güzeldir. Maddi varlığımızın, canlılığımızın sürmesini sağlayan beslenmenin başlangıç noktası olan ağızımız; manevi varlığımızın oluşup gelişmesinde vazgeçilmez bir yeri olan dilimizin de yuvasıdır.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Sözlü kültür varlıklarımızdan olan atasözleri başlangıcından beri yazılı edebiyatımıza da ilham vermiştir.
- B) Yusuf Has Hacı, mesnevi nazım şekliyle kaleme aldığı eserine “Mutluluk Bilgisi” anlamına gelen Kutadgu Bilig adını vermiştir.
- C) Türkçenin temel eserlerinden biri olan Kutadgu Bilig’de dil ve söz üzerinde çokça durulmuştur.
- D) Edebî eserlerimizde çevre koşullarının, içinde yaşanan topluma ait tüm değerlerin izini sürmek mümkündür.
- E) Yusuf Has Hacı, şiirde kendinden önceki ustaları taklit etmeden özgün bir ses yakalamaya çalışmıştır.

10. Edebiyat kadar çocukluğa sonsuz övgüler sunan bir sanat dalı daha varsa o da sinemadır. Nitekim sinema da çocukluğa övgüler düzdüğü nice filmi edebiyattan devşirmiştir. Anime ustası Hayao Miyazaki’nin yazıp, çizip yönettiği “Komşum Totoro” ise çocukluğa pastoral bir övgüdür. Edebiyat uyarlaması olmasa da birçok masaldan ödünç aldığı öğeler vardır. Her yaşta izleyicinin bugün beğenerek izlediği bu film, 1988’de gösterime çıktığında o kadar ilgi görmese de sonradan DVD ve internet çağında asıl değeri izleyenlerce teslim edilmiştir.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) “Komşum Totoro”nun doğrudan bir edebiyat eserinden uyarlanmasa da oluşumunda masallardan yararlandığına
- B) Miyazaki’nin “Komşum Totoro”nun yapımında birden çok aşamada görev üstlendiğine
- C) Sinemanın bir sanat olarak varlığını edebiyata borçlu olduğuna
- D) Çocukluk döneminin yüceltilmesi bakımından sinema ve edebiyatın ortak özelliğe sahip olduğuna
- E) “Komşum Totoro”nun hak ettiği ilgiyi ilk etapta göremediğine

11. Anlatmak üzerine düşünürken anlatmanın da tıpkı canlı bir organizma gibi bir gövdesi, bir iskeleti, dolaşım ağları, çeşitli katmanları olduğunu iyice görüp anlarım. Bende anlatma duygusu, onsuz yapamayacağım bir şey hâline gelir. Üstelik bu, ne anlatacağımdan bağımsız bir şeydir. Anlatacak bir şeyim olmadığında bile, anlatacak bir şeyler ararım. İsterim ki anlatışım, benim için olduğu kadar başkaları için de vazgeçilmez bir şey hâline gelsin. Anlattığım şeylerin ötesinde anlatma biçimimle de ilginç, benzersiz olmayı arzularım.

Bu sözler aşağıdakilerden hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Anlatacağınız konuları seçerken nelerden esinlenirsiniz?
- B) Bir şeyler anlatmanın sizin için anlamı nedir?
- C) Yazarların anlattığı şeyler, okurlarca doğru algılanıyor mu?
- D) Anlatıklarınızı benzerlerinden farklı kılan özellikler nelerdir?
- E) Çok istediğiniz hâlde anlatmaya gücünüzün yetmediği şeyler var mı?

12. Bir milletin dili; kültürü, karakteri, tarihi ve üzerinde bulunduğu coğrafya ile o milletin aynası olduğundan ----

Bu cümlelerin sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) bir sanatçı eserlerinde gerçeğin kopyasını değil, kendi iç dünyasında meydana getirdiği dalgalanmaları ele alır.
- B) pek çok sanatçı bu folklorik zenginliği eserlerine değiştirmeden yansıtmaya çabası içinde olmuştur.
- C) ortaya konan eserler bireysellikten sıyrılmış, yalnızca o topluma mal olmuştur.
- D) o dilde ortaya konan eserlerin evrensel nitelikler taşıması ancak yazarın ele aldığı konuyu geniş bir hayal gücüyle işlemesine bağlıdır.
- E) o dildeki pek çok kelimenin başka dildeki karşılıkları, o kelimeleri, bütün çağrışımları ve onları kullananlarda meydana getirdiği etkileri asla yansıtamaz.

25. Daha önce 2000 yılında yapılan ilk baskısı sonrasında yeni baskısı yapılmayan Stephen King'in Yazma Sanatı adlı kitabı gözden geçirilmiş yeni çevirisiyle tekrar yayımlandı. Böylece yazmak üzerine okumalar yapanlar için bir baş ucu kitabı daha okuruyla-tekrar-buluşmuş oldu. Yazar ilk bölümde çocukluk ve gençlik yıllarına götürüyor bizi. "CV" adlı bu bölümde içindeki yazarı nasıl keşfettiğini, ailesi ve çevresinin buna katkı ya da engellemelerini, ilk öykülerine dergi editörlerince gönderilen ret mektuplarının yazarlığını nasıl geliştirdiğini anlatıyor bizlere. Ardından "Alet Çantası" bölümünü açıyor. Bir yazarın alet çantasında olması gerekenleri oldukça tatlı bir üslupla anlattıktan sonra asıl bölüm olan "Yazma Sanatı"na sıra geliyor. Bu bölümde iyi yazar olmak için özellikle vurguladığı iki koşul var: Çok okumak ve çok yazmak. King, bu anı-atölye kitabını uzun bir okuma listesiyle sonlandırıyor. Severe okuduğu ve her yazma sevdalısının okuması gereken kitaplar...

Bu parçada Yazma Sanatı kitabıyla ilgili aşağıdakilerin hangisinden söz edilmemiştir?

- A) Daha önce de dilimize birçok kez çevrildiği
- B) İlk bölümünde yazarın anılarına yer verildiği
- C) İkinci bölümde bir metafordan yararlanıldığı
- D) Üçüncü bölümde çok okumanın yazarlığın koşullarından biri olarak öne sürüldüğü
- E) Kitabın sonunda yazarın beğendiği kitapların bir listesinin sunulduğu

26. • Nükleer santrallerden, fabrikalardan, evlerden ve arabaların egzozlarından çıkan her türlü katı, sıvı ve gaz formlarındaki atıklar hava, toprak ve suyu kirletmektedir. Bu tür atıkların miktarı, gün geçtikçe artış göstermektedir. Çürüyerek geri dönüşümü olan veya plastikler gibi yeniden kullanılabilir atıkların yanı sıra bu atıklar çürümezler ve yandıklarında zararlı gazlar çıkarır. Elektronik parçaların ve plastik yapımında kullanılan poliklorbifeniller, uzun süre topraktan kaybolmaz, karada ve suda yaşayan biyolojik çevrenin dokularında kalıntı yaparak pek çok hastalıklara neden olur.
- Zararlı kirleticiler, toprağın su ve hava geçirgenliğini sağlayan gözeneklerini de tıkamaktadır. Bu durum, toprakta yaşayan tüm canlıların hava ve su gereksinimleri üzerine zararlı etki yapacaktır. Kirleticiler su ve rüzgar erozyonunun etkisiyle bulundukları yerden başka yere taşınarak gittikleri yerde de toprak ve su kirliliğine yol açmaktadır. Toprak kirleticileri, gerek kimyasal olarak gerekse toprakta yaşayan mikro canlılar tarafından ayrıştırılıp zarsız bileşiklere dönüştürebildikleri gibi ayrışma sonucu açığa çıkan ürünlerde toprak çözeltisinden yıkanma yoluyla yer altı sularına geçerek suyu, toprağı ve havayı kirletirler. Bu durum, biyolojik çevrenin sağlığını ve hayatını tehdit etmektedir.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Farklı görüşlerin bilimsel araştırmalarla desteklendiğini göstermektedirler.
- B) Aynı düşüncüyü pekiştirmeye yönelik farklı çözümler sunmaktadırlar.
- C) Aynı olguyu, öznel genellemeler etrafında değerlendirip ele almaktadırlar.
- D) Farklı üsluplar kullansalar da aynı konuyu benzer çıkarımlarla açıklamaktadırlar.
- E) İki ayrı konuya ilişkin farklı görüşler olduğunu vurgulamaktadırlar.

9. Şair çetrefilli, budanmış, baltalanmış bir dil kullanmak yerine yabani bir dil kullanmıştır. Buradan şairin poetikasını yorumlamaya cüret edersek kendi inşa ettiği dilin yabani olması Ionesco'nun resim çizerken onun değil, ellerinin çizdiğini kastetmesine benzer yani dil kendi kendini yaratmış gibidir. Dilin kendini yaratması ise şairin dil işçiliğinin ürünüdür. Şair, dilin yabaniliğine halel getiren çoğu unsuru kovalamıştır, dersek kastım daha doğru anlaşılacaktır. Başka bir deyişle, Wittgenstein nasıl ki "Dünya olduğu gibi olan her şeydir" diyorsa bu şiir kitabı da olduğu gibi olan, şiirin doğasına uygun düşen bir metin topluluğu olarak karşımıza çıkar.

Bu parçaya göre şiirdeki yabani dil aşağıdakilerin hangisiyle sağlanabilir?

- A) Dilin olağan dışı çağrışımlarının söze dökülebilmesiyle
- B) Şiirin doğasına uymayan fazlalıkların dilden atılmasıyla
- C) Sözcüklere günlük dilin dışında yeni anlamlar yüklenmesiyle
- D) Dilin söz sanatlarının her türlü inceliğini karşılayacak şekilde kullanılmasıyla
- E) Şairin bilinç dışı uyarıları dilin olanaklarını kullanarak şiire aktarabilmesiyle

10. (I) Yapıtları birbiriyle ölçmeye kalkmak son derece yanlıştır. (II) Her yapıt kendi içinde bir dünyadır, bir değerdir. (III) Elbette iyiden iyiye alt düzeyde bir yapıtı dünya devi diyebileceğimiz bir Karamazov Kardeşler'le karşılaştırmayı düşünemeyiz zaten. (IV) Benzer yapıtları birbiriyle ölçmemek gerektiğinden söz ediyoruz. (V) Bu türden bir yapıtı nitelik açısından bir başka yapıtla karşılaştırmaya kalkmak bizi bir yere götürmez. (VI) Yapıtları tanımak istiyorsak öncelikle eleştirmenlerin onlara bakışlarını öğrenmemiz gerek.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

11. Çok değil, bundan 10 yıl öncesiyle kıyaslandığında çocuklar için üretilen popüler bilim kitaplarının sayısında bir artıştan söz edebiliriz. Sadece niceliğe yansıyan bir artış değil yaşanan. Kitapların çeşitliliğinde ve niteliğinde de ciddi bir sıçrama dikkatimizi çekmekte. Üstelik, çoğu durumda türe ait kitaplar, muhteşem illüstrasyonlarının yanı sıra büyük boy özenli baskıları ve kalın kapaklarıyla oldukça albenili olarak okurun karşısına çıkıyor. Belli ki kimi yayıncılarımız bu alandaki ihtiyacı tespit etmiş ve harekete geçmiş durumda. Tüm bunlar hepimiz için sevindirici bir gelişme.

Bu parçada yazarın "sevindirici bir gelişme" dediği şey aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Büyüklerin de çocuklar kadar popüler bilim kitaplarına ilgi göstermesi
- B) Yayıncıların popüler bilim kitaplarındaki yüksek satış rakamlarından dolayı bu alana yatırım yapması
- C) Popüler bilim kitaplarının nitelik, nicelik ve görsellik açısından gelişme göstermesi
- D) Popüler bilim kitaplarının içeriğinde yazı yerine görsel açıdan çekici resimlerin kullanılması
- E) Kitap tasarımının kitabın satışında oldukça önemli olduğunun yayınevleri tarafından fark edilmiş olması

12. (I) Likya Yolu, sadece ülkemizin değil dünyanın da en etkileyici yürüyüş rotalarından biri. (II) Yaklaşık 535 km uzayan bu olağanüstü yolculuğa Fethiye'den başlayabilirsiniz. (III) Bu yol, Ege'de görebileceğiniz en nefis manzaraların bazılarına sahip. (IV) Fotoğraf makinesi, güneş gözlüğü ve başınızı güneşten koruyacak bir şapkanız olursa iyi olur. (V) Likya Yolu'nun sonundaki manzaranın sizi masal âlemlerine sürükleyeceğinden hiç kuşkusuz yok.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde anlamca kesinlik söz konusudur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

25. Ün; ad yapma, adını duyurma, adını halka yayma demektir. Ün yapabilmek için temelde bir değer olmalı ayrıca bunu toplumda yansıtabilecek olanaklar, araçlar bulunmalı. Bir toplumda o değer bir karşılığı olacak; bir özlem, bir yönseme... Peki, ün bir günde yitirilebilir mi? Ya da çok kısa bir süre içinde yitirilebilir mi? Belirli çevreler içinde, belli nedenlere bağlı olarak büyümüş ün ya da denebilirse salt ün, bir gün içinde ortadan kalkabilir. Bilimsel bir yapının değersizliğinin anlaşılması o yapının sahibini çok gerilere atabilir. Toplumsal isteği daha çok karşılayan yeni bir şarkıcının ortaya çıkması, bir liste başı şarkıcıyı bir gece içinde gerilere atabilir. Belirli çevreleri aşmış geniş kitleye yayılmış ün ise az çok bir efsane değeri kazanmıştır. Oadaki yitme yavaş olacaktır.

Bu parçadan aşağıdaki çıkarımların hangisine ulaşılamaz?

- A) Halkın beklentisi ve eğilimleri de bir yeteneğin değerli görülmesinde rol oynar.
- B) Bir kişinin ün sahibi olabilmesi için bir değere ve onu halka ulaştıracak araçlara ihtiyacı vardır.
- C) Hak edilmemiş yahut halkın ihtiyacını karşılamayan ünlüler zamanla değerini yitirir.
- D) Ünlü sayılmanın şartı adını halka duyurmaktır.
- E) Ünü toplumsal yaygınlık kazanmış bir kişinin adı ölümsüz olacaktır.

26. Türkiye’de özellikle sosyal bilimciler, edebiyatı ön planda tutmamışlar; bazıları da onunla hemen hiç ilgilenmemişlerdir. Hatta bir sosyal süreci, kültür değişmesi olayını edebiyatçıların yazdıkları metinlerden kalkarak açıklamak genellikle yadırgatıcı olmuştur. Dolayısıyla edebiyatçıların sosyal, tarihsel ve kültürel süreç üzerine yazdıkları genellikle kullanılmamıştır. Bunu iki başlık altında incelemek daha anlamlı olabilir. Edebiyatçıların yazdıklarını ayrı, edebiyat alanında akademik metin yazarların yaklaşımlarını ayrı değerlendirmek gerekmektedir. Ancak bu noktada da bir açmazla karşılaşılmaktadır. Edebiyat sosyolojisinin önündeki temel engellerin başında ise sosyolojinin ülkede Batılı karakteri, ülke gerçeklerine yabancılığı gelmektedir.

Bu parçanın yazarından,

- I. Türkiye’de edebiyat, sosyal bilimciler tarafında genellikle ikincil bir alan olarak düşünülmüştür.
- II. Edebî metinleri odağa koyup sosyal olayları açıklamak doğru değildir.
- III. Avrupai yaklaşımla yapılan sosyolojik çözümlemeler, Türk toplumu için sağlıklı sonuçlar vermemektedir.
- IV. Edebiyat sosyal bilimler arasında sayılabilecek bir disiplin değildir.

yargılarından hangilerini söylemesi beklenmez?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) Yalnız IV
- D) II ve IV
- E) III ve IV

9. Bir şehri şehir yapan, ondaki kendine özgü yaşama imkânları, renkleri, çeşitlilikleri, havasıdır. Eğer bütün bu bileşimleri, armoniyi fark edemez, onu sindiremez, o güzellikleri idrak edemeyip oradaki yaşama sanatını gerektiği gibi icra ve tatbik edemezseniz o şehirde bulunuyor, vakit geçiriyor hatta doğup ölüyor ama o şehirdeki yaşama sanatının farkına varamıyorsunuz demektir.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşamaz?

- A) Her şehrin kendine özgü bir atmosferi vardır.
- B) Şehrin farklı zenginlikleri herkesçe aynı ölçüde idrak edilemez.
- C) Bir şehri tanımak kadar onun yaşam tarzına uygun davranmak da önemlidir.
- D) Şehirlerin havasını en iyi bilenler, o şehirlerin en eski yerleşikleridir.
- E) Bir şehirde bulunmak ile o şehri yaşamak aynı şeyler değildir.

10. Eserinizde sadece içeriğe odaklanıp anlatıma özen göstermeyi gerekli bulmuyorsanız iş yerinize ya da ciddi bir toplantıya pijamanızla gidin öyleyse.

Bu cümlede anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eserde biçimin göz ardı edilmesinin doğru olmayacağı
- B) Kimi zaman biçimin içerikten daha da önemli bir konuma gelebileceği
- C) Eserde biçim ve içerik dengesinin sağlanması gerektiği
- D) İnsanların bir eserin içeriğinden çok biçimiyle ilgilendikleri
- E) Eserin içeriğine göre uygun bir anlatım biçimi kullanılması gerektiği

11. (I) Basınımızda hemen her sene ilkbahar aylarından itibaren sel baskınlarına, orman yangınlarına dair haberler sıklıkla rastlanır. (II) İlk yangın haberi gelince gazetelerde yazarlarımızın, televizyonlarda haber sunucularının derin ürpertilerini belirttiği, üzüntülü, acı söylemleriyle karşılaşırız. (III) Alevleri göğe yükselen yangın görüntüleri acılı müzikler eşliğinde izleyicilere sunulur; feryat eden, telaş içinde oraya buraya koşuşan insanlar gösterilir. (IV) Dün falan ilimizde bugün falanca ilçemizde orman yandığını veya yanmakta olduğunu bildiren haberler o kadar sıklaşır ki yangınlar bayağı olaylar arasına girer bir süre sonra. (V) Daha onların ateşleri sönmeyen yüreğimizde tutuşturdukları yangının acısı diner ve ilk şiddetli tepkilerimiz gevşer gider.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Lakin yangınların bütün söylenen ve yazılanlara rağmen bir türlü ardı kesilmez." cümlesi getirilebilir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

12. Yenilikçi yazarklar, yapıtlarını bildik, alışlageldik yapıların dışında kurarlar. Klasik yazınsal biçimleri aşmaya çalışırlar. Bu nedenle metinlerini ancak birkaç kez okunduktan sonra tadına varılabilecek bir örgüyle örerler. Kullanımdan düşmüş sözcükleri işiğe çıkarma çabalarından hiç vazgeçmezler. Yeni şeyleri, yeni biçimlerle sunmak, özgünlüğün temel şartlarından. Aynı şeyleri aynı biçimlerle sunmak tekrarın, çoğaltmanın yanlışına düşmektir.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Düşüncelerini terimsel bir söylemle yansıtmak
- B) Anlatımda pürüzlü sözcükler kullanmaktan kaçınmak
- C) Sözcüklere değişik anlamlar yüklemek
- D) Unutulmuş sözcükleri eserlerinde canlandırmak
- E) Birbirini çağrıştıran sözcükler kullanmak

25. Şiirini çeviren İngilizler, mektup yazarlar Yahya Kemal'e, "Vuslatın anlamı nedir?" diye. Şair nasıl anlatsın "vuslat"ı onlara? "Sevgiliye kavuşma" dese nasıl yansırdı anlam dünyalarına? Tek kelimeyle dillerine aktarmaya çalışsalar o ne olurdu? Hem "sevgili"yi ve "kavuşma"yı ayrı ayrı anlatması lazımdı vuslatı anlatabilmesi için. "Vuslat" şiiri bunun için yazılmamış mıydı? Ne sevgiliyle karşılaşmaktı vuslat ne de yan yana gelmekti. Vuslatı anlatabilmek için yapılacak tek şey, şiiri tekrar okumaktan ibaretti. Şöyle cevap verdi İngiliz çevirmenlere Yahya Kemal: "Mademki sizde bunun ne mefhumu ne kelimesi var, vuslatı aynen İngiliz lisanına kabul ediniz ve İngiliz imlasına göre yazınız. Bizim flört kelimesini kabul ettiğimiz gibi..."

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabılır?

- A) Kimi kelimeler, taşıdıkları anlam yükü nedeniyle başka dillere tam olarak çevrilemez.
- B) Bir dilin inceliklerine vakıf olma konusunda şairlerin eline kimse su dökemez.
- C) İngilizce, teknik ve bilimsel konulardaki zenginliğine karşın duyguların ifadesinde yetersizdir.
- D) Diller arasında kelime alışverişi, ancak zorunlu durumlarda başvurulması gereken bir yöntem olmalıdır.
- E) Bir dilde tek kelimeyle ifade edilen bir duygu, başka bir dilde birkaç kelimeyle karşılanabilir.

26. Avrupa resminde, doğanın insana armağan ettiği değerli taşlar arasında, özellikle inci ve mercanın, sıklıkla betimlendiği görülebilir. Güzellikleri ve ışıklarıyla dikkat çeken bu taşlar, çeşitli sebeplerle tuvaleri süslemektedir. İnci ve mercanın zengin mitolojik ve dinsel çağrışımlar sunmaları ve aynı zamanda statü ve güç sembolleri olduklarını izlemek ilginçtir. İnci, aşk ve güzellik tanrıçası Venüs'ün simgelerinden biridir. Venüs'ün bir istiridye kabuğu içinde doğuşunu anlatan ya da onu aynanın karşısında betimleyen resimlerde, incilere rastlamak mümkündür. Avrupa'nın kraliçelerinin ve soylu kadınlarının portrelerini yapan ressamalar, onları incilerle bezenmiş zengin takılarla göstermişlerdir. İnci, kimi eserlerde, dünyevi zevklerin ve hırsların sembolü olarak değerlendirilir. Kötü gözlere karşı koruduğuna inanılan mercan ise genç kadın ve küçük çocuk resimlerinde karşımıza çıkar. Hz. Mer-yem ve Çocuk İsa kompozisyonlarında da mercan, güçlü kırmızı rengiyle dikkat çekmektedir.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşamaz?

- A) İnci ve mercan Avrupa resminde karşımıza çıkan iki değerli taştır.
- B) Görsel nitelikleriyle öne çıkan inci ve mercan farklı amaçlarla tuvalerde yer alabilir.
- C) İnci; mitolojik figürlerin, soylu kadınların simgesi olarak resmedilmiştir.
- D) Değerli taşlar, bazı soyut kavramlarla ve inanışlarla da ilişkilendirilmiştir.
- E) Bazı portrelerde inci ve mercan, mevki ve gücü pekiştirici bir işlev görmüştür.

9. I. Günümüzde artan refah ve özgürlüğe karşın, bir bedel olarak, sosyal ilişkilerimizin niceliğinde ve niteliğinde azalma yaşıyoruz.
- II. Daha çok kazanıp daha çok harcıyor fakat diğer insanlarla daha az zaman geçiriyoruz ve gittikçe yalnızlaşıyoruz.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca en doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanlar günümüzde artan maddi olanaklara rağmen toplumsallaşmaktan uzaklaşmakta, mutluluğu yalnızlıkta aramaktadır.
- B) Eski zamanlara göre maddi imkânlarımız daha fazla olsa da aynı gelişmeyi sosyal ilişkilerde sağladığımız söylenemez.
- C) Yüksek kazanç ve artan maddi olanaklar insanın yalnızlaşmasında en önemli sebepler arasında gösterilmektedir.
- D) Maddi getirilerin artması için daha çok çalışma gerekliliği insanlarla olan ilişkilerin zayıflamasına ve giderek insanın yalnızlaşmasına yol açıyor.
- E) Daha çok kazanıp daha çok harcayıp diğer insanlarla daha az zaman geçirerek yalnızlaşmamız, artan refah ve özgürlüğümüze karşın sosyal ilişkilerimizde küçülme yaşadığımızın bir göstergesidir.

10. Mehmet Üstün şu günlerde birbiri ardına kitaplar yayımlıyor. İlk kitabı bir uzunca öyküydü: *Deprem Çatırtısı*. Sanmışım ki bu güzel başlangıçtan sonra öykü yazarlığını sürdürecekti. Yanılmışım. Denemeye yöneldi sonradan. Beğeniyorum bunları da, nerede bulsam okuyorum. İyi yazıyor, temiz yazıyor. Bir konuyu ele aldı mı onun üzerine düşünüyor, özünü kavramaya çalışıyor; işi edebiyatçılığa vurmuyor, parlak lakırdılara gitmiyor.

Bu parçaya göre Mehmet Üstün'le ilgili

- I. İlk kitabındaki özgün yaklaşımı sonraki öykü kitaplarında gösteremediği
- II. Denemelerinin, dikkatli bir düşünme sürecinin eseri olduğu
- III. Yazdıklarında biçim ve üslup özellikleri yerine iletiye odaklandığı

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve III E) II ve III

11. Mahmut Makal'dan önce köy konusuna değinenler olmuştur. Onların çoğu, "Sen ne güzel bulursun gezsen Anadolu'yu" havasında coşku dışı vuranlardır. Makal dışındaki yazarlarda yakınma gerçeğin önündedir, onlar olaylara gözleriyle bakmak yerine hayallerinde canlandırdıklarını yazarlar. Makal, yakınmaz; anlamayanların adeta gözüne sokar gerçekleri. Gerek *Bizim Köy*'ün gerekse öbür yapıtlarının hiçbir yerinde ah vah edebiyatına yüz vermemiştir. Aklın süzgecinden geçirdiği sözcüklerle zekice eleştirir. Yazınımızda, betimleme yapmadan toplumun durumunu çarpıcı sözcüklerle yansıtan tek yazardır. Bunu yalın, bezeksiz, donaksız anlatımına, gerçekleri kökeninden kavrayan algı gücüne borçludur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Mahmut Makal'ı diğer köy romancılarından ayıran özelliklerden biri değildir?

- A) Aşırı romantik ya da ideal bir Anadolu portresi çizmeye kalkmaması
- B) Görsel öğeleri eşsiz bir tasvir yeteneği ile yansıtmaması
- C) Anadolu insanının gerçek sorunlarına ayna tutması
- D) Bir sızlanma havasından çok, akılcı eleştirilere yönelmesi
- E) Anlatımını gereksiz süslemelerle doldurmaya çalışmaması

12. Kimi yazarlar adlarını parlatmak, geniş kitlelere duyurmak için her şeyi yaparlar. Poplaşırlar, starlaşırlar. Yazdıklarını aşarlar, kendilerini öne çıkararak ekranlarda, gazetelerde, magazin dergilerinde, sosyal medyada boy boy fotoğraflar eşliğinde röportajlar verirler. Yazarken kendisini önemseyen bir yazar elbette ikili ilişkilerinde de böyle davranacaktır.

Bu parçada "Yazdıklarını aşmak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öncekinden daha yetkin ürünler vermek
- B) Yazdıklarını beğenmemek
- C) Eserine karşı yanlı bir tavır takınmak
- D) Eserini arka plana itmek
- E) Farklı konulara yönelmek

25. Sosyalleşme sürecinin gücü, büyük ölçüde bedensel olarak, basitçe kim olduğumuzun, dünyada nasıl var olduğumuzun bir parçası şeklinde yaşanır. Bu duygu habitustur. Habitus, bir anlamda bireyin karakteristik eylem eğilimleri olarak ortaya çıkar. Bu eğilimleri toplumsal düzen içerisindeki konumlara uygun kılan bir sosyal süreç vardır. Birey ve toplum, birbirini oluşturan bir etkileşim bütünüdür. Bireysel tecrübelerin habitus üzerindeki etkisi de kaçınılmazdır. Bireylerin cinsiyeti, milliyet, sınıf, aile yapısı ile birlikte bu yapı karmaşık bir hâle gelmektedir. Üstelik habitus, kişisel kararlar ile genel değerler arasındaki bir ilişkiye işaret etmekte, belki de bu iki alan arasında flu bir kesişme alanı yaratmaktadır. İşte bu alan kişinin hareketlerinden giyim tarzına hatta damak zevkine kadar hemen hemen bütün unsurları etkilemektedir. Dolayısıyla çeviri faaliyetinde pasif bir aktarıcı olarak görülen mütercim, aslında toplumsal ve bireysel habitusların birleşmesiyle oluşan kendi beğenisi, değer yargıları, amacı, ideolojisi olan ve bunu bazen açık bir şekilde bazen de bilinçaltının tesiriyle metne yansıtan aktif bir öznedir.

Bu parçada anlatılanlardan hareketle aşağıdakilerden hangisi "habitus"un daha kapsayıcı bir tanımı olduğu söylenebilir?

- A) Hem sosyal dünyayı üreten hem de onun tarafından üretilen bir kavramdır.
- B) Bireylerin çevrelerindeki sosyal dünyayı algılama ve ona tepki verme biçimlerini düzenleyen bir somutlaştırılmış eğilimler sistemidir.
- C) Bireyin toplumca kendisinden beklenenin dışında bir şey yapmama eğiliminde olmasıdır.
- D) Kişinin yaşantısından ayrı olarak gelişen ve tüm yaşantıyı etkileyen bir olgudur.
- E) Sosyolojinin temel kavramlarından biri ve bireyin toplumsal deneyimlerinin bir sonucudur.

26. **Muhabir:**

(I) ----

Yazar:

— Bunun cevabı çocukluğumda yatıyor sanırım. Benim önce oyuncaklarımın, sonra ders kitaplarımın arasına karışmış kitaplarla başladı bu serüvenim. Gençlik yıllarımda bitmek bilmeyen sorularıma onda cevap buldum. Orta yaşlarımda ise aramızdaki ilişkiyi tarif edecek kelime "tutku" oldu.

Muhabir:

(II) ----

Yazar:

— Bu benim için pek kolay bir süreç değil. Bazen öykü kendi ismini çağırıyor. Ama çoğu zaman kararı vermek bana düşüyor. Bana yardımcı olur düşüncesiyle sözlükten sözcük taraması yaptığım çoktur. "Mihmandar" adlı öykümde bu yöntemi kullanmışım örneğin.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (I) Kitap yazmaya nasıl karar verdiniz?
(II) Kahramanlarınızın kişilikleriyle isimleri arasında bir ilişki oluyor mu?
- B) (I) Edebiyatla dostluğunuz nasıl başladı?
(II) Öykülerinize isim verirken nasıl bir yol izliyorsunuz?
- C) (I) Okumaktan keyif aldığınız kitaplar hangileri?
(II) Bir kitabın son kelimesini yazana kadarki süreçten kısaca söz eder misiniz?
- D) (I) Kendinizi bir yazardan çok okur olarak gördüğünüzü söylüyorsunuz. Niçin?
(II) Anlatımınızı hemen her romanınızda farklı tekniklerle zenginleştirmeyi nasıl başarıyorsunuz?
- E) (I) Doğa, sizin değişmeyen temalarınızdan biri. Bunun özel bir nedeni var mı?
(II) Eserlerinizin isimlerini kendiniz mi seçersiniz?

9. Çağımız, bilgi fazlasını ne yapacağını bilemiyor. Algılarımız da belleklerimiz de yoğun bir bilgi bombardımanına uğruyor. Bu yoğunluk altında, bünye darmadağın olmamak için kendini korumaya çalışırken kimi hayati bilgileri kayıt fazlasına dönüştürerek silebiliyor. Fazla algılama yeteneği, beraberinde savunma refleksleri, çaresizlik nasırlaşmaları, fazla görüntünün yarattığı körlükler yaratabiliyor. Fotoğrafla başlayan, bilgisayar ve akıllı telefonlarla ilerleyen süreç, "çağının tanığı olma"yı, etkisini yitirecek kadar çoğalta çoğalta anlamsızlaştırabiliyor. Sonuç olarak ----

Bu parça düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanmalıdır?

- A) teknolojinin nimetlerinden yararlanamayanlar çağın bir adım gerisinde kalıyor.
- B) iletişim organlarına büyük sorumluluk düşüyor.
- C) iç huzurumuzu korumak istiyorsak gereksiz bilgilerden uzak durmayı öğrenmemiz gerekiyor.
- D) bilgi fazlası da tıpkı bilgi yokluğu gibi narkoz etkisi yaratabiliyor üzerimizde.
- E) şahit olduklarımız kadar teknoloji aracılığıyla öğrendiklerimizi de hafızamıza kaydediyoruz.

10. Yeni fikir diye bir şey yoktur. Bu mümkün değil. Biz sadece bir sürü eski fikri alıp bunları bir çeşit zihinsel bir kaleydoskopoya koyuyoruz. Şöyle bir döndürüyoruz; bize yeni, görülmemiş bileşimler meydana getiriyorlar. Hem döndürmeye hem de yeni bileşimler yapmaya devam ediyoruz durmadan ama aslında bunlar asırlar boyunca kullanılmış olan o aynı, eski, renkli camlar.

Bu sözlerin sahibinin aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenir?

- A) Temelde tüm eserler kendilerinden önceki eserlerle aynı malzemeyi kullanır.
- B) Geleceğe kalmayı başaran eserlerin ortak özelliği farklı bir söyleyişi yakalamaktır.
- C) Yazarlar aynı üslup özelliklerine sahip olsalar da kendi çağlarına özgü konuları işleyerek fark yaratırlar.
- D) Bir yazar, ilk eserinde hangi geleneğin takipçisi olduysa sonraki eserlerinde de aynı geleneği sürdürecektir.
- E) Sanatçıları aynı kısır döngüden kurtaracak olan şey, çevrelerindeki malzemeleri yeni bir gözle görmeleridir.

11. (I) *Matmazel Noraliya'nın Koltuğu* iki bölümden oluşur ve bu bölümleri birbirinden ayıran temel özellik, iki ayrı ve birbirine zıt uzamda olanların anlatılmasıdır. (II) Peyami Safa bu eleştiriyi yalnızca roman kişilerinin ve anlatıcının ağzından doğrudan yapılan konuşmalarla değil, romanın mekânlarına simgesel anlamlar yükleyerek de yapar. (III) Birinci bölüm, Ferit'in modern varoşun sefaletini temsil eden otel odasında, ikinci bölüm ise Ada'da geçer. (IV) Birinci bölümde hazırlarının esiri ve inançsız bir kişi olarak ağır bunalımlar, sanrılar içinde acı çeken Ferit, Ada'da *Matmazel Noraliya'nın* ağaçlar içindeki evinde, yaşadığı mistik deneyimin sonucunda iyileşir. (V) Bu, bir bakıma modern hayata karşı bir eleştiridir.

Bu parçadaki düşünce akışının sağlanabilmesi için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

- A) I.cümleyle V. cümle yer değiştirmelidir.
- B) III. cümle V. cümleden sonra kullanılmalıdır.
- C) II. cümleyle III. cümle yer değiştirmelidir.
- D) II. cümle V. cümleden sonra kullanılmalıdır.
- E) IV.cümle I. cümleden sonra kullanılmalıdır.

12. Arif Bilgin'in *Osmanlı Saray Mutfağı* kitabına göre güllaç saraya ilk kez 1489'da girmiş. Kastamonulu Ali Usta'nın, elinde kalan kuru yufkaları, saray görevlilerinin Kastamonu gezisi sırasında şekerli sütle ıslatıp ikram etmesiyle Osmanlı sarayına girmiş ve sarayın gözbebeği olmuş. Ali Usta bir ferman ile saraya getirilmiş ve tatlıcıbaşı yapılmış. Osmanlı sarayının sofralarından eksik edilmeyen güllaç tatlısının yaprakları Osmanlı Dönemi'nde kömür ocaklarında sac tavalarda yapılmış. Kamıştan yapılan sırt küfeleriyle de paşa konaklarına taşınmış. Bazı kaynaklarda Kanuni Sultan Süleyman'ın çocukları için düzenlediği sünnet törenlerinde halka ikram ettirdiği de yer alır.

Bu parçada güllaça ilgili aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Saraya ilk kez hangi tarihte girdiği
- B) Ali Usta'nın hayatında nasıl bir değişikliğe neden olduğu
- C) Yapraklarının hangi usulle pişirildiği
- D) Konaklara taşıma işlemlerinin neyle yapıldığı
- E) Halk tarafından nasıl rağbet gördüğü

25. Edebiyat ödülleri roman ve öykü etrafında şekillenir genelde. Kaba bir genelleme yaparsak çoğu tanınmış, büyüklüğü herkesçe kabul edilmiş yazarların olur onlar. Edebiyat ödülleri deyince aklımıza hep onurlandırıcı olanlar gelir hâlbuki dünyada “en kötü”lere verilen ödüller de vardır. Neyse ki ülkemizde henüz gelişmiş bir gelenek değil bu tür ödüller. Edebiyat dünyasında bazı ödüller yazara, bazıları da esere verilir. İsme verilen en önemli ve çok yankı bulan ödül yıllardır Nobel Edebiyat Ödülü olmuştur. Bu ödüller bazı yıllar o kadar çok konuşulur ki... Pek çok kişi verilen ödülle ilgili olumsuz yaklaşım ortaya koyar. Ama sonuçta, edebiyat alanında kazanılacak her ödül sanatçının biyografisine eklenir. Bir nevi pastanın üzerindeki son süsleme işlevi görür.

Bu parçaya göre edebiyat ödülleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Genç sanatçıları cesaretlendirdiğine
- B) Genellikle usta sanatçılara verildiğine
- C) Bazı edebiyat ödüllерinin çok tartışıldığına
- D) Daha çok belli türlerdeki yapıtlara verildiğine
- E) Başarısız yapıtlara verilen ödüllerin de olduğuna

26. Yazarın doğrudan ve dolaylı temas ettiği her şeyi kucaklayabilen biyografi kitapları, onun metnini çözümlemeye yardımcı olacak verimli bir kaynaktır elbette. Ancak bundan daha da iyisi yazarın “bir gün yayınlanır mı” kaygısından uzak kalarak tuttuğu günlüklerdir. Günlük, yazarın gündelik yaşamına yani olay örgüsüne ilişkin bilgiler vermesinden çok daha fazla işleve sahip bir yazı türüdür. Yazarın ne yaşadığından çok, yaşadıklarını nasıl değerlendirdiğidir önemli olan. Böylece yazarın düşünme sistematüğünü kavramaya başlarız. Kurmaca metinlerine “hayatıyla ilgili bu bilginin” nereden ve ne şekilde sızdığını düşünmek bizim özgürlüğümüzdür. Yazarın düşünce dünyasına hiçbir engelle karşılaşmadan gireriz. Eğer imkânımız varsa o tarihlerde ortaya çıkardığı yapıtları inceler, bu meselelerin ve filizlenen düşüncelerin izlerini ararız. Okuduğu kitaplar hakkında düştüğü notlar varsa entelektüel olarak beslendiği kaynakları öğrenme şansı yakalarız. Okuduklarını hangi açılardan ve nasıl bir yaklaşımla değerlendirdiğini görürüz. Sonra da yine kendi eserlerinde o kaynakların yansımalarını izleriz.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Yazarla ilgili bilgilere biyografilerden çok günlüklerden ulaşılacağı
- B) Her yazarın eserinde yaşadıklarından izlerin olduğu
- C) Yazarın yazdıkları ile yaşadıkları arasında doğrudan bir ilgi aramanın yanlış olduğu
- D) Yazarın yazdıklarını çözümlemeye günlüklerinin çok önemli bir yerinin olduğu
- E) Yazarın hangi kaynaklardan beslendiğini bilmenin onun yazdıklarını anlamayı kolaylaştırdığı

9. Edebiyat aracılığıyla, yokluk ve acı bile güzelliğe bürünmüş bir halde, bütün genişliğiyle yaşanabilir. Bu nedenle on dokuzuncu yüzyılın ünlü Fransız edebiyatçısı Anatole France, edebiyatın, zamanımız dünyasının haşhaşı ve esrarı olduğunu söyler. Edebiyat olmasa bunca kötülükle nasıl yaşardı insan? Bir roman ya da tiyatro eserinin açık, sanatkârca düzeninde duygularımız bir çeşit katıksız yoğunluk kazanır. Esasında, birçok kimseye duygularının ne olduğunu öğreten, hayattan çok, edebiyattır. Nitekim, yine, on dokuzuncu yüzyılın ünlü İngiliz şairi, yazarı ve edebiyat eleştirmeni Mathew Arnold, şiir, hayatın bir eleştirisidir, der. Hamlet gibi bir trajedi, Anna Karenina gibi bir roman, bildiğimiz insan ilişkilerinin duygusal olaylarını bizim için anlatırken aslında bize hayatı anlatır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Edebiyat insanı hayata hazırlar.
B) Edebiyat bütün sanatların birleşimidir.
C) Edebiyat insan zihnini pasifleştirip insanı uysal kılar.
D) Duyguların eğitimi ve kontrolü edebiyatla sağlanır.
E) Edebiyat bize hem hayatı tanıtır hem yaşanır kılar.

10. Nerede başlayıp nerede biteceği belli romanlardan canınız sıkıldıysa okulda ezberletilen roman kurallarına isyan etmenin zamanıdır diyorsanız mutlaka Enis Batur'un *Acı Bilgi*'sini okuyun. Geleneksel romana bir reddiye bu. Yazarı da özgür, okuyanı da. Sanal gezide zaman zaman yazarla birlikte olabilir, ona eşlik edebilirsiniz, bir an gelir kendi yolunuzu bulup başka bir serüven yaşayabilirsiniz. Yazarın sizi çağırdığı bu imgesel serüvende sizi hangi durakta indireceği de belli değil üstelik.

Bu parçada "hangi durakta indireceğinin belli olmaması" sözüyle yazarla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eserde değişik konuları ele alması
B) Eserinin sonunu sürpriz bir biçimde bitirmesi
C) Okuyanın bakış açısını değiştirme çabasında olması
D) Eserde anlatılanların belli bir hedefi olmayıp ucu açık bırakılması
E) Sanatsal bir anlatım peşinde olmaması

11. (I) Sularla çevrili İstanbul'un kurulduğu üçgen şeklindeki yarımada'nın yeterli tatlı su kaynağı yoktu. (II) Geç Antik Çağ'da inşa edilen uzun su kemeri sistemi, büyümekte olan İstanbul nüfusuna 100 km mesafeden, Belgrad Ormanı'ndan ve Trakya'daki diğer kaynaklardan su taşınmasını sağlıyordu. (III) Bu sistem aynı zamanda taşınan suları depolayan çok sayıda sarnıç içermektedir. (IV) Zamanla yer altı su sarnıçları İstanbul'un en büyük su rezervleri hâline geldi. (V) Yerebatan Sarnıcı İstanbul'da bugüne kadar ortaya çıkarılan en büyük su sarnıcıdır. (VI) Sarnıcı oluşturan 336 sütunun çoğu eski, yıkık tapınaklardan getirilmiştir ve ince detaylı başlıklara sahiptir. (VII) Meşhur, yılanlarla kaplı iki devasa Medusa başı da bakanları taşa çevirme tehdidiyle burada sessizce bekliyor.

Bu parçada yazar, numaralanmış cümlelerin hangisiyle birlikte öncekilerden farklı bir konuya geçmiştir?

- A) III B) IV C) V D) VI E) VII

12. Öğretmenlik yıllarımda bütün günler benim için birdi. Ders dışında günün ve gecenin her saatinde çalışmaya oturabilen birine bütün günler birdir. Emekli oldum, bir şey değişmedi. Evde çalışıyorum, şimdi günün her saati benim. Acılı günlerin dışında, hastalıkların, ameliyatların, tedavilerin, ölümlerin dışında bütün günler güzel, bütün ağrısız sızısız günler güzel. Çocukluğumdan beri kendim için çok uzun olmayan sağlıklı bir ömür dilemişimdir. Acısız sancısız günlerde çalışarak yaşamının, okuyup yazarak yaşamının tadı bir başka...

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Birinci kişili anlatımla yazılmıştır.
B) Kişisel kanılara yer verilmiştir.
C) Yoruma açık cümlelere yer verilmiştir.
D) Somutlamalarla anlatım nesnelleştirilmiştir.
E) Öykülemekten yararlanılmıştır.

25. Aşağıdakilerden hangisi "İnsanı yazı yazmaya iten nedir?" sorusuna cevap olarak verilmiştir?

- A) Kimi zaman daldan düşen bir yaprak basar düğmeye kimi zaman soğuk havada yalın ayak dolaşan bir çocuk. "Hele bir oturayım da bir şiir yazayım." diyen bir şaire rastlamadım ben. Diğer türler bir planla başlayabilir belki bilmiyorum ama şiirin bir plana ihtiyacı yoktur.
- B) Herkesin nedeni farklı. Kimisi gündelik dilin olanaklarının sanat yapıtı oluşturmak için yeterli olmadığına inanır. Bu yüzden sözcüklere kendince anlamlar yükler. Sözcüklerin çağrışımsal anlamlarına yönelir. Kimisi kolay anlaşılır olmayı sanatçı için büyük eksiklik olarak görür.
- C) Okumadan yazmak pek mümkün değil gibi geliyor bana. Sonuçta testide su yoksa ucundan su damlamaz. Önce testi doldurmalı kişi. Testi yeterince dolmuşsa kendiliğinden damlamaya başlayacaktır. Öyleyse okumak gerek, okumak ille de okumak.
- D) Yazar içinden geçenleri döker ortaya öncelikle. Bu roman mı olmalı öykü mü olmalı diye düşünmez. Kalem kendi yolunda ilerler ve bir yerde durur. Ortaya dökülenler roman mıdır öykü mü buna okurlar karar verir.
- E) Pek çok yazar buna yanıt verememiş. Ben galiba kendi hayatımda ve insan denen varlığın hayatında, toplumsal yaşantıda gördüğüm ve beni çok rahatsız eden bir takım çatlaklar, hatta uçurumlar üzerine kendimce, karınca kararınca, bir köprü atabilmek için yazdım.

26. Halkın içinde yetişmiş aydınlarımız bile biraz palazlandıklarında ilk iş üstlerindeki halk insanı havasını atmaya hatta eski anılarını yok etmeye bakarlar. Onların arasında halkı için canını vermeye hazır olmakla birlikte nedense halkına ısınmamış kimseler vardır. Bir sanat adamının kalıcı olması halkın belleğinde yaşıyor olmasına bağlıdır. Bir kültür adamının adını bilmek onu tanıyor olmak anlamına gelmez. Bellekte kalan yalnızca bir adsa nasıl olsa silinip gidecektir. Sorun iki yönlüdür: halkın kültür adamına uzaklığı ve kültür adamının halka uzaklığı. Kültür toplumun bütününde bir gereksinim olmadığı sürece, kültür adamı ister düşünür ister sanatçı olsun halkın ruhuna kök salmadığı sürece, birilerinin seçkin ve yetersiz öbürlerinin ilgisiz olmayı inatla sürdürmek istediği sürece bu böyle gidecektir. Ölen unutulur. Adına ödüller koyun, armağanlar verin, toplantılar düzenleyin, dernekler kurun, hiçbir sonuç alamazsınız. ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Önemli olan, sanatçılar adına ödüller koymak değil, onların adını yaşatmaktır.
- B) Her şeyden önemlisi halkın, sanatçıların değerini bilecek bir kültür birikimiyle donatılmasıdır.
- C) Kalıcılığı yapıtlarıyla yakalayamamış bir sanatçının adının ödüller koymanın bir anlamı yoktur.
- D) Halkla kültür adamı belli bir zeminde buluşmadığı sürece bunların hiçbirisi işe yaramayacaktır.
- E) Okurun kalbinde yer etmiş bir sanatçının yaşamak için başka bir şeye ihtiyacı yoktur.

9. (I) Algı ve bellek, bir bütünün iki ayrı bölümü olarak değerlendirilmelidir. (II) Dolayısıyla bir bilgi kümesinin belleğe depolanması ya da depolanan bilgilerin geri çağırılması önemli ölçüde düzenli ve sağlıklı bir algı sisteminin varlığına bağlıdır. (III) Çünkü algı bir bakıma belleğin girdi olarak aldığı bilgileri taşıyan iletişim ağına benzetilmektedir. (IV) Bellek ise bu girdileri işleyerek yeni bilgilere veya çıktılara dönüştüren bilişsel süreçleri tanımlamaktadır. (V) Buna göre, algı ve bellek süreçlerinin işleyişinde şu değişkenler bulunur: sürekli tekrar, örgütleme, ekleme, benzetimler, imajlar, anlamlandırma.

Bu parçadaki düşünce akışının sağlanabilmesi için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

- A) I.cümleyle V. cümle yer değiştirmelidir.
B) II. cümle V. cümleden sonra kullanılmalıdır.
C) II. cümleyle IV. cümle yer değiştirmelidir.
D) III. cümleyle V. cümle yer değiştirmelidir.
E) II.cümle IV. cümleden sonra kullanılmalıdır.

10. Çiçekler arasında İstanbul'un alametifarikası (ayırıcı niteliği) olma özelliği taşıyan erguvan, aynı zamanda imparatorluk kültürünün bir ürünüdür. Hem Roman-Katolik hem de Türk-İslam çevrelerinde hep itibar görmüş, baş tacı edilmiştir. Hristiyanların inancına göre Hazreti İsa'yı ihbar eden Yahuda Iskoryut'un kendini bu ağaca asması dolayısıyla daha önce beyaz renkteyken utancından kıpkırmızı kesilir. Ama eski beyazlığından da bir şeyler taşıyarak erguvani rengi oluşur. Hikâyesi ne olursa olsun bir gerçek var ki bu görkemli çiçek her mayıs ayında İstanbul'a, özellikle de Boğaz çevresine damgasını vurur, koruları süsler.

Bu parçada erguvanın hangi özelliği ile ilgili bir ayrıntıya yer verilmemiştir?

- A) Bazı efsanelere konu olduğu
B) Farklı kültürlerde önemli yer tuttuğu
C) Bazı inançlarda uğursuz kabul edildiği
D) İstanbul'un bir parçası hâline geldiği
E) Boğaz'da ve korularda yetiştiği

11. (I) 80'li yıllara damgasını vuran kült filmlerden biridir Cinnat. (II) Usta yönetmen Stanley Kubrick, besbelli ki korku sineması üzerine yapışökümcü bir çalışma içine girer bu filmde. (III) Filmlerinde özgün bir senaryo oluşturmak yerine önemli yazarların eserlerini sinemaya uyarlamayı tercih eder. (IV) Amerikan sinemasının tanınmış korku kalıpları düşünüldüğünde filmin basit ve korkutucu olmaktan uzak görüldüğü söylenebilir. (V) Hatta bir iki ses efekti dışında klasik korku trüklerine rastlayamayız yapıtta. (VI) Seyirciyi yerinden sıratmak için kadrja bir ucube sokmaz Kubrick ya da irkilme-miz için ani bir ses efekti kullanmaz. (VII) Film doğrudan zih-ne yönelir; insanoğlunun belirsizlik karşısında duyduğu kafa karışıklığının, ürpermenin ve korkunun soruşturmasını yapar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşün-cenin akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

12. Edgar Allan Poe; korku, dehşet, merak unsurlarına yasla-nan, hayal gücünün olanaklarını sergileyen eser anlayışının en önemli yol açıcılarından biridir. Poe, fantastikten büyü-lü gerçekçiliğe kadar, olağanüstülükten beslenen tüm eğilim-lerin kurucuları arasında sayılır. O tüm öykülerinde tuhaf, sı-ra dışı olayların, mucizevi durumların, garip rastlantıların, kor-ku ve dehşetin peşinden gitmiştir. Ancak Poe; düşsel, gotik dünyalarda gezinirken, bir yandan da gün ışığı gerçekleriyle bağ kurmaya çalışmıştır. Bu anlamda gerçek ve düş arasın-daki sınırın sanılanın aksine derin olmadığını vurgulamıştır.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıda-kilerden hangisidir?

- A) Sıradan okurun anlayabileceği nitelikte eser vermek
B) Anlatımını günlük dile dayandırmak
C) Gündelik yaşamı olduğu gibi yansıtmak
D) Anlattıklarını gerçek yaşamla özdeşleştirmeye çalışmak
E) Anlatımını bütünüyle düş gücüne yaslamamak

25. ---- Ama sonra Birinci Dünya Savaşı çıkar; Tillich askere alınır. Birliğinden izin alıp ailesini ziyarete gittiğinde fırtınalı bir gün kendini Kaiser Friedrich Müzesi'nde bulur. Üst kattaki küçük bir galeride Sandro Boticelli'nin "Bir Melek Madonna ve Çocuk" adlı tablosunu görür. Kadının o bilgece, yumuşak, şefkatli bakışlarıyla karşılaşır karşılaşmaz hıçkırıklara boğulur. Tillich'in deyişiyle o "aydınlanma" anında, tablonun şefkat dolu atmosferi ile siperlerde tanıklık ettiği barbarlıklar arasındaki zıtlıktır gözyaşlarını tutamamasının nedeni.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) Alman dil bilimci Paul Tillich ailesinin ve öğretmenlerinin bütün çabalarına karşın, gençken sanattan hiç etkilenmediğinden söz eder anılarında.
- B) Sanatsal duyarlığın küçük yaşlarda elde edildiği savının en iyi örneklerinden olan Alman dil bilimci Tillich, ilk beste çalışmalarını 11 yaşındayken yapmıştır.
- C) Daha ilkokul yıllarında dile karşı merakıyla dikkat çeken Paul Tillich, bu merakını mesleğe dönüştürmeyi çok arzuluyordu.
- D) Paul Tillich, edebiyatın ve sanatın önemsendiği bir aile çevresinde yetişmenin de katkısıyla ilk eserinin taslağını hazırladığında henüz 16 yaşındadır.
- E) 1913 yılının sonlarında arkadaşlarının da teşvikiyle ilk kişisel resim sergisini açan Paul Tillich, bir süre sonra asıl ilgi alanının sinema olduğunu keşfeder.

26. Dokunduktan sonra üzerine, sırma, sim, altın tel ve benzer materyal kullanılarak, çeşitli tekniklerle serpmeye dal, yaprak, çiçek vs. motifler işlenmiş kadife ya da atlas kumaşa yapılan uygulamaların genel adıdır "bindallı". Genellikle koyu kırmızı, mor, lacivert gibi koyu renklerde uygulanır. Anadolu'da bu teknikle yapılan kıyafetler de genellikle bindallı diye anılır. Kullanımı günümüzde azalan bindallı, eskiden gelinlik kıyafetlerde, yöresel kıyafetlerde, yorgan ve örtülerde yaygın olarak uygulanırdı. Anadolu'da yörelere göre değişik isim ve özellikler de taşır. Bindallı, Osmanlıdan orijinal hâli ile günümüze kadar gelmiştir. Osmanlı Dönemi'nde evlenen kızlar düğünlerinde gelinlik olarak giyerlerdi ve evlendikten sonra da bir kenara kaldırmaz, katıldıkları tüm düğünlerde kıyafet olarak giyilirdi. Zamanla bindallılar beyaza dönerek günümüz gelinliğini oluşturmuştur. Günümüzde kına gecelerinde bazı aileler ve genç kızlarımız bindallı geleneğimizi devam ettirmektedir.

Bu parçadan hareketle bindallı hakkında aşağıdakilerin hangisi söylenebilir?

- A) Hem bir kumaş türünün hem de bundan yapılan bir kıyafetin adı olduğu
- B) Kullanım yerine göre farklı renklerle oluşturulduğu
- C) İlk kez Osmanlı Dönemi'nde kullanılmaya başlandığı
- D) Anadolu'ya özgü geleneksel bir kıyafet olduğu
- E) Günümüzde kullanım alanı zenginleşerek gelinlik işlevi de gördüğü

9. Zeugma Mozaik Müzesi 30 bin metrekare alanıyla dünyanın bir numaralı mozaik müzesi oldu. Koleksiyonunda bulunan 1450 metrekare mozaik, 140 metrekare duvar resmi, 4 Roma Dönemi çeşmesi, 20 sütun, dört kireç taşı heykel, bronz Mars heykeli, mezar stelleri ve lahitlerin yanı sıra yıl sonuna kadar 1000 metrekare mozaik daha restore edilince müze, 2 bin 500 metrekarelik mozaik'in sahibi olacak. Böylece dünyanın en büyük mozaik müzesi haline gelecek. Çok önemli olmasına rağmen yer darlığı nedeniyle pek çok müzede bir türlü kurulamayan atölye kısmı Gaziantep Zeugma Mozaik Müzesi'nin önemli bir parçası. Bulunan mozaiklerin tamamlanması ve müze içinde restorasyon gerektiğinde hemen müdahale edilmesi için oluşturulan bölümde pek çok mozaik uzmanı çalışıyor. Camla çevrili atölye ziyaretçiler tarafından da izlenebiliyor ayrıca.

Bu parçada Zeugma Mozaik Müzesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Dünyanın en büyük mozaik müzesi olduğu
- B) Restorasyon çalışmalarının henüz tamamlanmadığı
- C) Birçok müzede bulunmayan bir atölyeye de sahip olduğu
- D) Yalnızca mozaiklerin değil, resim, heykel ve lahitlerin de bulunduğu
- E) Ziyaretçilerin de onarım faaliyetlerine katkı sağlayabildiği

10. Bu sanatçı eserlerinde âdeta bir fotoğraf çeker, görüntü yavaş yavaş aydınlanır, bütün renkleri, tonları, ışıkları, gölgeleriyle gün yüzüne çıkar ama fotoğraftakiler çoğunlukla canlanıp harekete geçmez. Eser tam da bu aydınlanma anında canlanmaya en yakın anda donar. Bir anlamda sahne kurulur, karakterler yerlerini alır, bu fotoğrafları canlandıracak semboller yerli yerine yerleştirilir. Yazar bu aşamadan sonra okuru pilot koltuğuna geçirir.

Bu parçada "okuru pilot koltuğuna geçirmek" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eseri okurların beklentileri doğrultusunda kaleme almak
- B) Olayı okurun kendi hayal gücüyle tamamlamasına fırsat vermek
- C) Olayların akışında okuru yönlendirmeme çabasında olmak
- D) Anlatımın akışını duruma göre değiştirmek
- E) Kendini anlatarak ortaya koymaktan kaçınmak

11. Yanılsamalara, halüsinasyonlara, konuşma bozukluklarına, düşünmekte ve odaklanmakta zorluklar yaşanmasına sebep olan bir zihinsel hastalık olan şizofreninin insanlarda görülme sıklığı %1'in altındadır ancak birinci derece akrabaları arasında şizofren hastası olan insanlarda bu oran %19'a çıkar.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümleden kesin olarak çıkarılabilecek bir yargıdır?

- A) Akrabalarından biri şizofren olan birinin bu hastalığa yakalanma olasılığı çok yüksektir.
- B) Şizofreni insanların sosyal ilişkilerini olumsuz yönde etkileyen bir hastalıktır.
- C) Şizofreni, psikolojik rahatsızlıklar içinde en ender görülen hastalıktır.
- D) Sanayi Devrimi'nin ortaya çıkardığı modern psikolojik rahatsızlıklardan biri de şizofrenidir.
- E) Birinci derece bir akrabanın şizofren olması kişinin bu hastalığa yakalanma oranının diğer insanlara göre daha yüksek olduğu anlamına gelir.

12. Şiiri diğer edebi türlerden ayıran en önemli fark, söylenmek isteneni imgelerle anlatması, okuyanda güçlü bir etki ve çağrışım yaratmasıdır. Attila İlhan'ın "Adını mih gibi aklımda tutuyorum" dizesinin yanında "Adını unutamıyorum" söyleminin oldukça cılız ve yavan kalması, herkeste aynı algıyı yaratan "Güneş batıyor" ifadesi yerine "Gün kuşlar gibi göçebeydi ufukta" dizesinin insanda daha farklı bir etki yaratması, Ahmet Haşim'in "Akşam, yine akşam, yine akşam / Göllerde bu dem bir kamış olsam" dizelerinin, akşamın çekiciliğine farklı bir boyut kazandırmasıyla okuyucuyu daha içten, daha sıkı kucakladığı açıktır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Şairlerin doğaya ve insana yaklaşımı
- B) Şiirde imgenin duyumsatma gücü
- C) Şairlerin, ortak bir tutum izlemeyişi
- D) Şiire özgü ilkelerin belirgin olmayışı
- E) Şiirin doğayla ilişkisi

25. I. Mikroorganizmalar, çok zorlayıcı koşullarda bile hayatta kalmalarını sağlayan çeşitli metabolik aktivitelere sahiptir.

II. Mikroorganizmalar günümüzde zararlı kirleticilerin etkisini ortadan kaldırmak veya uzaklaştırmak için kullanılıyor.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca en doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapıları gereği çok zor koşullarda bile hayatta kalabilen ve atıklarla beslenen mikroorganizmalar günümüzde sanayisinde çeşitli amaçlar için kullanılmaktadır.
- B) Zararlı atıkların temizlenmesi için mikroorganizmaların kullanılması günümüzde çevre kirliliğinin önlenmesinde başvurulan en etkili yöntemlerden biri olmuştur.
- C) En zorlu yaşam formlarında bile taşıdıkları metabolik aktiviteler sayesinde yaşamlarını sürdürebilen mikroorganizmalar bugün zararlı kirleticilere karşı mücadelede etkin olarak kullanılmaktadır.
- D) Çevre kirliliğini ortadan kaldırmada güçlü bir yaşam formuna sahip mikroorganizmaları kullanmaktan başka çare yoktur.
- E) Dünyanın en dayanıklı canlıları mikroorganizmalar sayesinde dünyadaki kirliliğin önüne doğal yollarla geçilmesi amaçlanmaktadır.

26. (I) Yetersiz edebiyatçının, var olan okuru da edebiyat alanından kaçırmaması doğaldır. (II) Gerçek edebiyatın tadına varmamış insanlar kendilerine, çok önemli, kaydıyla sunulan yetersiz edebiyat yapıtlarına ilgi göstermek isteseler de yapamazlar. (III) Kötü edebiyatın iyi edebiyatı kovduğunu açıkça görüyoruz. (IV) Kötüye alıştırılmış okurun iyiyi anlamakta eksik kalması doğaldır. (V) Bugün gençlere eski edebiyatçılarımızın adını söylediğimizde, o da kim, deyip çıkıyorlar. (VI) Yaşamaları gereken değerlerimize yönelme kaygısını gençlerde de yaşlılarda da göremiyoruz. (VII) Birçok yapıt ilgisizlikten tarihin görünmez çukurlarına atıldı.

Bu parça iki paragrafa bölünmek istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) III
- B) IV
- C) V
- D) VI
- E) VII

27. Fotoğraf üzerine yazdığı makalelerinde fotoğrafa dilsel bir açıdan yaklaşan John Berger, fotoğrafın bir dili olmadığını öne sürmektedir. Berger'in görüşüne göre "Çizimin tersine fotoğraf bir dile sahip değildir; fotoğraflar, görünümünden çeviri yapmazlar, onlardan alıntı yaparlar." John Berger'in bu görüşünü sinemaya da uyarlayacak olursak Berger'in deyişiyle fotoğraf ve sinema görüntüsü makine aracılığıyla mekanik olarak üretildiklerinden, sanatsal değerlerden ve ifade biçimlerinden uzaktır. Ancak Berger'in görüşü makinenin ardındaki sanatçıyı, onun dünyaya bakışını, algısını, duyu ve düşüncelerini hiçe saymaktadır.

Bu parçada vurgulanan düşüncüyü, aşağıdakilerden hangisi desteklemektedir?

- A) Görüntü, alet/araç vasıtasıyla aracın sunduğu imkânlar doğrultusunda iki boyutlu resim yüzeyine aktarılır.
- B) Her bir resim yapma tekniğinin olanakları, sınırları ve dolayısıyla ortaya çıkan ürünün nitelikleri birbirinden farklıdır.
- C) Fotoğraf ve sinema, ister sanatsal ister belgesel olarak nitelendirilsin, mekanik olmaktan ziyade sanatçının görme ve öznel ifade biçimini izleyiciye sunmaktadır.
- D) Fotoğraf, resmin dilini oluşturan gramer ve elemanların temel özelliklerini almıştır.
- E) Sinema, makine aracılığıyla elde edilen gerçekçi görüntüleri çoğaltmanın yanı sıra zaman ve hareket kavramlarıyla buluşturup başka bir boyuta taşımıştır.

9. Düşünmek denince ne anlıyoruz acaba? Şöyle sorayım ya da, düşünmeyi biliyor muyuz? Nasrettin Hoca renkli bir kuşun büyük bir paraya satıldığını görmüş, evdeki hindiye pazara getirmiş; o renkli kuşun yani papağanın üç kat fiyatını istemiş soranlardan. “Ama o konuşuyor.” diyenlere, “O kuş konuşuyorsa bu da düşünüyor!” demiş. Çoğumuz düşünmeyi, ellerimiz şakağımızda derinlere dalıp gitmek sanırız. Düşünmenin birçok bilginin, yaşam deneyiminin bir sonucu olduğunu bilmek istemeden...

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi gerçek bir düşünmeyi ifade etmez?

- A) Beni öyle uzaklara dalmış düşünüyör görünce yanıma yaklaşıp “Neyin var, hayrola!” diye sordu.
- B) Seminerin hangi hafta yapılırsa daha fazla izleyiciye ulaşabileceği konusunu epeydir düşünüyorum.
- C) Öğrencilerine tavsiye edeceği kitapları düşünüyordu ama bir iki isimde tereddüt yaşıyordu.
- D) İnsanlar, yakın zamana kadar Güneş’in Dünya etrafında döndüğünü düşünüyorlardı.
- E) Şiirde folklorik öğelerden yararlanılması konusunda bizlerden farklı düşünüyordu.

10. (I) Ünlü sanatçının ekseninde insan ve insanlık hâlleri vardır. (II) O, çelişkilerinin, acılarının, aşklarının, inançlarının öykülerini yazmış; kendisinin, çevresinin, arkadaşlarının yaşadıklarını çıkış noktası yaparak onları sanat katına yükseltmiştir. (III) Onun inancına göre, insanlar özünde iyidir ama toplumsal koşullar, yoksulluklar, ekonomik zorluklar onları yanlış, kötüye sürükler. (IV) Açık ki, o, tersinden bir hayat yüceltimi yapar, bu acınası insani hâlleri anlatırken hayatın değerinin bilinmesini ister. (V) Okurlara, sahip oldukları şeylerin değerini anımsatmak için hep yitirşlerin öyküsünü yazar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde “amaç” söz konusudur?

- A) Yalnız I
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) III ve IV
- E) IV ve V

11. Bazı sanatçılar aynı şeyi anlatmanın değişik yollarını deneyip dururlar. Hayatla olan derinlerini ya da hayata karşı söylemek istediklerini değişik hikâyelerle, bambaşka karakterlerle anlatmaya çabalarlar. Bu yönetmenimiz de ilk filminden bugüne aynı şeyi birçok değişik yoldan söylemeye çalışıyor. Sinema serüveninde geride bıraktığı yirmi yıla bakıldığında anlatmak istediklerini mükemme yakın olarak ele aldığı filmleri de oldu, ortalama olanlar da. Ama hiçbir zaman vasatın altına düşmedi. Çünkü iyi bir eser ortaya koymanın ilk şartlarından biri ne anlatacağınızdan emin olmaktır.

Bu parçada sözü edilen yönetmen için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Filmleri arasındaki çizgide belirgin bir sapma olmadığı
- B) Ne anlatacağı konusunda tereddüt yaşamadığı
- C) Filmlerinde belli bir niteliği daima koruduğu
- D) Gittikçe mükemme ulaşan bir film serüveni olduğu
- E) Farklı karakterler ve hikâyeler yoluyla düşüncelerini paylaştığı

12. (I) Viyanalı bir sanatçı olan Friedensreich Hundertwasser’i genelde, renkleri bolca kullandığı tablolarından tanıyoruz. (II) Cıvı cıvı, insanın içine coşku salan renk cümbüşleridir onun eserleri. (III) Doğayı çok sever sanatçı ancak sadece sevmekle kalmaz, açık yüreklilikle onu korumak için de çabalar. (IV) Doğanın güzelim renklerini tuvale yansıtmakla yetinmeyip, bozulmaması için, doğanın orijinal olarak kalıp bize harikalarını sunmayı sürdürebilmesi için elinden geleni yapan bir gönül dostudur. (V) Gezegenin kendini onarıp yenileyebilmesine olanak tanımak için insanın ekolojik anlamda eskisi gibi, doğal hâline ve alışkanlıklarına geri dönmek zorunda olduğunu düşünür o.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde, sanatçıya yönelik “beğeni” duygusu açıkça belirtilmemiştir?

- A) Yalnız I
- B) I ve V
- C) II ve III
- D) II ve V
- E) I, III ve IV

25. Son zamanlarda ilgi çekici konuları ve çekim teknikleriyle belgeseller izlenme rekorları kırıyor. İnternette video paylaşım sitelerinin en çok izlenenleri arasında karıncalarla ilgili hazırlanan şaşırtıcı bir belgesel var. Bir binanın nasıl çöktüğünü anlatan yarım saatlik belgeselden küçük parçalar e-mailden e-maile dolaşıyor. Çünkü insanlar yaşadığı gezegenin hiçbir zaman gidip göremeyeceği güzelliklerini belgeseller sayesinde öğreniyor. İnsanlar, uzak ülkelerde yaşayan insanların hikâyelerini yine belgesellerde izliyor. Dünyada cereyan eden tarihî ve bilimsel gerçekleri geniş insan kitleleri genellikle belgesellerden takip ediyor.

Bu parçadan çıkarılacak en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Teknolojinin gelişmesiyle son yıllarda çok nitelikli belgeseller çekilmiştir.
- B) Dünyayla ilgili birçok gerçek belgesellerle öğrenilmektedir.
- C) Dünya genelinde hayvanlarla ilgili belgeseller daha çok izlenmektedir.
- D) Dünyayı tanımak için gezme imkanı bulamayanlar, çareyi belgeselleri izlemekte buluyor.
- E) Belgesellerin bilimsel araştırmalara çok büyük etkisi olmuştur.

26. (I) Zweig'in öykü sanatına getirdiği en büyük yenilik ve en iyi örnekler "uzun öykü" biçimiyle olmuştur. (II) O uzun öykünün en yetkin örneklerini verir. (III) Karakter ve olay üzerinde yoğunlaşması onun öykülerinin "uzun öykü" olmasını zorunlu kılmıştır. (IV) Bu olaylar ve karakterler ne kısa öykü olarak anlatılabilir ne de roman olabilirdi. (V) Öyküyü uzatma kötü roman olurdu, kısaltsa karakteri ve olayı tam aktaramazdı. (VI) Böylece uzun öykülerde hem romanın imkânlarından hem de kısa öykünün imkânlarından yararlandı Zweig.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde sanatçının özgünlüğüne vurgu yapılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

27. ----. Günümüzde dünya genelinde artan çatışma ortamı, kültür, din vb. insan haklarını ihlal eden şiddet olayları ve ekonomik krizler, yerinden edilmiş nüfus sayısının artmasına neden olmaktadır. Örneğin; 2011'de Suriye'de yaşanan siyasi hareketlilikler ve ardından başlayan iç savaşla tarihin gördüğü en büyük insani krizlerden biri yaşanmıştır. Bu krizin sonucunda, 22 milyon nüfusu olan Suriye'deki halkın yarısından fazlası evlerini, 5,5 milyonu aşan sayıdaki Suriyeli ise ülkesini terk etmek zorunda kalmıştır. İsviçre merkezli, toplulukların yerinden edilmelerine ilişkin veri ve analiz kaynağı olarak kabul edilen, İç Yer Değiştirme İzleme Merkezinin (IDMC), 2016 yılında yayınladığı rapora göre; 2009 yılından itibaren her iki insandan biri afet veya acil durum sebebiyle yerinden edilmiştir.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) İnsanlığın varoluşundan bu yana afetler ve acil durumlarla karşılaşarak birçok olumsuzluklar yaşanmaktadır
- B) İnsan kaynaklı afetler olarak sınıflandırdığımız savaş ve iç çatışma gibi nedenlerle insanlar başka yerlere göç etmek zorunda kalmaktadır
- C) Gün geçtikçe dünya üzerinde meydana gelen şiddetli doğa olaylarının çoğunluğu birer afete dönüşmeye başlamaktadır
- D) Her yıl meydana gelen ortalama 500'den fazla felaketin sonucunda yaklaşık 75.000 insanın öldüğü tahmin edilmektedir
- E) Yıkıcı etkileri olan afetler ve acil durumlar dünyada artan bir sıklıkta meydana gelmektedir

9. (I) Çap olarak Dünya'nın yarısı kadar olan, sistemimizdeki 4.gezegen Merih, bilinen adı ile Mars, 1999'dan sonra en fazla uzay aracını yörüngesinde tutan ve merakla incelenen yer olarak bilinmektedir. (II) Dünya'dan da güneş ışınları yardımı ile çıplak gözle görülen, kızılımsı rengi ile paslanmış bir küreyi andıran bu gezegen hakkında bildiklerimiz çok az. (III) Yapılan araştırmalarda keşfedilen sistemdeki en büyük kanyonların, en büyük meteor çukurlarının bu gezegende olduğu görülmüştür. (IV) Gezegenin kızıl renkte görünmesi demiroksitten oluşan yüzeyinden kaynaklanmaktadır. (V) NASA Mars'a gönderdiği robotlar ile binlerce kez yüzeyi incelemiştir; okyanus, akarsu ve su yolları izlerine rastlamıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, bir karşılaştırma yapılıyor.
B) II. cümlede, dış görünüşü hakkında bilgi veriliyor.
C) III. cümlede, diğer gezegenlerden farkı ortaya konuyor.
D) IV. cümlede, bir durumun nedeni belirtiliyor.
E) V. cümlede, gezegende yaşam olduğunun kanıtlandığı söyleniyor.

10. Son on senede hayatımıza giren akıllı telefon teknolojisi, iletişim kurma şeklimizi çok değiştirdi, artık yüz yüze daha az vakit geçiriyor, yazarken daha kısa cümleler kuruyoruz. Hâlbuki yüz yüze, göz göze konuşurken sadece bilgi iletmiyoruz, birbirimizle bağ da kuruyoruz bu yüzden ----

Bu cümlelerin sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) kuru kuruya duygularımızdan yoksun bir iletişim ortamı oluşuyor.
B) bu tarz iletişimde duyular devre dışı kalabiliyor.
C) sanal ortamda karşımızdakini tam olarak anladığımız söylenemez.
D) söylemlerimiz, anlatım yollarımız da buna paralel olarak çeşitlilik gösteriyor.
E) insanlar arasındaki samimiyetin daha da köreldiğini söyleyebiliriz.

11. Dünyanın en zengin halı koleksiyonlarından birine sahip olan Vakıflar Halı Müzesi Koleksiyonu'nda; eski bir İslam geleneğiyle, cami ve mescitlere bağışlanan tarihî ve sanatsal değere sahip halılar yer alır. Halı ve kilim bağışları, vakfeden ya da ölen kişinin sevap kazanması için yapılan dinî amaçlı bağışlardır. Özellikle camiler için dokunan bu halılar, zarafet, estetik ve sanatsal özellikleriyle ayrı bir değer taşır. 14. yüzyıldan 20. yüzyıla kadar kendi yörelerine özgü desenler ile Anadolu'nun çeşitli dokuma merkezlerinde dokunan halı ve halı seccadeler, İran ve Kafkas halıları, müze koleksiyonunda yer alan eserlerdir. Koleksiyonun en nadide eserlerinden seçilen halı ve seccade örnekleri, kronolojik sırayla ve yöresel desen gruplarına göre, müzenin her üç galerisinde sergilenmektedir.

Bu parçada söz konusu müzeyle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Müzeyi oluşturan materyallerin neler olduğu
B) Hangi nedenlerle eşya bağışı yapıldığı
C) Hangi döneme ve bölgelere ait eşyalara yer verildiği
D) Mevcut eşyaların estetik bir değere sahip olup olmadığı
E) Hangi tarihten beri eşyaların sınıflandırılarak sergilendiği

12. Ben edebiyatımla gazeteciliğimi hep birbirine çok yakın tuttum. Edebiyatımda gazeteciliğimden de beslenirken gazeteciliğimde de hep gazeteciliğin zorladığı tarzdan daha edebi, daha kalıcı yazılar yazmayı hedefledim. Her gazete yazımı yazarken daha fazla ne kadar edebi olabilirim diye düşündüm. Edebiyat, günceli genel insanlık durumunun içinde bir yerleştirme uğraşı olarak da görülebilir. Şimdi 33 yıllık gazetecilik kariyerimin ardından gazetelere ve dergilere yazdığım yazılarımda da salt edebiyat olarak tasarladığım ürünlerim kadar bu kalıcılık kriterine uyduğunu gördükçe mutluluk hissediyorum elbette.

Bu parçada yazar aşağıdakilerden hangisini vurgulamaktadır?

- A) Edebiyatçı olmasının gazetecilikteki başarısını artırdığını
B) Edebiyatçılığıyla gazeteciliğinin birbirini beslediğini
C) Gazeteci olmasının kendisine konu zenginliği sağladığını
D) Edebiyatla gazeteciliğin birbirine yakın türler olduğunu
E) Her gazetecinin aynı zamanda iyi bir edebiyatçı sayılması gerektiğini

25. I. Greyfurt meyvesinin 10 m gibi bir yükseklikten düşmesi meyvenin etli kısmına herhangi bir zarar vermez. Çünkü kabukta bulunan damarlı lif demetleri ve parankimatik hücre destekleri açık gözenekli bir yapıdadır. Bu yapı da darbelere karşı büyük ölçüde koruma sağlar.
- II. Amazon bölgesinde yaşayan Arapaimas balıkları pullarının katmanlı dizilimi sayesinde piranaların üçgen diş yapılarına karşı koyabiliyorlar. Her bir pul yüksek mineral oranına sahip. Ayrıca bu pullar pirananın dış yapısına uyumsuz oluklar da içeriyor. Dış ara yüz ise kolajen liflerinin çapraz katmanlı olduğu yapı ile güçlendiriliyor. Böylece bu balıklar piranalara kolay kolay yem olmuyor.

Bu iki parçadan ulaşılabilecek ana fikir aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Canlılar, çeşitli özellikleriyle başka canlılar üzerinde baskı oluşturabilir.
- B) Bitki ve hayvanları tehdit altında kalmaya zorlayan etkenler, benzerlik taşır.
- C) Aynı türlerin farklı bölgelerde farklı savunma sistemleri geliştirdiği görülmektedir.
- D) Doğada, bir canlıya avantaj sağladığı düşünülen bir özellik bazen aynı canlı için dezavantaja dönüşebilir.
- E) Kimi canlılar, dış etkenlerden daha az zarar görmelerini sağlayacak bir donanımına sahiptir.

26. I. Kargaların zekası gerek bilim insanları gerekse toplum tarafından her zaman hayretle karşılanmıştır.
- II. Yeni Kaledonya kargası üzerine yapılan son araştırmalar kilit anahtar bulunan ve ancak bir seri mantık ile çözülebilecek problemlerin üstesinden gelebildiklerini gösterdi.
- III. Kargaların sosyal yaşamlarında dikkat çeken bir davranış da kendi türdeşlerini özellikle yavruları kollamalarıdır, üstelik bunu grup halinde yaparlar.
- IV. Bu nedenle yuvadan düşen bir karga yavrusuna yardım etmeye çalışanlar kalabalık bir karga topluluğunun saldırısına uğrayabilir.
- V. Bu karga primatlardan sonra en karmaşık problemleri çözen hayvan türüdür.
- VI. Hatta bazen bir karga topluluğu yavrularını tehdit eden kişiyi hatırlar, giysilerinden, saçından, yüzünden tanıyabilir.

Yukarıda iki ayrı paragrafın cümleleri karışık olarak verilmiştir. Aşağıdakilerin hangisinde her paragrafı oluşturan cümleler doğru olarak verilmiştir?

	1. paragraf	2. paragraf
A)	I, III, IV	II, V, VI
B)	I, IV, V	II, III, VI
C)	II, III, V	I, IV, VI
D)	I, II, V	III, IV, VI
E)	I, V, VI	II, III, IV

9. Mevlana, Mesnevi’de şöyle bir hikâye anlatır: Hintliler bir ahıra bir fil getirip halka göstermek istediler. Hayvanı görmek için o kapkaranlık yere bir hayli adam toplandı. Fakat ahır o kadar karanlıktı ki gözle görmenin imkânı yoktu. O göz gözü görmeyecek kadar dar ve karanlık yerde file ellerini sürmeye başladılar. Birisi eline hortumunu geçirdi, “Fil bir oluğa benzer.” dedi. Başka birinin eline kulağı geçti, “Fil bir yelpazeye benziyor.” dedi. Bir başkasının eline ayağı geçmişti, dedi ki “Fil bir direğe benzer.”, bir başkası da sırtını elleyince “Fil bir taht gibidir.” dedi. Herkes neresini elledi, nasıl sandıysa fili ona göre anmaya koyuldu. Onların sözleri, görüşleri yüzünden birbirine aykır oldu. Birisi dal dedi, öbürü elif. Herkesin elinde bir mum olsaydı sözlerinde aykırılık olmazdı.

Bu hikâyeden aşağıdaki yargıların hangisine ulaşamaz?

- A) Gerçeğin bir bölümünü bilmek bütünü bilmekten farklıdır.
- B) İnsanların varlık ve olaylara anlam vermesi, kişisel deneyimleriyle ilişkilidir.
- C) Bilgimizden ne kadar emin olursak olalım onu doğru ifade edemiyorsak bilimiz işe yaramaz.
- D) Parçaların bilgisi ancak bizi bütünü bilgisine ulaştırdığında gerçeğe hizmet eder.
- E) Bazı hakikatleri kavramak için koşulların da buna elverişli olması gereklidir.

10. Sanatlar göze ve kulağa hitap etmeleri bakımından temelde ikiye ayrılır. Mimarlık, resim, heykel, tezyinî sanatlar ve hüsnühat; şekil, çizgi, renk, gölge, derinlik ve ışık oyunları içinde göze hitap eder. Şiir ve musiki ise kulağa hitap eden sanatlar arasında, dinleyenleri maddi alemin üstüne çıkarak iç dünyaya özgü bir mana ile yüz yüze getirir. Kısaca “güzel yazı sanatı” olarak bilinen hüsnühat, Batı’da kaligrafi (calligraphy) kelimesiyle karşılaşılır. Hüsnühat sanatkârına hicri ilk asırda katip, kütüpp, verrak; daha sonra da hattat denmiştir. İranlılar, hattat karşılığında hoşnüvis veya hubnüvis kelimelerini kullanmışlardır.

Bu parçadan güzel yazı sanatı ile ilgili aşağıdaki yargıların hangisine ulaşamaz?

- A) Farklı kültürlerde değişik kavramlarla da olsa bir karşılığı bulunduğ
- B) Göze hitap eden sanatlar arasında yer aldığı
- C) Amacının, kişileri, iç dünyaları ile baş başa bırakmak olduğ
- D) Bu sanatla uğraşanların farklı dönemlerde ve yerlerde farklı isimlerle anıldığı
- E) Çeşitli çizgiler, şekiller, renkler ve gölgelerle bir kompozisyona ulaşıldığı

11. Modern dönemde, bilim ve felsefede olduğu gibi sanatta da soyut yaklaşımlar öne çıkmaya başladı. Resim sanatının dünyanın bir kesitinin “aynası”, bir kişinin portresi gibi belli şeylerin temsillerinin hizmetinden kurtarılarak “saflaştırılması” ve böylece onun “bağımsız bir sanat” hâline dönüştürülmesi çabasının özellikle kübizm ile başladığı söylenebilir. Kübist sanatçılar Rönesans’tan beri süregelen geleneksel tek bakış açılı optik yaklaşımı terk ederler ve duysal olmaktan çok ussal eserler sunarlar. Dolayısıyla optik yaklaşım yerini daha zihinsel bir yaklaşıma terk eder. Bu bağlamda Apollinaire kübizm için “bir kavrayış sanatı” ifadesini kullanır. Tüvalin yüzeyi “dünyaya açılan bir pencere” olmaktan çıkarılarak, yüzey artık daha çok, sanatçının zihinsel-kavramsal faaliyetinin yansıtıldığı bir alana dönüştürülür.

Buna göre kübizm ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Modern sanatın bir aşaması olarak ortaya çıktığı
- B) Resmi, bir temsil olmaktan çıkarıp bağımsız hâle getirdiği
- C) Doğal görünüm yerine sanatçının iç dünyasını aktarmayı esas aldığı
- D) Kübist sanatçıların akıl yerine duyuları öne çıkardıkları
- E) Geleneksel tekli bakış açısını kırmaya yöneldiği

12. (I) Osman Hamdi Bey’in ilk ismi Kaplumbağalar ve Adam olan, ancak daha sonra yaygın olarak Kaplumbağa Terbiyecisi ismiyle anılan ünlü tablosunun neyi sembolize ettiği sorusuna tam bir yanıt yok. (II) Farklı yorumlardan en öne çıkanı geri kalmış bir toplumu aydınlatmaya çalışan bir aydının yorgun halinin resmedilmesi. (III) Osman Hamdi Bey aydın bir kişidir ve Kadıköy Belediye Başkanlığı da dahil olmak üzere birçok kurumda yönetici rolü üstlenmiştir. (IV) Osman Hamdi Bey’in bu resimde terbiyecisi olarak kendini, iş yapış biçimleri sebebiyle çağ dışı kaldıklarını düşündüğü astlarını ise kaplumbağalar olarak resmettiği düşünüyor. (V) Aynı zamanda zamana yetişememiş toplumu da simgelediği düşünülen kaplumbağaları, Osman Hamdi Bey elindeki neyle, yani müzik ve sanat yoluyla eğitmek için yola koyulmuş.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

25. Amantine küçük bir kız çocuğuyken tatil zamanında büyükannesini Andréé'nin yanında kalırdı, ailesinin öğrettiği "iyi görgü" ve "ahlak" üzerine o da torununa kendi öğrendiklerini aktarırdı: "Biz hiçbir zaman çayımızı son yudumuna kadar içmeyiz, bunu yalnızca işçiler yapar." Fakat Amantine, bu cümlelerin sadece ikinci kısmına takılmıştı. Küçük kız, sıcak çikolatanın son yudumunu içmezse üzülmecekti. Hem onun için bir miktar daha kalmış olacak hem de son yudumda boğulmayacağım, diye düşünmüştü. Neyse otoriter, talepkâr, bazen de dostça yumuşaklığının altında muzip biri olan büyükanne Andréé "Hiçbir şey sana ait değil minik kuşum, karnın tokken bile feragat etmeye devam et." derdi torununa. Tam bir hayalperest olan Amantine, çocukluğun mutluluğunu, hayalin arzuyu her daim perçinlediği o yaşları ve büyükannesinin öğretilerini bir yaşam biçimi olarak devam ettirdi. Ona göre lavaboya dökülen yudum, bir işçinin emeğinin katma değerinin artı değeridir.

Bu parçadan Amantine ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) İyi ve ahlaklı olarak benimsenen davranışların bir amacının olduğuna inanmaktadır.
- B) Yetişkinlerin katılığına çocuksu hayallerinin önüne geçmesine izin vermez.
- C) Görgü kurallarını bırakmanın suçluluğa ve mutsuzluğa zemin hazırlamakla eşit olduğunun farkındadır.
- D) Tüm hayatı boyunca "iyi görgü"yü sürdürmeyi başaramamıştır.
- E) Kendisine verilen telkinleri doğrudan kabul etmeyip sorgulayıcı bir tutum takınmaktadır.

26. I. Bildiğimiz gibi yaşamın temel özelliklerinden biri enerji sağlamak için karbon bazlı bileşiklerin kullanılmasıdır. Hayvanlar, diğer organizmaları yani diğer hayvanları, bitkileri veya mantarları tüketerek ve sindirerek karbon içeren bileşiklerden enerji elde ederler. Mantarlar da diğer organizmalardan enerji elde ederler, ancak aslında organizmanın kendisini tüketmezler. Sindirim kimyasallarını dışarıya salarak bunu yaparlar. Her iki durumda da sonuç ürünü glikozdur. Hücredeki mitokondri oksijen kullanarak glikoz yıkımının yan ürünlerinden enerji elde edilmesini sağlar.
- II. Yüz milyonlarca yıl boyunca genç Dünya'nın hâkim canlıları olan ilkel bakteri hücrelerinden bazıları oksijeni alır ve kimyasal enerji üretmek adına, organik bileşikleri parçalamak için kullanır. Diğer bazı ilkel bakteriler ise karbondioksit alır ve kimyasal enerji üretmek için fotosentezi kullanır.
- III. Oksijene bağımlı bakteri hücrelerini içine alan arkebakteriler, oksijene bağımlı metabolizma makineleri olarak işlev gören mitokondriler elde ederler. Daha sonra mitokondri içeren bu arkebakterilerden bazıları, ayrıca fotosenteze bağlı bakterileri de içlerine alır ve bunlar da kloroplastları oluşturur. Kloroplastlar enerji üretmek için atmosferik karbondioksit kullanan enerji makineleri haline gelir. Tüm makroskopik yaşam formlarını (bitkiler, mantarlar, hayvanlar) ortaya çıkaran iki ana ökaryotik hücre kategorisi bu şekilde ortaya çıkar.

Yukarıdaki numaralanmış parçalarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Her parça ayrı bir paragraf olmalıdır.
- B) I. ve II. parçalar tek bir paragraf oluşturmalıdır.
- C) I. ve III. parçalar tek bir paragraf oluşturmalıdır.
- D) II. ve III. parçalar tek bir paragraf oluşturmalıdır.
- E) Numaralanmış parçaların hepsi tek bir paragraf oluşturmalıdır.

9. (I) Tatilde geçirdiğimiz bir gün su gibi akıp giderken yoğun stres altında, sürekli iş yetiştirmeye çalıştığımız bir günse bitmek bilmiyor. (II) Demek ki, zamanın ne kadar uzun olduğunu belirleyen şey aslında büyük ölçüde öznel algımıza, yani o zaman diliminin bizim için ne kadar keyifli geçtiğine bağlı. (III) Üstelik sadece günlük işlerimizde değil, işle ilgili sorumluluklarımızda da aynı durum geçerli. (IV) Teknoloji ve finansal hizmet sektöründen 2500 çalışanla yapılan kapsamlı bir araştırmanın sonuçlarına göre işiyle ilgili daha tutkulu olan ve ilgi duyduğu alanda çalışan kişiler zamansızlıktan daha az şikâyet ediyor ve işlerini diğer çalışanlara kıyasla yetiştirmek zorunda hissetmiyor. (V) Siz de zamanınızı keyif almanız ve tutku duyduğunuz sorumluluklara daha fazla ayırmaya başladığınızda, zaman yönetimiyle ilgili sıkıntılarınızın önemli ölçüde azaldığını göreceksiniz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, bir saptama yapılıyor.
- B) II. cümlede, çıkarımda bulunuluyor.
- C) III. cümlede, bir karşılaştırma yapılıyor.
- D) IV. cümlede, bir araştırma ve sonucuna yer veriliyor.
- E) V. cümlede, bir tahminde bulunuluyor.

10. Ünlü sanatçının ilk dönemlerdeki tümüyle düşünce ağırlıklı eser anlayışı, giderek içselleşen bir derinliğe ulaşır. Duygu kepenklerini kaldıran sanatçı öne çıkardığı kahramanların yaşadığı gerilimleri serinkanlı bir anlatımla dile dökmüştür. Sıkı örgülü eserlere imza atan sanatçı özellikle hayatın içinden insanlık manzaralarını acı bir üslupla anlattığı eserlerde kendini bulur. Kimi eserleri mesaj ağırlıklı olsa da toplumsal koşulların doğurduğu bireysel dramlar daha çok yer bulmaya başlar onun eserlerinde.

Bu parçada “duygu kepenklerini kaldırmak” sözüyle sanatçıyla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eserlerinde düşsel unsurlara yer vermek
- B) Eserlerine kendi kişisel özelliklerini yansıtmak
- C) Daha çok hüznün ve acı unsurlarına yer vermek
- D) Eserinde duygusal öğelere yer vermek
- E) Öğretici yönü ağır basan eser vermektan kaçınmak

11. “Çok hassas olmak” her şeyden rahatsız olmak, geçimsiz olmak, iletişim kuramamak değildir. Aksine kendinden çok, başkalarının haklarını savunmak, onlar için çırpınmaktır. Bu yüzden acılar yüreğimi -dünyanın öbür ucunda da olsa- burkar; bundan dolayı da hassas duygularımı harekete geçirir. Hele yakın çevremın sıkıntıları beni yerinde duramaz hâle getirir, bu yüzden rahatsız olurum, kulağım üstüne yatmam, çözüm için çalışırım.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçanın yazarının düşüncesini destekleyen bir örnek değildir?

- A) Üst sınıftan biriyle yakınlık kurmak için hep alttan alırım yeter ki o, benim savunduğum düşüncelere destek olsun.
- B) Aramda herhangi bir kan bağı bulunmayan birine yardım etmek isterim yeter ki o, insanlık duygumu harekete geçirsın.
- C) Haksızlığa uğramış bir kişiden söz edildiğinde onun hakkını savunmak isterim yeter ki o, hakkını aramak için uğraş veriyor olsun.
- D) Herkesin görmezlikten geldiği yoksulu gördüğümde ona el uzatırım yeter ki o, uzattığım eli geri çevirmesın.
- E) Kim sıkıntı içinde, dertler içinde yüzüyor olursa olsun ona sahip çıkarım yeter ki o, gerçekten mağdur olsun.

12. (I) Edimsel koşullanmaya göre, dil ile çocuğun diğer davranışları arasında hiç fark görülmez. (II) Başka herhangi bir davranış gibi, çocuk diğer davranışlarını nasıl öğreniyorsa dili de aynı öğrenme süreçleri aracılığı ile öğrenir. (III) Edimsel biçimlenme kuralı ses bilgisel özellikleri biçimlendirdiğinde, bir anlamda sözcük gelişimine de katkıda bulunur. (IV) Örneğin, çocuğun babasının yanında ürettiği sözcük benzeri ses üretiminde (bababa gibi) farklı bir ilgi ve dikkat çekip pekiştirilirken, babanın olmadığı bir ortamda söylenmesi beklenen ilgiyi karşılayamayabilir. (V) Baba, çocuğun “bababa” sesleme denemelerine bir anlam yükleyerek pekiştirirken “papapa” seslemelerine herhangi bir anlam yüklemeyi için pekiştirmeyebilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra “Tek fark çocuk çevresini ellerini ve kollarını kullanarak değil dili kullanarak öğrenir.” cümlesi getirilebilir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

25. Amerika'nın güneş gözlüğü ticaret merkezi göz bakımı uzmanlarından önde gelen üçünün kullanıcılar mesajları var. Gerek kendilerinin gerekse meslektaşlarının tecrübelerine dayanarak günümüzün modası olan parlak camlı modeller arasından, gözlük kullananların çoğunun nasıl akılcıca bir seçim yapacaklarını bilmediklerine eminler ve şöyle diyorlar:

- Güneş gözlüğü kullananların yaptıkları ortak hata, reçete olmadan herhangi bir güneş gözlüğü satın alırken mercek kalitesine aldırış etmeden sadece biçime bakmalarıdır. Düşük kaliteli mercekler, görüşü o derece çarpıtır ki beyniniz ve göz adaleleriniz görüntünün düzgün olması için devamlı zorlanır. Sonuç olarak "asthenopia" denen durum ortaya çıkar. Belirtileri, baş ağrısı, boyunda ağrı- lar, gerginlik, bitkinlik ve sinirliliktir. Bu problem, kaliteli güneş gözlüğü camlarıyla önlenebilmektedir çünkü bu mercekler dikkatle renklendirilir, cilalanır ve sıfır derece- lidir yani görüntüyü ne büyütür ne de küçültür.
- Kaliteli güneş gözlüğü mercekleri, şu kusurları gidermek üzere özel imal edilmiştir: görüntüyü bozmak, çizgi çiz- gi göstermek, çukurlaştırmak veya hayalleştirmektir.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi göz bakımı uzmanlarının kullanıcılar mesajlarından biri değildir?

- Güneş gözlüğü alırken sıklık tek öncelik olmamalı.
- Reçetesiz güneş gözlükleri göz sağlığını bozar.
- Güneş gözlüğü nitelikli değilse nesneler net görüleme- yebilir.
- Mercek kalitesi, güneş gözlüğünün kalitesinin gösterge- lerindendir.
- Kalitesiz güneş gözlükleri, nörolojik rahatsızlıklara nede- olabilir.

26. **Muhabir:**

(I) ----

Bilim adamı:

– Felsefe, üretmeyle yani yeni felsefi bilgi ortaya koyma, olan bitenlerde problem görebilmemizle ilgili. "Problem" derken bir aykırılığı kastediyorum. Örneğin gördüğümüz, farkına vardığımız bir şeyle aynı konuda bildiğimiz arasında bir ay- kırılık. Bir problem yakaladığımız zaman, onu herhangi bir dille dile getirme yolunu da buluruz. Türkçeye de öyle. Bir- kaç dille aynı şeyi dile getirmeye çalıştığımız zaman her dilde farklı güçlüklerle karşılaşabiliyoruz. Ama ben buna "eksiklik" demem. Diller, o dillerde yazarların eserleriyle zenginleşir.

Muhabir :

(II) ----

Bilim adamı:

– Bu söz kısmen doğru. Öyle olan filozoflar var. Ama biz bi- limsel ya da felsefi çalışmaları sırf kendimizi tatmin etmek için yapmıyorsak, aksine dünyamızda gitgide daha çok sa- yıda insan, insan olmaya yakışır bir şekilde yaşayabilsin diye yapıyorsak felsefi bilginin, özellikle de değer bilgisinin, ola- bildiğince çok insana ulaşmasını hedeflememiz gerekiyor. Bizim Türkiye Felsefe Kurumunu kurmamızın amaçlarından biri de felsefeyi üniversitelerin dört duvarı dışına çıkarmaktır.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden han- gisi sırasıyla getirilmelidir?

- I. Türkçenin felsefe üretmede, tartışmada diğer dillere göre bir eksiği var mı?
II. Filozoflar "Fildişi kulelerde oturuyorlar, toplumdan bihaberler" eleştirilerine katılır mısınız?
- I. Her felsefeci, düşüncesini kendi diliyle mi yazıya geçirmeli?
II. Kantın "Felsefe öğretilemez." sözü doğru mu?
- I. Felsefi bilginin eksikliği neye yol açar?
II. "Okullara dört yıl boyunca felsefe dersi konunca Türkiye farklı olur." diyenler haklı mı?
- I. Felsefi bilginin kaynağı nedir?
II. "İthal felsefe, felsefe değildir." görüşünde misiniz?
- I. Felsefenin gelişmesi neye bağlı?
II. Felsefeciler gerçekten toplumdan uzak mı yaşıyor?

9. Kültür tarihi, belirli dönemlerin ya da toplulukların kültürel özelliklerini inceleyen bilim dalıdır. Kültür tarihi, siyasi gelişmeler ve uluslararası ilişkilerle doğrudan ilgilenmez. Bu nedenle hangi olayın hangi tarihte olduğunun bilinmesi kültür tarihi açısından çok önemli değildir. Aslında, kültür tarihi kavramı 18. yüzyılda ortaya çıkan aydınlanma döneminin bir ürünü olan insanlığın sürekli ileriye doğru kültürel gelişim anlayışına dayanmaktadır. Kültür tarihi adı altında daha çok, sosyolojik açıdan aile, dil, gelenekler, din, sanat ve bilim alanlarında çalışmalar yapılmıştır. Bu nedenle kültür tarihinde diğer bilim alanlarından farklı olarak “günlük kaynaklar”dan da yararlanılmıştır.

Bu parçada kültür tarihi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Toplumların kültürel yapısını incelediğine
- B) Politik gelişmelerle ilgilenmediğine
- C) Günlük yaşamla ilgili verilerle ilgilenmediğine
- D) Aydınlanma dönemiyle birlikte ortaya çıktığına
- E) Geleneklerle ilgili yapılan çalışmaları kapsadığına

10. Dalyan’da, doğayı ve tarihi özleyen insanın isteyebileceği her şey var: Deniz, g l, kumsal, kanal, şıfalı su, çamur banyosu, antik harabe, endemik bitki ve hayvan türleri, kral mezarları, alabildiğine sessizlik... Ortamın tadını çıkarırken Kaunos Kral Mezarları’nın büyüleyici görüntüsüne kendimi kaptırdığımı fark ediyorum. Bu mezarların neden böylesi dik kayaların orta yerine yapıldığını düşünüyorum. Bu sorunun yanıtı, Likyalıların yaşam biçiminde saklı. Likyalılara göre ölen insanın ruhu başka bir canlıya, özellikle de kuşa dönüşür, uçar gidermiş. Bu inanç nedeniyle Likyalılar ölülerini yüksek kaya duvarlarına oydukları kovuklara yerleştirmişler.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A)  zlenimleri belirtme
- B) I. kişili anlatım kullanma
- C)  rneklerden yararlanma
- D)  kilemelere yer verme
- E) Sebep-sonuç ilişkisine yer verme

11. (I) Subwoofer düşük frekanslı seslerin üretimi için kullanılan hoparl rd r. (II) Genelde ev sinema sistemlerinde etkileyici efektleri üretebilmek amacı ile kullanılır. (III) Aktif ve pasif olarak iki türü vardır; aktif subwoofer kendi kasasının içinde ampliye sahiptir, pasif subwoofer ise kasasında amfi bulundurmaz ve diğer hoparlörleri besleyen ses kaynağından beslenmesi gerekir. (IV) Pasif subwoofer genellikle set hâlinde satılan ev sineması sistemlerinde kullanılır. (V) Pek çok avantajıyla müzik sistemlerinde daha çok tercih edilen subwoofer, yer kaplamayan küçük hoparlörler ile derin baslara sahip ses üretimini sağlar.

Bu parçada subwoofer ile ilgili olarak numaralanmış c mlerlerin hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, tanımı yapılır.
- B) II. cümlede, yaygın bir kullanım alanı olduğu söyleniyor.
- C) III. cümlede, bir karşılaştırma yapılır.
- D) IV. cümlede, kullanım alanıyla ilgili bir bilgi veriliyor.
- E) V. cümlede, sahip olduğu bir üstünlükten söz ediliyor.

12. (I) Modernite terimini ilk defa Charles Baudelaire, 19. yüzyıl tasarımcılarından Constantin Guys’ın sanatını tarif etmek için kullanmıştır. (II) Realizmle bağlarını koparmasından, postmodernizmi etkilemesine kadar modernizmin etkisi inkar edilemez. (III) Baudelaire, 1859-1860 yılları arasında yazılan ve 1863 yılında Le Figaro gazetesinde yayınlanan Modern Hayatın Ressamı adlı kitabında moderniteyi; ölümsüz ve değişmezliğin tersine, modaya uygun, geçici ve tesadüflere dayanan bir sanat olarak tarif eder. (IV) Baudelaire’e göre modernite, kısa süreli, geçici ve arıza olanı işaret eder. (V) Bu yönüyle modernizm; sembolizm, kübizm, dışavurumculuk, dadaizm ve sürrealizm gibi akımları oluşturan sanatçıların Paris’te bir araya gelerek  nc  sanat formlarını yaratıkları düşüncenin bir ürünüdür.

Bu parçadaki numaralanmış c mlerlerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

25. Resim, insanlık tarihinin başlangıcıyla birlikte var olmuş bir uğraştır. Önceleri yalnız bir imgelem, iletişim kodu olan resim, yerleşik düzen ve uygarlaşma ile birlikte bir sanata dönüşmeye başlamıştır. Sinema ise resme ve diğer sanatlara göre daha genç bir sanat olmasına karşın özellikle resimle derin bir benzeşme göstermektedir. Teknik bir buluş olan sinema, başlangıcından bu yana resim sanatından yararlanagelmış, ayrıştığı noktalarla ve karşılıklı etkileşimlerle "resim"le çok yakın bir ilişki içinde olmuştur. Resim ve sinema arasındaki temel ayrışım devingenlik ve durağanlıktır. Resim sanatı kompozisyon (çerçeveleme) düzleminde devingenlik içermektedir. Sinema ise pelikül üzerine ardışık olarak kaydedilmiş sayısız resmin art ardaldığından ve bu görüntü parçalarının kurguyla birleştirilmesinden dolayı devingendir. Sinemanın kurgudan başka sahip olduğu diğer devingen güçler: kamera hareketleri, çekim ölçekleri ve çekim açıları olarak özetlenebilecek "sinemasal anlatımın temel öğeleri"dir.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Sinema ile resim sanatı arasındaki ilişkiden
- B) Sinemanın resim sanatına olan etkisinden
- C) Resmin, sinemanın ortaya çıkmasındaki katkısından
- D) Sinema ve resim sanatının toplum hayatındaki yerinden
- E) Sinema ve resim sanatının hitap ettiği kitlenin özelliklerinden

26. Nurullah Ataç, Türkçede Batılı anlamda bir edebiyat ve eleştiri oluşturma çabalarına uygarlaşma sorunu üzerinden yaptığı özgün katkılarla öne çıkan bir eleştirmendir. Ataç'ın sanat, edebiyat ve eleştiri anlayışı, modernist estetik ve sanat kuramından etkilenmiştir. Ataç, Türk ulusunun Batı medeniyetini benimsemesi ve uygarlığa erişmesini önleyebilecek her engeli aşması gerektiğini belirterek eleştiri türünün çerçevesini çizerek önemli çalışmalara imza atmıştır.

Bu parçada "eleştiri türünün çerçevesini çizmek" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eleştiri türünün sınırlarını ve bu sınırlar içindeki alanı belirlemek
- B) Alışılmış eleştiri yöntemlerinin dışına çıkmak
- C) Eleştiri türünü geliştirmede yenilik arayışları içinde olmak
- D) Eleştiri türüne estetik bir bakış açısıyla yaklaşmak
- E) Eleştiri yazılarında değişik anlatım biçimlerinden yararlanmak

27. - 28. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Mahalle aralarında arkadaşlarımla oynadığım sokak oyunlarını bir yana bırakırsam çocukluğumda sinemadan başka eğlencem yoktu ama sinema yönünden talihliydim. Antep'te 5-6 sinema vardı. Aynı filmleri getirirlerdi zaman zaman. Her defasında ilk kez seyredermiş gibi seyrederdim o filmleri. Söz gelimi, belki yirminci kere seyrettiğim King Kong'da, Frankenştayn Kurt Adama Karşı'da hep o ilk heyecanı duyardım. O heyecan, o eğlence çok kısa sürede tutkuya dönüştü. İflâh olmaz bir sinema tutkunu olup çıktım. Şimdi de kötü bir izleyici sayılmam ama o çocukluk filmlerimin heyecanını yaşadığımı söyleyemem. Sinema, sinemalarla vardı, demiştim bir yazımda. Televizyonda film seyretmeyi sevmiyorum; küçük salonlarda film seyretmekten aynı tadı alamıyorum. Film, bir "tören"in ana parçasıydı sanki benim çocukluk yıllarımda. Sinema salonunda, coşkulu seyircilerle birlikte oluşturulan bir "tören"in... Belki bu yüzden eski filmleri seyretmeyi, üstelik de hiç bıkmadan seyretmeyi daha çok seviyorum. Karşıma Kazablanka çıkınca, eski bir dostla karşılaşmanın sıcaklığını duyuyorum.

27. Bu parçaya göre yazarın çocukluk dönemiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bazı filmleri birkaç kez izlediği
- B) Sinema bakımından şanslı olduğu
- C) Eğlence olanaklarının sınırlı olduğu
- D) Törenlere katılmaktan hoşlanmadığı
- E) Sinemaya karşı yoğun bir ilgi duyduğu

28. I. Çocukluk yıllarını özlemektedir.
II. Çocukluğunun geçtiği kentte yaşamaktadır.
III. Günümüzde sinema filmi seyretmemektedir.
IV. Çocukluk yıllarındaki filmleri yeniden izlemektedir.

Bu parçanın yazarıyla ilgili olarak yukarıdakilerden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) I ve IV
- E) I, II ve IV

9. Eskiden yemeniciler, çarıkçılar, urgancılar, keçeciler, mumcular vardı. Ancak bu el sanatlarının çoğu günümüzde kaybolmuştur. Halıcılık, dericilik, keçecilik, semercilik gibi el sanatları ise son zamanlarını yaşamaktadır. Bu sanatlardan her birinin önceleri arastaları, sokakları, pazarları varken günümüzde yalnızca ayakkabıcıların ve tuhafiyecilerin siteleri bulunmaktadır. Eski ahşap süsleme sanatları, oyma ve nakışçılık da kaybolan diğer el sanatlarıdır. Yün ve kıldan imal edilen çuval, heybe, aba, çadır, kilim ve çulha gibi dokumalar ile işlemler zamanın gelişen ihtiyaçlarına ayak uydurarak ortadan çekilmeye başlamıştır.

Bu parçanın bütününde el sanatlarıyla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinden söz edilmiştir?

- A) Turistlerin ilgisini çekmesinden
- B) Sergilendiği yerlerin değişmesinden
- C) Zaman içinde birer birer yok olmasından
- D) Eski önemini yeniden kazanmasından
- E) Yeni çıraklar yetişmemesinden

10. Ünlü sanatçı Türk dünyasının edebiyat dünyasına en büyük armağanıdır. Eserlerinde, toprağının, kültürünün, yaşadığı coğrafyanın tüm görünümünü, birikimini yansıtan Aytmatov, Kırgız gerçeklerini evrensel duyarlıkla buluşturmaya başarmıştır. Aşk, savaş, doğa merkezli bir temaya yaslanan eserlerinde sinemanın anlatım imkanlarını ve özellikle Manas Destanı'nı yoğun bir şekilde değerlendirmiştir. Eserlerinde masal, rüya, mitler iç içe geçse de kalemiyle hayatı ayna gibi yansıtan bir sanatçı olmayı da ihmal etmemiştir.

Bu parçada "kalemiyle hayatı ayna gibi yansıtan" sözyle sanatçıyla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Duyguları ve düşünceleri görünür kılması
- B) Eserinde değişik yaşantılara yer vermesi
- C) Yaşamda gerçekleşenleri bire bir aktarması
- D) Eserinin dokusuna güncel olayları yerleştirilmesi
- E) Anlattıklarının kişiselliğe dayanması

11. 1945'te başladığı yönetmenlik serüveninde ardı ardına bugün de iyi anılan ama orta düzeyde dört filme imza atan Sydney Pollack, gerçek başyapıtını 1969'da, en uzun dayanan çiftin 1500 dolar kazanacağı insanlık dışı bir dans yarışmasını anlattığı "Son Gerçek"le vermişti. 1970'te Hasan Aslan'ın çevirisiyle dilimize kazandırılan 1935 tarihli "Atları da Vururlar" romanını, olabilecek en verimli biçimde beyaz perdeye taşıyan Pollack, öykünün barındırdığı dramatik boyutu ve keskin toplumsal eleştiriyi olduğu gibi yansıtmayı başarmış ve bu filmle ustalık mertebesine yükselmiştir.

Bu parçada Sydney Pollack'la ilgili aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) "Son Gerçek" filminden önce de orta düzeyde filmler çektiğine
- B) Başyapıt değeri taşıyan filmde acımasız bir dans yarışmasını işlediğine
- C) "Son Gerçek" filminin 1970'te Türkçeye de çevrilen "Atları da Vururlar" romanının bir uyarlaması olduğuna
- D) Filmlerinde yararlandığı romanları bire bir almak yerine onlara kendi bakış açısını da yedirek aktardığına
- E) Ustalık eseri sayılan filminin sosyal bir tenkidi de içerdiğine

12. I. Edebiyatın sırtına dünyayı değiştirme işlevi gibi ağır bir yük vuramayız.
II. Edebiyatçı siyasi bir kimlik taşıyabilir elbet ama siyasetle hiç ilgisi olmayan insanlar da büyük eserler yazabilir.
III. Öte yandan konu "insanı" değiştirmekse, orada edebiyatın güçlü bir işlevi olabilir.
IV. Çünkü ruhumuzdaki karanlığı, yüzleşemediğimiz suçları, hesaplaşamadığımız sorunları edebiyatla keşfetmemiz mümkündür.
V. Dahası edebiyat, başka insanların hikâyelerine ve dünyaya açılmamızı, onlarla empati kurmamızı, yani kimse-siz olmadığımızı anlamamızı sağlayabilir.

Yukarıdaki cümlelerle bir paragraf oluşturulmak istense numaralanmış cümlelerden hangisi bu paragrafta yer almaz?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

25. Gerçekmiş gibi görünen her şey sonunda kurmaca içinde bir düşünce olarak yaratılır, gerçek ile düşünce birbirinden ayırt edilebileceğimiz sınır çizgisi de gitgide inceler. Bu arada edebiyatın insan zihninin kapasitesini sınamasına gerek kalmaz. Yaratım süreci içinde yazarın zihinsel sınırlarının nerede biteceğini yazarın kendisi bile bilmez. Toplumsal gerekler yüzünden onu sınırlamaya çalışmaksa yalnızca kurmacayı güdükleştirir.

Bu parçadaki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Çevrenizde meydana gelen sıkıntılara aldırmanın aynı sıkıntıları bir gün sizin de yaşayacağınız anlamına gelir.
- B) Ekibimizin olağanüstü gayretleri ve sağlanan kuvvetli koordinasyonla projeyi altı ay gibi kısa bir sürede bitirmeyi başardık.
- C) Meslek seçiminde yetkin kişilerden gerekli yönlendirmelere ulaşamayan gençler daha sonra yanlış tercihlere yönelebiliyor.
- D) Günümüzde eğlence programlarına ilgi artsa da belgesel nitelikli yayınlar da popüleritesini hiçbir zaman kaybetmiyor.
- E) Tarihî kentin dört bir yanında süslemeleri eksik, minareleri yarım bırakılıp tamamlanmamış pek çok cami görmüştük.

26. Her bilimsel sonuç, kişi ya da zümrelerin tekelinde olamaz. Bu nedenle bilimsellik, kamunun ve ilgili kişilerin denetimine ve eleştirisine açık olacaktır. Nitekim, teoriler, ilk ortaya atıldığı ve uygulamaya konulduğu andan itibaren değişmeye açık hâldedir. Bir gün bir başka teori onun yerini alabilmektedir. Bilinir ki bilimde birikimli ilerleme vardır ve değişmeyen tek şey değişimin kendisidir.

- I. Pisagor teoremi, yaklaşık 24,5 yüzyıl önce ortaya atılmış ve kanıtlanmıştır; bu teorem bugün ilk kanıtlandığı günde olduğu gibi, aynı şekilde, kullanılmaktadır.
- II. Newton tarafından bulunan bazı yasalar, daha sonra ortaya atılan iddialar sonucu, bir çeşit eleştiriye uğrayarak, Albert Einstein tarafından bulunan yasalar tarafından değişime uğratılmıştır.
- III. Batlamyus, dünya merkezli bir "Güneş Sistemi" modeli oluşturmuş, bu model, Kopernik'in güneş merkezli modeline dek Batı ve İslam dünyalarında geçerli model olarak kabul edilmiştir. Kopernik, o dönemki hâkim düşüncüyü derinden sarsmış, böylelikle dünya merkezli temele dayandırılan birçok teori inandırıcılığını yitirmiştir.

Bu parçadan hareketle yukarıdakilerden hangileri sözü edilen düşünceyi desteklemektedir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

9. Çehov öykülerinde olağanüstü olaylara başvurmada sıradan durumların insanlardaki izlerine eğilir. Bu minimalist bakış, okurla paylaşımı en üst seviyeye çıkarır. Gerçek dünyaya bağlılıkla yazılan metinlerin kendiliğinden yalın bir anlatım biçimi, kurgu ve dille oluşacağı da öngörülebilir. O yalınlık içinde görünen anlamların ardında, okurun metnin susku noktalarında saklı anlamları çözmesi, yazınsal dilin aslında ne olduğunu daha doğrudan gösterir.

Bu parçada “metnin susku noktalarında saklı anlamları çözmek” sözüyle okurlarla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşamın güzelliklerini sezmesi ve her okuyuşta eserden değişik tatlar alması
- B) Öykü kişilerle kendini özdeşleştirmesi
- C) Gerçek yaşamla metinde anlatılanları ilişkilendirmesi
- D) Yazarın bilinçli olarak belirsiz bıraktığı alanları zihninde tamamlaması
- E) Anlatılmalarda yazarın dünya görüşü hakkında fikir edinmesi

10. Büyük kentlerde yaşayan kime sorarsanız sorun zamandan şikâyetçi olur. Bu kentlerde zamanı tüketecek o kadar şey var ki zaman bir türlü yetmiyor. Sabah erken yola düşüp gece yarısı evlerine dönen insanların zamanının çoğu yollarda geçiyor. Trafikte araç kullananların kaybettiği zamanın haddi hesabı yok. Bu da insanların kendine ve ailelerine zaman ayırmasını engelliyor. Nasıl ayırsın ki? Çünkü insanların zamanı yok. Bir koşturmacadır gidiyor.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) İnsanların büyük kentlerde mutsuz olduğundan
- B) Trafikin insan sağlığına verdiği zarardan
- C) Büyük kentlerde yaşanan zaman sıkıntısından
- D) İnsanların çok yoğun çalıştığından
- E) Kent yaşamının aile yapısını olumsuz etkilediğinden

11. (I) 1920 yılında aralarında hekim, psikolog, avukat, gazeteci gibi çok değerli aydınların da bulunduğu bir grup insan tarafından kurulan Yeşilay, 100'üncü yaşını kutluyor. (II) Savaş yıllarında kurulan ve bağımlılıkların önüne geçmeyi amaçlayan Yeşilay, alkol bağımlılığına karşı 100 yıl önce başlattığı mücadelesini bugün madde, tütün, kumar ve teknoloji bağımlılığını da içerecek şekilde genişletmiş durumda. (III) Yeşilay ve T.C. Millî Eğitim Bakanlığı iş birliği ile öğrencilerin bağımlılık konularına duyarlılığını artırmak, yeteneklerini teşvik etmek ve başarılı bulunan eserleri ödüllendirmek amacıyla Sağlıklı Nesil Sağlıklı Gelecek yarışması düzenleniyor. (IV) 2011 yılından beri her yıl düzenli olarak yapılıyor bu yarışma. (V) Bağımlılık konusu eserlerin değerlendirildiği yarışma ilkökul, ortaokul ve liseler arasında yapılıyor ve afiş, resim, karikatür, kompozisyon ile şiir alanlarında düzenleniyor. (VI) Her geçen yıl ilginin arttığı Sağlıklı Nesil Sağlıklı Gelecek yarışmasına katılım bu sene rekor bir noktaya ulaştı.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II
- B) III
- C) IV
- D) V
- E) VI.

12. (I) Elektronik aletlerin beyinde ne gibi etkilere sebep olduğu birçok araştırmaya konu oldu. (II) Beynin yapısı, işlevleri ve sınırları/sınırsızlıkları her dönemde insanlığın merakını çekti. (III) Bu konuda yapılan çalışmalardan çıkan en kesin sonuç beyin tek yönlü bakış açısıyla değerlendirilemeyecek ve izah edilemeyecek kadar karmaşık bir yapıya sahip oluşudur. (IV) Bedenimizin bir nevi kontrol mekanizmasını oluşturan beyin biyolojik yapısı, yine de bu alandaki bütün gelişmelere rağmen gizemini koruyor. (V) Beyinle ilgili ulaşılan her sonuç beraberinde başka bilinmezliklere kapı aralıyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

25. Okurunu saran bir hikâyeleme dili var Sait Faik'in. Kendine has anlatımının, her öyküde farklı bir yansımasını görüyoruz. Hatta o kadar kendine has bir anlatım ki bu, kitabın üzerinde imza olmasa da okuduğumuz öykülerin ona ait olduğunu söyleyebiliriz rahatlıkla. Söyleyebiliriz çünkü yazdıklarıyla sesini çok uzun süre önce yakalamış bir yazardır o. Bu sesin tatlı yankıları devam ediyor. Yaşama bir tek açıdan yaklaşmamıştır. İçinden farklı yaşamların ve kendi tanıklıklarının aktığı öyküler yazmıştır Sait Faik.

Bu parçadaki söylenenlerden yola çıkılarak Sait Faik ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Çok yönlü bakış açısına sahip olduğu
- B) Oylumlu yapıtlar oluşturduğu
- C) Özgün olduğu
- D) Gözlemlere önem verdiği
- E) Etkileyici ve estetik bir anlatımı olduğu

26. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, anlatılan işin yinelenildiği kesindir?

- A) Önümüzdeki yıl bahar şenliğini üniversitenin bahçesinde yapmayı planlıyoruz.
- B) Annem ben okula giderken balkonda saksıdaki çiçekleri suluyordu.
- C) Önümüzdeki yıl sonunda büyük bir eve taşınmayı düşünüyorum.
- D) Öğretmenim yaptığım hatayı tekrarlamamam konusunda beni uyardı.
- E) Yazarın bu eserini gençlik dönemimde okuduğumda da beğenmemiştim.

27. Günümüzün yüksek saygınlığı olan müzelerinde, çok sıkı koruma önlemleriyle korunup astronomik rakamlarla sigortalanan, bir kısmı antik döneme ait, bir kısmı yakın tarihlerin ürünü olan sanat eserleri, sanılanın aksine, sadece güzel olanı aramak amacıyla üretilmiş değildir. Sanat eserleri olarak tanımlanan ürünler pek çok insan için yalnızca sanatsal bir nesne veya süsleyici bir elemandan öte bir anlam taşımayaabilir. İster resim ister heykel her birine yüklenmiş çok önemli görevler veya yüksek siyasal beklentilerle üretilmişlerdir. Bu eserler sergilenirken de aynı siyasal içeriği aşağı yukarı taşırlar, bu yanılla da müzeler aslında sadece turistik gezi mekânları değil, aynı zamanda siyasal tarihin görsel anlatımla sunulduğu mekânlardır.

Bu parçada sanat yapıtlarıyla ilgili hangi genel görüşün yanlışlığı üzerinde durulmuştur?

- A) Yaratıcılarının siyasal beklentilerinin aracı olmuşlardır.
- B) Tarihsel değerleri sanatsal bakış açısıyla vermişlerdir.
- C) Salt estetik kaygıyla üretilmişlerdir.
- D) Değerleri parayla ölçülemez.
- E) Gerçek okurlarına er geç ulaşacaklardır.

28. Bana göre, büyük yapıtlar, yalnızca sanat tarihi içinde ve bu tarihe katılarak, eklenerek doğabilir. Neyin yeni, neyin tekrar, neyin buluş ve neyin öykünme olduğu ancak tarihin içinde, yaşanan çağ aşıldıktan sonra anlaşılabilir.

Bu parçada yazarın vurgulamak istediği düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Büyük yapıtların tarihle yakından ilgilendiği
- B) Tarihi konuları ve bilimsel buluşları işleyen yapıtların kalıcı olacağı
- C) Bir yapıtın nitelikli olup olmadığının zamanla anlaşılacağı
- D) Sanatçıların, geçmişi iyi bilmesi gerektiği
- E) Başarılı yapıtların gelecekle ilgili konuları işlediği

9. Erken dönemde, çocuklardaki katı düşüncenin en önemli göstergelerinden biri, nesnenin ön planda olan yönüne odaklanmalarıdır. Piaget, algısal bakış açısı nedeniyle çocukların, yaşananlar ile algılanan arasındaki farkı belirlemede sorun yaşadıklarını belirtmektedir. Örneğin maske takmış birini gördüğünde küçük çocuklar korkabilir. Maske takan kişinin maskesini taktığı şeye dönüştüğünü ve artık o olduğunu düşünmektedirler.

Bu parçadan hareketle çocuklarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Çevreye olan dikkatlerinde herhangi bir sorun yaşamamaktadırlar.
- B) Önceki hatıraları ile anlık duyguları arasında bağlantı kuramamaktadırlar.
- C) Görünüş ve gerçek arasında ayırım yapmakta zorluk yaşamamaktadırlar.
- D) Öğrendikleri bilgileri hayatlarının içinde faaliyete geçirmektedirler.
- E) Nesnelerin benzer özelliklerine göre genelleme yapmaktadırlar.

10. Konuşma sırasında insanlar farkında olmadan birtakım yanlışlıklar yapmaktadır. Bu yanlışlar çevreye, eğitime, dilin kurallarını bilme seviyesine, alışkanlıklara göre değişmektedir. Bu yanlışların en yaygını alışkanlıklardan kaynaklanırlar. Bunun yanında söyleyiş tarzıyla ilgili konuşma yanlışlıkları yapılmaktadır. Ayrıca konuşma kurallarını bilmemekten kaynaklanan konuşma yanlışları da vardır.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Konuşma yanlışlıklarının eğitim eksikliğinden kaynaklandığından
- B) Konuşma yanlışlıklarının nelerden kaynaklandığından
- C) Konuşma yanlışlıklarının nasıl giderilebileceğinden
- D) İnsanların, konuşurken nelere dikkat ettiğinden
- E) İnsanların, konuşmalarına pek özen göstermediğinden

11. (I) Fotoğraf ve sinema ilk ortaya çıktığı dönemlerde, bir yandan gerçekliği aracısız ve mekanik olarak bire bir yansıttığı düşüncesiyle bir tür bilim-sanat karışımı bir konuma getirilmiştir. (II) Diğer yandan insan eli değmeden mekanik olarak oluşturulmuş bu imgeler “doğanın kendi kendini yansıttığı” gerekçeyle de doğal bir olgu olarak karşılanmıştır. (III) Sanatın temel ilkelerini mükemmel sonuçlara ulaştırabilen fotoğraf ve sinemanın “gerçekliğin aynası” olarak değerlendirilmesi, onun sanat olarak kabul edilmesi konusunda birtakım engeller oluşturmuştur. (IV) Fotoğraf ve sinemaya eleştirel gözle bakan birçok kişi, mekanik bir işlem sonucu olduğundan onun sanat olmayacağını düşünmüştür. (V) Dolayısıyla hem fotoğrafın hem de sinemanın kısa zaman içerisinde yaygınlaşmaya başlaması ile ikisinin de ifade gücü olmaksızın salt birer kayıt aracı olduğu şeklindeki görüşler de azalmaya başlamıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra “Aksi görüşü savunanlar ise kameranın da resim fırçası gibi sanat üretmek için kullanılabilecek sayısız araçtan biri olduğu görüşünü savunmuştur.” cümlesi getirilebilir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

12. (I) Sinemanın resim sanatı ile olan etkileşimi, diğer sanatlar ile olan etkileşiminden fazladır. (II) Sinemanın 1895’te gösterilen Lumiere kardeşlere ait ilk filmleri, yalnızca kayıt özelliği olan kameraların sabit ve genel çekimlerinden oluşmaktadır. (III) Bu filmler, bir trenin gara girişini, işçilerin fabrikadan çıkışını, bir bebeğin yemek yemesini gösteren kısa çekimlerden oluşmaktadır. (IV) O günden bugüne değişen ve gelişen anlatım biçimleri, sinemanın yalnızca gerçekliği kaydeden işlevini, gerçekliği yorumlayan ve değiştiren bir yapıya dönüştürmesine olanak sağlamıştır. (V) Günümüz sinemasında hâlâ kullanılan pek çok yöntemin temelleri sinemanın ilk yıllarında atılmıştır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

25. Uygarlık tarihinde ekmek kadar kutsal, sıcacık toprağı elinde yoğurup biçimlendiremeyen bir ulusun varlığından söz edilemez. Anadolu toprakları ise çok eski devirlerden beri toprak sanatları konusunda önemli bir merkezdi. Seramik işleri, Türklerin Orta Asya'dan beri ulusal sanatları arasında yer alıyordu. Bozkırlarda yeşil renge duyulan hasret, Anadolu'da çini ve seramiğin firuze yeşilinde ölümsüzleşti. Toprak sanatları, Selçuklular ve Osmanlılar zamanında Anadolu'ya özgü malzeme ve tekniklerin kullanımıyla daha da gelişti ve buradan tüm dünyaya yayıldı. XII. ve XIII. yüzyıllarda Selçuklu egemenliği sınırları içindeki Anadolu'da, toprak sanatlarının merkezi Konya idi.

Bu parçada verilen bilgilerden yola çıkılarak aşağıdaki yargıların hangisine varılamaz?

- A) Tüm uygarlıklarda topraktan yapılan eserlere kutsallık atfedildiği
B) Çini ve seramiklerde kimi renk tercihlerinde coğrafi özelliklerin etkisi bulunduğuş
C) Türklerin ulusal sanatları arasında toprak mamül eserlerin de olduğuş
D) Anadolu'ya geldikten sonra Türk sanatında bazı gelişmeler yaşandığı
E) Konya'nın bir dönem Anadolu'da toprak sanatlarının merkezi olduğuş

26. (I) Rönesans'ta, Leonardo da Vinci'nin de uyguladığı gibi, renklere siyah katarak gölgeler yapmaktan uzaklaşmış ve natüralizmin başarısına ulaşılmıştır. (II) Nesnenin asıl renginin gösterildiği önceki dönem eserlerinin yerini, renklerin yan yana konularak oluşturduğu etkiye dayanan yeni bir üslup almıştır. (III) Rembrandt, buna bağlı olarak özellikle olgun döneminde, gölgelere koyu kahverengiler ve yeşiller vererek ışık-gölgenin niteliğini değiştirip renklerin yan yana oluşan uyumunu sağlamıştır. (IV) Empresyonizmde sanatçılar, gün ışığının izlenimlerini resimlerine yansıtmak amacıyla, resim sanatının temel elemanı olan ışığı ve rengi, tümüyle araştırma yoluna gitmişlerdir. (V) Işığın gün içerisindeki değişimlerini incelemek için atölyelerin dışına çıkmışlardır. (VI) Bu durum, sanatçının, gün ışığını ve onun renk tayflarını görmesine ve böylece ışıkla rengin iç içe geçen, değişen, titreşen hareketiyle sınırlarından arınmış görsel dünyasını yansıtmaya olanak sağlamıştır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

27. I. Humus, bitkisel ve hayvansal organik artıkların toprakta mikroorganizmalar tarafından parçalanması ile oluşan maddedir.
II. Mikroorganizmalar organik maddeleri parçalayıp humusa dönüştürmeseydi yeryüzünün üzeri bu artıklarla kaplanabilecekti.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca en doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bitkisel ve hayvansal organik artıklarının toprakta mikroorganizmalar tarafından parçalanıp humusa dönüştürülmeseydi yeryüzü bitkisel ve hayvansal organik artıklarla kaplanacaktı.
B) Yeryüzünün bitkisel ve hayvansal organik artıklarla kaplanmamasının tek nedeni bu artıkların mikroorganizmalar tarafından parçalanmasıyla ortaya çıkan humuslardır.
C) Bitkisel ve hayvansal organik artıklarının toprakta mikroorganizmalar tarafından parçalanması ile oluşan humus ekolojik dengenin korunmasında en önemli unsurlardan biridir.
D) Mikroorganizmalar bitkisel ve hayvansal organik artıklarını toprakta parçalayarak humusa dönüştürmek gibi çok önemli ekolojik görevler yerine getirir.
E) Yeryüzünün bütünüyle bitki ve hayvansal organik artıklarla kaplanmasının önlenmesi mikroorganizmalara zarar vermeyecek bir tarım modeliyle gerçekleştirilebilir..

28. Aynı olay karşısında verilecek tepki, insandan insana değişmektedir. ----. Bunun nedeni insanların zekâ düzeylerinin farklı olması ve insan olmalarıdır. Yapay zekâ sistemlerinde aynı ya da benzer olaylarda verilen tepki hep aynı olacaktır. Farklı zekâ düzeyindeki yapay zekâ sistemlerinden aynı olay karşısında farklı tepki görülmesi, zekâ düzeyi ile ilgilidir.

- I. Dolayısıyla, benzer bir durumla karşılaştığında, eski kararlar gözden geçirilmekte ve en yakın olan tepki verilmektedir
II. Hatta benzer iki olayda, aynı insan farklı davranabilmektedir
III. İnsan, karşılaştığı her olayda, geçmişte yaşadığı benzer olayı aklına getirmektedir

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre yukarıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. Uygun olmayan koşullarda bebeklerin bulunma süresi arttıkça, bebeğin gelişimindeki gecikme de bu durumla orantılı olarak olumsuz yönde etkilenebilmektedir. Düşük ekonomik koşullarda büyüme durumunun ilerleyen yaşamlarında çocukların akademik başarılarının düşük olmasında etkili olduğunu söyleyen çalışmalar bulunmaktadır. Ekonomik yetersizliklerden kaynaklanan yetersiz beslenme, kötü yaşam koşulları, yetersiz bakım ve sağlık hizmeti alma durumu bebeklerin bilişsel gelişim alanında gecikmelere sebep olabilmektedir.

Bu parçanın bütününde aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Çocukların temel sağlık hizmetlerine yönelik ihtiyaçlarından
- B) Bilişsel gelişim ile ekonomik durum arasındaki ilişkiden
- C) Çocuklar ile sağlıklı ve etkili bir iletişim kurmanın öneminden
- D) Gıda güvenliğinin sağlanması gerektiğinden
- E) Temiz bir çevrenin, sağlıklı gelişime etkisinden

10. Bu yayınevinin yayın çerçevesini genişletmesi, yayın türleri arasında şiire de yer vermesi sonuç itibarıyla önemli, ama daha önemlisi yayımladığı şiir kitaplarının işaret ettiği durum... Yayınevinin, pandemi koşullarında şiir okurunun yüzünü güldüren girişiminin yanı sıra şair ve kitap tercihi de dikkat çekiyor... Yayıncılığa başladığı dönemde hazırladığı birkaç kitaplık şiir serisi daha çok satış odaklı olmuştur. Yeni serideyse genç şairlere yer verilmesi olası riskin çok da umursanmadığını gösteriyor. Bunun şiir adına olumlu değerlendirilecek bir tavır değişikliği olduğunu belirtmek isteriz.

Bu parçaya göre “olası risk” olarak aşağıdakilerden hangisi görülmektedir?

- A) Satış rakamlarının istenen düzeyde olmaması
- B) Yayınevinin prestijine gölge düşürmesi
- C) Okura ulaşmakta güçlük çekilmesi
- D) Usta şairlerin yayınevine tepki göstermesi
- E) Şiir okurunun yayınevinin tercihini doğru bulmaması

11. (I) Gallerli heykeltıraş Simon O'Rourke'un zarar görmüş ağaçtan oyduğu el heykeli ormanda yürüyüşe çıkanları hayrete düşürüyor. (II) Dev heykelin oyulduğu ağaç Galler'in en uzun ağacıydı. (III) Şiddetli bir fırtına sırasında zarar gören ağacın kesilmesi gerekiyordu ancak Galler Doğal Kaynaklar birimi ağacın tamamen kesilmesi yerine bir sanatçının elinde tek-rar can bulmasına karar verdi. (IV) Görevin kendisine verilmesinden sonra çok heyecanlandığını aktaran Simon, meşhur Vyrnwy bölgesinde araştırmalara girişiyor. (V) Vyrnwy efsanelere göre devlerin yaşadığı bir yerdi, bu özelliğiyle birçok filme de konu olmuştur. (VI) Galler'in en büyük ağacının bulunduğu bu bölgenin Vyrnwy'in Devleri olarak adlandırıldığını öğrenen Simon'ın aklına orada gerçekten devlerin yaşadığını hatırlatacak dev bir el yapma fikri geldi ve sonunda bu heykel çıktı ortaya.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II
- B) III
- C) IV
- D) V
- E) VI

12. Yazar bir “meselesi” olduğu için yazar, yazı hayatı boyunca bu meseleyi güçlü bir dille insanlara aktarmak, inandırıcı kılmak için uğraşır. Meselesi olmayan bir yazarın yazma gerekçesi de yoktur. Mesele onu yazmaya davet eder hat-ta zorlar, kışkırtır. Yazarın meselesi öncelikle hakikati edebi-yatın diline dönüştürmektir. Çağına tanıklık, itiraz ve başkal-dırır. Yaşadıklarıyla hesaplaşmadır. Bütün büyük yazarlar, merhamet, adalet, vicdan, özgürlük temalarının izini sürerek çağını tutanaklara geçirir ve yarınlara aktarırlar.

Bu parçada altı çizili bölümle yazarlarla ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eserlerinde insana özgü durumları ele almak
- B) Yaşananları bire bir aktarmaktan kaçınmak
- C) Ele aldığı olayları yazınsal bir anlatımla dile getirmek
- D) Eserlerini oluştururken düş gücünü kullanmak
- E) Eserlerinin konusunu günlük yaşamdan oluşturmak

25. Bilim tarihçilerini; insanların geçmiş dönemlerde, düşünce ve teorilerinin doğruluğuna başkalarını inandırmaya çalıştıklarını, bugünkü ölçütlerimize göre yanlışlıkları ispatlanan düşünce, teori ve gözlemleri savunmak üzere tartışmalara girdiklerini gözler önüne sermek ilgilendirir. Başka bir deyişle bilim tarihini, düşünce ve teorilerin doğruluğunu tarihsellikten yoksun ölçütlerle değil; teorik, sosyal ve kültürel bir zaman ve mekân perspektifi içinde algılamak ilgilendirir. Örnek vermek gerekirse, gezegenlerin güneş çevresinde eliptik yörüngelerde döndüğü gerçeği, bugünkü ölçütlerimize göre "kesinlikle doğru" bir teoridir. Bu teorinin doğruluğu, kültürel ön koşullar, sosyal bileşeler ve ideolojik yaklaşımlardan bağımsızdır. Ancak bütün bunları kabullenmekle birlikte, bilim tarihçilerinin ilgisini çekecek problemler de ortaya atılabilir.

Bu parçaya göre,

- I. Bugünkü ölçütlerimize göre yanlış sayılan Batlamyus teorisi, nasıl oldu da bin beş yüz yıl yaşayabilmiştir?
- II. Batlamyus teorisi, 1543'te Kopernik'in güneş merkezli evren teorisini ifade etmesinden yüz yıl sonrasına kadar cazibesini yitirmeden etkisini nasıl sürdürebilmiştir?
- III. Bugünkü ölçütlerimize göre doğru kabul edilen güneş merkezli evren teorisinin Avrupa'da yerleşmesi neden yüz elli yıl sürdü?
- IV. Batlamyus'un astronomi anlayışına İslam dünyasından ve Selçuklulardan gelen eleştiriler nelerdir?

sorularından hangileri bilim tarihçilerinin cevap aradığı sorulardan biri değildir?

- A) I ve II B) I ve III C) Yalnız II
D) III ve IV E) Yalnız IV

26. Giysi tasarımcılarının tarihsel süreç içerisinde teknolojik gelişmelerin yanı sıra sanata olan eğilimleri çağın sanat akımlarından etkilenmelerine sebep olmuştur. Giysi tasarımı ve sanat akımları arasındaki etkileşimi gözlemlenen çalışmalara bakıldığında, tasarım süreci ve giysinin ilham aldığı sanat eserinin kodlarını, felsefesini veya manifestosunu yansıtmaktan çok, yalnızca var olan görsellerini doğrudan uyarlama şeklinde aktardıkları görülmektedir. Bu da sanat akımına ait bir tasarım yaratmak yerine, sadece sanat dalları ile bağlantı kuran giysiler olarak ortaya çıkan bir tasarım anlayışı ortaya koymaktadır.

Aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi ile bu parçada anlatılar arasında tutarlılık yoktur?

- A) 20. yüzyılda yaşanan savaşlar ve bu bağlamda ülkelerin sosyo-ekonomik durumlarının değişmesi, teknolojik gelişmelerin hız kazanması süreci, sanat alanlarında farklı düşünce biçimleri gelişerek tasarım ve sanat alanlarına yeni yaklaşımların getirilmesi ve yeniyi aramak, sorgulamak sonucunu doğurmuştur.
- B) Sürrealizmin ilk manifestosunda belirtilen "İmgenin özünü, doğaçlamaya dayanan yaratı sürecinin üstünlüğü oluşturmuştur." ilkesi doğrultusunda deneysellik tasarımın önemli süreci hâline gelmiştir.
- C) 20. yüzyıl ile birlikte sanat ve tasarımın birçok alanında hissedildiği gibi giyim tasarımında da yeni ve farklı olana ulaşmak adına işlevsel yaklaşımın yanı sıra, sanatsal anlatım dilinin ön plana çıktığı yeni bir dilin oluşmaya başladığı görülmektedir.
- D) Giysi tasarımında geliştirilen kalıp teknikleri, malzemeye getirilen yeniliklerin yanında tasarıma yüklenen kavram önem kazanmaya başlamıştır.
- E) 1960'lı yıllarda varlığını göstermeye başlayan postmodernizmi hiçe sayan tasarımcılar geleneksel malzemeler kullanarak giysi tasarımcılarının istikrarlı gelişimine en önemli katkıyı vermişlerdir.

9. İstanbul, su kaynakları açısından elverişsiz bir yarımada üzerine kurulduğu için su ihtiyacı II. yüzyıldan itibaren temeli Roma mühendisliğine dayanan isale hatlarıyla sağlandı. IV. yüzyılda Roma İmparatorluğu'nun en uzun su yolu olan Valens İsale Hattı inşa edildi. VI. ve VII. yüzyıllardan itibaren ise kente su temini için sayısız sarnıç yapıldı. Kentin yüksek noktalarında konumlandırılmış bu açık sarnıçlar, halk ağzında "çukurbostan" olarak adlandırılmakta. Tarihi Yarımada'da Bizans Dönemi'ne ait büyük bir kısmı dikdörtgen veya kare planlı çok sayıda kapalı sarnıç da bulunmakta.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı yoktur?

- A) İstanbul'a niçin dışarıdan su getirilmesi gerekiyordu?
- B) Çukurbostan adı verilen yapılar günümüzde ne olarak kullanılmaktadır?
- C) Kapalı sarnıçlar ortak bir özelliğe sahip midir?
- D) İstanbul'un su ihtiyacı geçmişte hangi yollarla karşılanıyordu?
- E) İsale hatlarının kullanımı ne zaman başlamıştır?

10. Cumhuriyet Dönemi'nin ilk yıllarında popüler roman, gelişmesi beklenen gerçek Türk romanını okuyucu açısından balatalayan, önemli bir etkidir. "Popüler roman" ya da "piyasa romanları" gerçekte toplumun romantik duygu dünyasını sömüren soyguncu romanlardır. Yakın zamana kadar bu tür romanlar okur çoğunluğunu ellerinde tutmuştur. Bugünlerde ise bu tür okurlar daha çok dizi müptelâlığı ile oyalanmayı sürdürüyor. Popüler romanların şimdiki "kan kaybı"nı bu gerekçede aramak yanlış olmaz.

Aşağıdakilerden hangisi bu sözleri söyleyen bir eleştirinin görüşü olamaz?

- A) Popüler romanlar, nitelikli romanların gelişimine de mani olmaktadır.
- B) Okuma alışkanlığının kazanılmasında popüler romanların bir basamak olarak kullanılmasında beis yoktur.
- C) Dizi izleyicileri ile piyasa işi romanların okuru ortak özelliklere sahiptir.
- D) Popüler romanlarda okurun duyguları kullanılarak çıkar sağlamak hedeflenir.
- E) Şimdiye kadar popüler romanların diğer romanlara göre okur sayısı bakımından bir üstünlüğü olmuştur.

11. Aile Saadeti LTD, yönetmen Werner Herzog'un gurur duyarak anlattığı bütün gerçekliğine ve hikâyesinin ışıltısına nispetle dramatik açıdan hafif bir film ve Herzog'un kendi köklerine ait değilmiş gibi kararsız, üsluptan yoksun; sinematografisindeki kusurlar hemen hissediliyor. Aile Saadeti LTD, gerçekte sıradanlığın ortaklaşa ürettiği hatalı bir mamul. Dahası, çağdaş sinemanın içinde bulunduğu miyopinin dar görüşlülüğüne teslim olmaktan kurtulamıyor; yenilik, ilginçlik, gerçeklik teslisi Herzog gibi eski tüfek bir yönetmenin yıllar içinde biriktirdiği entelektüel mirası tüketecek kadar derin bir boşluktan ibaret. Film, "parlak fikirlerin hazin sonu" için iyi bir örnek olarak hatırlanacak gibi.

Bu parçada eleştirisi yapılan filmle ilgili aşağıdakilerin hangisinden söz edilmemiştir?

- A) Görüntü yönetiminde kusurların göze çarptığı
- B) Güçlü hikâyesine karşın bunu aktarmada yetersiz olduğu
- C) Yönetmenin önceki işlerine yakışmayacak bir üslup problemi bulunduğu
- D) Çağdaş sinemanın olmazsa olmazı sayılan görüş genişliğine sahip olmadığı
- E) Göz alıcı bir proje olarak başlayıp bir hayal kırıklığına dönüştüğü

12. Adını fillerden alan Fildişi Sahili bir zamanlar Batı Afrika'nın en büyük fil popülasyonuna sahipti. Ancak günümüzde ülkedeki fil sayısı hızlı bir azalma içinde. Fildişi Sahili'nin Abidjan kentindeki Felix Houphouët-Boigny Üniversitesince 2011-2017 arasında ülke genelindeki 25 koruma alanında incelemeler yapıldı. Araştırmacılar ayrıca basına yansımış haberleri ve insanlarla filler arasındaki çatışmalara ilişkin kayıtları da inceledi. Elde ettikleri sonuçlara dayanarak Fildişi Sahili'nde sadece 225 fil kaldığı tahmininde bulundular. Bu da 1994'teki bir araştırmada belirlenen sayıya göre %86'lık bir düşüşe karşılık geliyor.

Bu parçadaki araştırmayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Fildişi Sahili'ndeki fil popülasyonu ile ilgili bir çalışmadır.
- B) Ülkedeki bir üniversite tarafından gerçekleştirilmiştir.
- C) Araştırmada birden fazla kaynaktan yararlanılmıştır.
- D) Başka bir araştırmadaki hatalar da ortaya çıkarılmıştır.
- E) Elde edilen sonuçlara dayanarak ülkede kalan fil sayısı hakkında tahmini sayı verilmiştir.

25. İstenç ve Tasavvur Olarak Dünya adlı kitabının ilk baskısı yapıldığında Schopenhauer otuz yaşındaymış. İkinci baskısı yapıldığında 55, üçüncüsündeyse 77. Sadece bu bilgi bile kitabın çağdaşları tarafından nasıl algılandığını (daha doğrusu algılanmadığını) gösteriyor. Schopenhauer'un eserine yazdığı üç farklı ön söz de en az eser kadar kıymetli. İlk ön sözde 30 yaşın ve temel eserini yayımlayabiliyor olmanın verdiği heyecanı fark etmemek mümkün değil. İkinci ön sözde çağına yönelik içine, kırılganlığın ve kızgınlığın girdiği düşüncelerle karşılaşılıyor. Üçüncü ön sözde ise Schopenhauer artık görevini yerine getirmiş olmanın dinginliğiyle konuşmaktadır. Yazdığı her ön sözde de okuyucusuna yol yordam göstermeye çalışmaktan vazgeçmez.

Buna göre,

- I. "Biliyorum, fikirlerim yine fazla cüretkâr bulunacak; var-sın kimse hakkımı teslim etmesin, ben bildiğimi okuyacağım." cümlesi I. ön sözden alınmıştır.
- II. "Fikirlerini okurlarla paylaşmak bir patikadaki yürüyüşe benzer, adımlarınızın açtığı yoldan başkalarının da geleceğini bilir ve gülümsersiniz." cümlesi II. ön sözden alınmıştır.
- III. "Sözlerimi düşünce ve deneyimlerimle donatarak üzerime düşeni yaptım, bundan sonrası okurun bileceği iş." cümlesi III. ön sözden alınmıştır.

yargılarından hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

26. Yakın dönem yazarların öykülerini okuyorum. Cümlelerin arasında yerli yersiz sıfatlar, aynı anlama gelen sözler yok. Anlatımlarında işlevsiz sözler yok. Her şey yerli yerinde kullanılmış. Bu anlatım tarzı elbette okuru öyküye bağlıyor, okurun metinden tat almasını sağlıyor.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada belirtilen anlatım tarzına örnek gösterilemez?

- A) Pencereyi açıp dışarı baktım. Olduğum yerden bir çamaşır ipiyle boş bir arsa görünüyordu; ta ilerde birkaç işçi, yanmış bir demirci dükkânının kalıntısını temizliyorlardı. Dirseklerimi pencereye dayadım, gökyüzüne baktım. Hava güneşli olacaktı besbelli. Sonbahar gelmişti: her şeyin renk değiştirip öleceği nazlı, serin mevsim. Sokaklarda başlamış gürültü, beni dışarıya çağırıyordu.
- B) Eczanenin penceresinden süzülen ışıktaki, hayal kurup kötü kokulu bir toza dönüştürdüğü sülfürü ezerken dışardaki dünyayı izliyordu. Cadde her zamanki gibi karınca yuvasını andırıyordu. Sabah başlayan kar, çoktan Paris'teki ocaklardan yayılan zehirli bulutların getirdiğiisle karışmış, ana kanalizasyondaki atıklar da inişli çıkışlı buzdağları oluşturmuştu.
- C) Tavan arasında uyanık yatıyordum, alt katta bir saatin altıyı vurduğunu duydum. Hafif aydınlanmıştı ortalık, merdivenleri inip çıkmaya başlamıştı insanlar. Eski liman gazeteleri kaplı oda kapısının alt tarafında Fenerler İşletmesinin bir ilânını görebiliyordum; onun biraz solunda büyük, iri siyah harfli ilânda fırıncı Emirgan'ın taze, yeni çıkmış gevrek ekmekleri...
- D) Kule'nin dışındaki çıplak zeminde, başını bir kamyonun altına sokmuş boylu boyunca yatıyor, bu arada küçük bir tespih ağacına zincirlenmiş yaklaşık otuz santim boyunda boz bir maymun da az ileride cıyaklıyordu. Çocukların arabadan fırlayıp kendisine doğru koştuklarını görmesiyle birlikte maymun bir sıçrayışta kendini ağacına attı ve en yüksek dala kadar tırmandı.
- E) Babaanne sanki koruluğa oğluyla birlikte gidecekmiş gibi uzanıp şapkasını düzeltmeye davrandı ama daha dokunur dokunmaz şapkanın kenarı kopup elinde kaldı. Elindeki kenarlığa bakarak bir saniye boyunca durdu, neden sonra paçavraya dönmüş hasırın yere düşmesine göz yumdu.

9. Çağdaş sanat, günümüzde her zamankinden daha fazla yaşam şekilleri ve yaşayış tarzlarına (biçimlerine) yakındır. Bu I yakınlık sonucunda da teknoloji sanatın, sanat da teknolojinin içine girdi. Teknolojinin hızlı gelişimi ile üretilen modern II (çağdaş) ürünler, çağdaş sanat eserlerinde, sanatçılar tarafından benimsendi (kabullenildi) ve kullanılmaya başlandı. III Endüstriyel toplumda da üretilecek malların, kitlelere beğendirilme dürtüsü (tepkisi) estetik kaygıyı ön plana çıkarırken, IV teknoloji sanat birleşmesi (sentezi) sonucu tasarımların kullanım kolaylığı sağlaması, yeni nesil sanatçılara değişik iş sahaları yarattı.

Bu parçada altı çizili sözlerden hangisinin yerine ayraç içinde verilen söz getirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Edebiyat ve düşünce dünyamızı, okurumuzu şekillendirirken olaylara ve durumlara dar bir açıdan bakmamalıyız. Baktığımız yerlerde, yazarların baktığı yerlerde, eleştirmenlerin baktığı yerlerde sadece bizler olmamalıyız. Açıyı açalım. Yabancı, yerlisi ile bütün bir dünyayı birden görmeye bakalım. Aksi hâlde etrafımızda döner dururuz. Bu durumda kendimiz de toplumumuz da sanat dünyamız da yozlaşır.

Bu parçada “açıyı açmak” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bulunulan ortama kolayca uyum sağlamak
B) Dünyü yargılayıp değerlendirmek
C) Doğruluğu benimsenmiş yargıları değiştirmek
D) Halkın anlayabileceği sade bir dil kullanmak
E) Evrensel düzeyde kaynak tarayarak perspektif kazanmak

11. Okuyabilen ve dinleyebilen insanlar için dünyayı ve çevremizdeki insanları yeniden keşfetmemizin bir yoludur kitaplar. İyi bir kitap, okul kitapları gibi yalnızca okumayı, yazmayı ve bilgi sahibi olmayı değil, görmeyi de öğretir bize. Evet... Bilişildiği gibi, kimi zaman bir kitabı baştan sona okumak gerekemeyebilir. Belli bir bölümü, belki tek bir öyküsü ya da şiir kitabıysa tek bir şiiri bile görmemizi sağlar. Daha önce görmediğimiz şeyleri birdenbire görebiliriz. Kendimizi keşfederiz, bir başkasını, ötekileri... Belki yaşamın başka güzelliklerini ayırt ederiz. Bu durum belki de dünyada olup bitenleri, o insanı küçük, büyük yapan savaşı, açlık ve sömürüyü gösterir bize.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle kitaplarla ilgili,

- I. Toplumu yeniden yapılandırması,
II. Farkındalık oluşturmaya,
III. Yaşam gerçeklerine dikkat çekmesi

durumlarından hangilerine gönderme yapılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. ----. Edebiyat ve sanatın diğer alanlarının amacı hayata dair bir suret çıkarmaktır sadece. Bunu da insanların hayatı güzelleşsin diye yaparız. Asıl olan hayattır, sanat değil. O nedenle sanatı bahane ederek hayattaki zevklerden vazgeçmem ben. Yemek yemek, seyahat etmek, sevdiklerimle vakit geçirmek, ruhu beslemek, ailemle ilgilenmek gibi hayata dair şeyleri çok önemserim ve sanat için ödün veremem onlardan.

- I. Hayatın sanattan daha önemli olduğunu düşünüyorum
II. Edebiyat ve sanatın kaynağı hayat değil, yazarın düşün dünyasıdır
III. Yaşamda bulamadığımız güzellikleri sanat eserlerinde buluruz

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre yukarıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

25. Terrence Malick doğaya meftun bir yönetmen olarak enfes manzara resimleri çizer. Filmlerinde doğanın kusursuz güzelliğinin ortasında insanın hoyrat yıkıcılığını teşhir eder. Bu tezattan düşündürücü bir tablo yaratır. Her filminde olduğu gibi, doğa “Kanlı Toprak”ta da ana kahramanları kadar, belki onlardan da önemli bir konumdadır. Tabiat, onlara karşı son derece anahtır. Malick doğanın fedakârca “vericiliği” ile insanoğlunun bencilce “alıcılığı”nı işte bu zıtlık sayesinde çarpıcı kılar. Bu resimlerin üzerine döşediği müziklerle de atmosferini lirik kılar.

- I. Doğayı sömüren insanla savunan insanın zıtlığına vurgu yapar.
- II. Resimlerdeki duygu tonunu sağlamak üzere müzikten yararlanır.
- III. Doğaya bağlılığını, etkileyici görüntülerle de yansıtmayı başarır.
- IV. Filmlerinde şefkat timsali olan doğa bazen kahramanlar kadar güçlü bir ögedir.

Bu parçaya göre Malick hakkında numaralanmış yargılardan hangileri söylenebilir?

- A) I ve II B) II ve IV C) III ve IV
D) I, II ve IV E) II, III ve IV

26. Tüm hayvanlar, uyanık oldukları saatlerde doğal olarak belirli bir miktarda nörolojik hasar yaşarlar, beyinde nöronların içindeki hasarlı genler ve proteinler de dâhil olmak üzere atıklar birikebilir ve beyin hastalıklarına neden olabilir. Uyku, bu hasarı onarmaya ve atıkları temizlemeye yardımcı olur; diğer bir deyişle beynin dağınıklığını giderir ve önemli hastalıklara yol açabilecek çöpleri temizler. Araştırmalar, beyin onarımının neredeyse tamamının uyku sırasında gerçekleştiğini göstermektedir.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine kesin olarak ulaşılabılır?

- A) Tüm canlıların uyku dönemi dışında beyin bölgesinde hasar meydana gelebildiği
- B) Hasarlı genler ve proteinlerin beyin hastalıklarına yol açabildiği
- C) Beyin hastalıklarıyla mücadelede tek yönteminin uyku olduğu
- D) Beyin onarımının hemen hemen tümüyle uykuda gerçekleştiği
- E) Uykusuzluğun canlılardaki birçok hastalığın temel nedeni olduğu

9. I. Endüstride, kitlesel ve seri üretimle birlikte insan ve doğa ilişkisi de farklı boyutlara taşınmıştır.
II. Ayrıca üretim teknolojisinin gelişmesiyle ürün işlemek kolaylaştığından tarımdan hayvancılığa kadar geniş bir çevreden, fabrikalara ve atölyelere doğru ürün akışı yaşanmaya başlanmıştır.
III. Bu farklılık, artık, üretimin, ihtiyaçları karşılamak için değil pazarda satılmak için yapılmasından kaynaklanmaktadır.
IV. Bu nedenle çevre varlıkları aslında birçok farklı niteliğe sahipken sanayi ekonomisi, yüksek gelir getirmesini umdukları bir ya da birkaç özellikleri için onlarla ilgilenmeye başlamıştır.
V. Örneğin sadece kürklerden faydalanılan samurlar, 15'inci yüzyılda Finlandiya'ya kadar Uzak Batı'da her yerde yaygın iken aşırı avlanma nedeniyle 17'nci yüzyıl sonlarında, sadece Sibiry'a da bulunmaya başlamıştır.

Yukarıdaki numaralandırılmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için hangileri yer değiştirmelidir?

- A) I ile II B) I ile V C) II ile III
D) III ile IV E) IV ile V

10. Bu şehir, Osmanlı Devleti'nin istikrarlı bir şekilde yayılmaya başladığı bu dönemde, Yıldırım zamanında gerçek hüviyetini bulur.

Bu cümledeki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Konser salonunun pencerelerinden sokaklara doğru gece boyunca hoş nağmeler yayılmıştı.
B) Çiftlikte ilk gördüğümüzde küçümsediğimiz tay birkaç ay içinde toplandı, büyüdü ve güzelleşti.
C) Kısacık boylu, kara kuru Nadir Hanım'ın yerinde şimdi şişman denilecek kadar etlenmiş, toplanmış, yağlanmış bir hanım var.
D) Ahmet Haşim dahil olduğu edebî topluluk dağılmasına rağmen çizgisini bozmayarak aynı kararda ve biçimde eser vermeye devam etmiştir.
E) Kısa süren bir hastalıktan sonra göçüp gideceğini hissetmiş hatta ölümünün gazetelere bile geçmemesini istemişti.

11. I. Erken dönem mimarisi, 1299 yılında Osmanlı Devleti'nin Osman Gazi tarafından Söğüt'te kurulması ile 1501 yılında Bayezit Camisi'nin inşaatının başlaması arasındaki dönemi kapsar.
II. Bazı araştırmacılar, bu dönemin Edirne'de yer alan Üç Şerefeli Cami inşaatının 1437 yılında tamamlanmasıyla bittiğini kabul ederler.
III. 1335 ile 1365 yılları arasında başkent olan Bursa şehrinde daha anıtsal uygulamaların gerçekleşmesi nedeniyle bu döneme Bursa üslubu adı da verilir.
IV. Bu döneme ait yapılar ağırlıklı olarak İznik, Bursa ve Edirne şehirlerinde yer aldı.
V. 1437 yılında inşaatı tamamlanan Üç Şerefeli Cami, klasik dönemin özelliklerinden olan iç avluya sahip planlar ve ana kubbe öğelerinin ilk kez uygulandığı bir yapıdır.

Numaralanmış parçalarla anlamlı bir metin oluşturmak için hangi parçalar yer değiştirmelidir?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) III ve V

12. Ağaçtan ağaca serilmiş beyaz çamaşırlar, bu kadar durgun, güneşsiz, ıslak bir şekilde ılık havada hiç kurumayacaklar. Bu kedi, tahta masanın üstüne çıkmış, köpeğime durmadan homurdanacak mı? Sandalyenin üstündeki vişneçürüğü rengindeki kumaşlar... Çeşme, şırl şırl akıyor. Asmanın yaprakları henüz yemyeşil. Deniz, Bozburun'a doğru başını almış gidiyor. Uzaklarda görünen, İstanbul'un neresi kim bilir? Sesler neden gelmiyor?

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yansıma sözcüklere yer verilmiştir.
B) Sözde soru cümlesi kullanılmıştır.
C) Karşılaştırmalar yapılmıştır.
D) Üçüncü kişili anlatım kullanılmıştır.
E) Devrik cümleye yer verilmiştir.

25. - 26. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Ünlü sanatçı için önemli olan "hikâye" anlatmaktır bu yüzden yazınsal türleri fazla problem etmez kendine. (II) Kısa hikâye olarak başlasa da yan karakterlerle, farklı bakış açılarıyla hikâye gelişir, zenginleşir. (III) Bu arada bunlar hem bağımsız olarak bir öyküdür hem de birbirlerine iç ilmeklerle bağlıdır ve büyük fotoğrafta bir roman bütünlüğüne ulaşır. (IV) Bu nedenle onda öykü ile roman zaman zaman iç içe geçer. (V) Bağımsız öykü olarak yayımlanan kimi metinlerin daha sonra roman olarak bir araya getirildiğini görürüz. (VI) Kimi zaman da roman olarak yayımladığı kitaplardan sadece aşk konusunu işlediklerinden bazı bölümleri seçip onları öykü formatında ortaya koyar. (VII) Bütün bu çabalarının ardında onun tek tek eserlerinde gerçek amacını gerçekleştirememesinin yattığını söyleyebiliriz.

25. Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde bir çıkarım yapılmıştır?

- A) I ve VI B) II ve III C) III ve VII
D) IV ve V E) Yalnız VII

26. Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde genel-
den özele doğru bir gidiş vardır?

- A) III B) IV C) V D) VI E) VII

27. Bir felsefi ve edebî düşünce olan hümanizm, İtalya'da 14. yüzyılın ikinci yarısında ortaya çıkıp modern kültürün en önemli unsuru olarak Avrupa'nın diğer ülkelerine yayılmıştır. Hümanizm, insanın değerini kabul eden, onu her şeyin ölçütü olarak tanımlayan, insanın doğasını, yeteneklerini, sınırlarını ya da ilgilerini konu edinen bir felsefedir. İnsan sevgisi üzerine kurulan hümanizm, insanlık aşkı anlamına gelir. Orta Çağ'ın katı kuralları içinde boğulan, düşüncenin zincirlerinden kendini kurtarıp nefes almaya çalışan sanatçılar yeni bir arayışın peşine düşmüşlerdi. Avrupa 1500'lü yılların sonlarına kadar süren ırk ve din ayrımı gözetmeksizin bütün insanları eşit sayan, eski Yunan ve Latin edebiyatlarını, insan sevgisini içeren bir özle yeniden işlemeyi amaçlayan bu düşünce akımı "Rönesans"ın temelini oluşturur. Eski Yunan ve Latin kaynaklarından beslenen bu devir, matbaanın bulunması ve deneye dayalı bilimlerin gelişmesiyle bütün Avrupa'da bilgiye karşı gösterilen bir ilgiye ve sürekli ilerleme fikrine dönüşür.

Bu parçada hümanizm ile ilgili aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Oluştugu ortama
B) Hangi gerekçelerle geliştiğine
C) Yararlandığı kaynaklara
D) Yayılma alanına
E) Yön verdiği sanatlara

28. 18. yüzyılda Avrupa, siyasi ve ekonomik açıdan tüm ülkeleri etkileyecek çalkantılar yaşamıştır. Sanayinin ve aydınlanmanın başladığı, hem mutlakiyetçi krallıkların hem de kilisenin iktidarının sarsıldığı bir dönem başlamıştır. Bu değişim yeni ekonomik sömürüleri de beraberinde getirmiş ve Fransız Devrimi filizlenmiştir. Devrimle beraber özgürlükçü düşünce dönemin sosyal yaşamını yoğurmuş ve kaçınılmaz olarak sanatçıları ve sanat ortamını etkilemiştir.

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisi mecaz anlamda kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) VI